دعوت العشق

رسالو

حضرت صوفي پهلوان فقير رحمة الله عليه

صوفي القادري

دعوت العشق

رسالو

حضرت صوفي پهلوان فقير رحمة الله عليه

صوفي القادري

مرتب ۽ ڇپائيندڙ

فتح چند ڪنيا لعل ڪارڙا

ايڊووڪيٽ سڀاش چندر فتح چند ڪارڙا

سنجئہ ڪمار فتح چند ڪارڙا

ڊاڪٽر اجيت ڪمار فتح چند ڪارڙا

ڪرتار فتح چند ڪارڙا

ڇپائيندڙ جا مڙئي حق محفوظ

ڪتاب جو نالو:	دعوت العشق
سرجڻهار:	حضرت صوفي پهلوان فقير ﷫ صوفي القادري
ڪمپوزر:	عبدالرحمن لُنڊ
ڪمپيوٽر لي آئوٽ:	نديم احمد سولنگي
ڇاپو پهريون:	1952ع
ڇاپو ٻيون:	1984ع
ڇاپو ٽيون:	مارچ 2011ع
ڇپيندڙ:	آزاد ڪميونيڪيشنز, ڪراچي فون: 32737290_021
قيمت:	200.00 روپيا

ملڻ جو هنڌ

فتح چند ڪنيا لعل ڪارڙا

فتح ڪلاٿ هائوس

ڪلاٿ مارڪيٽ, جيڪب آباد

فون: 652455_0722

موبائل:7338188_0333

فهرست

سوانح حضرت صوفي پهلوان فقير رحمة الله عليه صوفي القادري 11

اعلیٰ شان شرف دلبر دا هئی سهڻل سائين ميڏی سر دا هئی. 43
آوي رانجهن آوي منهن مهتاب ويکاوي اگڻ اسا ڏي تي ول ماهي قدم مبارک پاوی. 44
اُداسی هون درشن دکا يار مجهکو پياسی هون پُر جام پلا يار مجهکو 45
اکيان عشق واليان دي گوڙها نت گڙهن سڏکيان سور کنون ڏيندی روز رڙن 46
اَبرو صيف صنم مجگان تير ماری سينی پار گيا هويا زخم جاری. 47
ايهو قول کيتم اقرار در دلبر دا چوڙ نہ ويسان 48
افراد عمر گئی ساری - مئين سولان نال گذاری 49
انصاف عشق تيڏی آوڻ دا وچ سنڌ سنڌ سور جگاوڻ دا 50
اَی مبارک ماه سانون — تاب تيڏا پانودا 51
آرام آش زڙدا شزا — بياکی زهيران زُڙ ثغان 52
آيم عشق کری. ٿئيا ٿئيا، سر ننگا نت نيهن نچايا. 53
اَچي عشق لاتيون — عجب هي بهاريون، ڏنائين ذوق ذاتي - اندر پر اٿاريون 54
ايها باه برهه دی سينی ساڏی پلدا، ساڙيا جسم جدائی جيرا جان پيا جلدا. 55
آک سدا اُسناد حسن دا، ول ول کر گفتار ايهو. 56
الاهی اذن سی اَحمَد — بنا صورت بشر آيا 57
آيا علی بهادرِ ليئی مدد پيغمبر، پايا هئی شرف کعبه تؤلد هُوئا هئی اندر 58
اَٹايا فتح کا اَلم هات حيدر، مدد گار همدم نبی سات حيدر 59
اسم اَسد الله الغالب — علی مدد پيغمبر دا 60
برهه بازار پر بيشک — هوئا ليلام هو گئی لک 62
بڑی روب سی حسن حملا دکايا، هوئا هوش حيران جب عشق آيا. 63
بات بره دا کل بر حال جتان عشق اولنبا لايا، بار اُجار کريندا لعل 64
بڻ سک دی سانگ مزور نهين، پيا بانهپ کر منظور نهين 65
بيوس جندڑی جلدا پور پون پلپل دا، نال سکايل دی ول سهڻا منهن ڏی 66

مُحبت نہ کلدا
بيوٽا مهربان پرور- حبيب الله کُرِي سرور 67
بيسو آخت اظهار ازلي اصيلين، ڪِ سبحان صورت اي جلوه جميلين 68
بيا بيا ڪ دلبر زهير بيسغان، اشتي دوستي در دان فقير بيسغان 69
برسر بار صبر دا چاوڻ- منصب خان حسين دا هئي 70
تخت هزاري دا مالڪ – هڻ جهنگ سيال آيا. چاڪ سڏايا رانجهن 72
- ٿي منجهيان وال آيا
ٿيا مولا کو منظور محمّد منصب پايا هئي. مُرسل منصب پايا هئي 73
اسيڏا شافي آيا هئي.
ثنا بولون بهادر کا – شبيري شاه صابر کا 74
ثنا شاه محمّد اعلىٰ عبادت، ڏيڻا عشق اعتبار سانون صداقت 75
پچن جيڏيون ٿيو چا ٿي، منهنجي دل دوست سان ڦاٿي 76
پيو پيچ پنهل سان روز زال، لکيو لوح قلم ميثاق مهل 77
پنڌ پيم هيکل ڙي اُڏيون – اجهو ناهي عمل، اڳي ٿي ڏاڍو ڏاه ڏونگر 78
جو
پيري مغان سانون سچ سمجهايا- اسم اعظم علم حفاظ 79
پڙ پر پاڪ شهيد ٿيا- منهنجا ماريا مرد امي، ماريا مرد امير – ايهي 80
درد کيا دلگير
جابر دنيا جا چڏ جشن، آهي عشق مولا جو امن 81
جتان عشق الاهي آونڊائي – کهه قمر قمر جلد جاڳاونڊائي 82
جو کرنا تا کار کوئي کين کمايوسي، کوئي کين کمايوسي 83
ايوين ساڌ سڏايو سي
جتان لڳڻي سي وت چاڻ، اور نہ چاڻن عامر برهه بنايا بي آرام 84
جتان لڳي آهي عشق الاهي – حق هُو هُو پڙهن سدا ئي 85
جلد جهٽيو آهي عشق عقاب، شمر هٽي دل کي چنبين چايو 86
جدا دم دوست کا نہ سري، کيان کيئن کيچ ٿيم پري 87
چرکان حُسن چڪا کي بيدار کيئا، وصلي درشن کا حال هوشيار 88
کيئا
چاڪ بهاني رانجهن آيا – تخت هزارين دا مالڪ 89
حبيبي هاشمي حضرت مبارڪ آرها رحمت 90
حسن کا جلوه ڏنهين سنسار پلايا، دنيا عقبا اَب کجا اظهار پلايا 91
خوب حسن دا جلوه جنگي، هردم حملا کريندا وهوا 92
دل ديکر درد ليکر يهي واپار مشکل هئي 93

دیا عشق آتش النبی اندر، جدائی جلایا هئی جان و جگر 94
دم دم دلبر دوست سنیاریان — هوت بنان هت کیئن گذاریان 95
دیا عشق اسانون خاص خبر، تحقیق تسلا هئی خاطر 96
دل اکیون جند جان — محکم پیچ پنهل سان پاتو 97
دل دم دم دوست سنیاری، ڏس ٻئي در کین نهاری 98
دل ڦر ڳیا پنهل پیارا - مینکون درد جدائی دی ماریا 99
درد وندن سان دلبر - کاوڙ کا ڪجي، دوست دلاسو ڏجي 100
دوست ڳنڍئي دل کس وو یار - زوري حکم هلائيئي 101
برهه کیتم بیوس وو یار - نازین نال نوائیئي
ڈکی درد همیشه کربل والی سفر دا، پاسی پلک نه تیسی ایها آگ اندر دا 102
ڈون پهرین دا راه مسافر — وطن ڈنهین واجهاء 103
ڈیئي پیار کیئي ڈار — سڙي ساه سکندي، لڳا نینهن رات ڈینهن — 104
درد ایها دکندی
ڈکڙي دانهان کردي — رورو سڏکیان پردي، آگ اندر وچ دود ڌهن — 105
دل ساڑیا درد هجر دی
رُخ صنم اَفطاب انور — دلربا دیدار دیدم 106
رخ ویک لبان دی لعلی — سک آگ اندر وچ بالی 107
زرب زیاده دي چکي هین — چوک چشمان یار کا، لادوا در شن 108
سوا- ای درد مین بیمار کا
سجڻ دی وال سهٹا سلسل- مقید کر ڳدوني دل 109
ساڄي حسن سلطان اوخود نهین دگر، خم ویک میم پل نه جا مومن 110
مگو بشر
سُتڙي چوڙ رهاڻ — کیچ ڏهون هڻ هل و، ماندي منزل ماڻ — نال 111
پنهل وچ مل وی
سور سهائڻ سچ آیو هُو سهایو، سر عوشاقان میر محبت 112
سئینون ساڑیا درد هجر دا- نت ناز کنهن دلبر دا 113
سهٹی صورت جی اڳی بڌم هاک، هاٹی منهن ڏسی من تیو مشتاق 114
سونهن پرئي سیّد تي کرم کیو آ قادر، کرم کیو آ قادر مالک مهر 115
نظر
سبحان سیر ثابت معلوم هوٹا هئي مذکور، شب روز خیال یک 116
هئي محبت کیٹا هئي مخمور
شاهي اَمر سلطان مرسل مجتبا آیا، رحمت الاهي عاصیان بهري 117
شفا آیا

شوق شهادت کا برسر آيا هئي، برسر آيا هئي مين شکر الايا هئي. 118
شاهه علي جو لاڏلو حق پيارو، دولهه لعل حسيني تون نبي جو آل 119
شان حضرت کا صحي لائق صفت سردار هئي،، حب پنجتن کي هميشه ياد چارئي يار هئي. 120
صفت شاهه کا آپ حضرت کها. گفت انامدينتلعلم علي باب ها. 123
عمر ساري ڳيم سکندي — قديمي درد پئي دکندي 125
عشق الاهي نور جستن آپ سمايا، مرحبا منظور تحفه ازلي آيا 126
عشق الاهي حملا کرکي اندر جسکي آيا هئي، اندر جسکي آيا هئي بن حاکم حکم هلايا هئي. 127
عشق اندر وچ وڙ ڳيا يار — دل کون دلبر رمز رلايا 128
عربي سرا عنايت — بيسا رب مهرباني 129
گراني قدر قريشي — سردار مرسلاني
في ظلم مصباح محبت — عشق اعليٰ نور هئ، وقت او ثابت نهين — عاشق درد سی دور هئي. 130
فرياد کرتا هون مگر —سنتا نهين صنم، قسمت هماري دست کاتب کيا کيئا قلم 131
قسمت آندي هتڙي ٻانڌي —آهيان ماندي مارن کاڻ منهنجو ساهه سکي ٿو سنگهارن کاڻ 132
کوله طبيبان کيون وت جاوان — دوا جزي ديدار نهي، ناحق نوڙ وکاوان کهنون — برهه دگر بيمار نهين 133
کيئا بره بيدار جائي جلد جڳاوڻ آي، جائي جلد جڳاوڻ آيا نڑ نڑ ناز سهاوڻ آيا 134
کرڙ دنيا دی ڏوڙ ڏنڏا هئي - پارس عشق الاهي 135
کيهان کين کتهن سان تي لوريان اندرم، وهاري وڏئي يار سک جي ستر م 136
ڪرم کريم کيئا سرور پر ديا اذن شفاعت 137
مولا پاک فضل فرمايا بی شمار عنايت
کهون همر ناد علي حيدر، بهادر لوٹ ليئا خيبر 141
کولی اکڙيون نينهن نظر سان پنهنجو پرين سڃاتم 142
کول هکايت واليان اکيان- حال هکو کر ڏون نہ ملان 143
لک مبارک مومنو آيا شفيءُ المذنبي، مير مرسل نور نرمل رحمت العالمين 144

145 لکڻ لاءِ حيلا هزارين کيا ٿم، اچي عشق آفت اندر پر پيو ٿم
146 لکيو لوح قلم ايهو انگ ازل جو، دوستي وارو دم ناهين اهڙ ذکله جو
147 مشرف ملک پر مولا الاهي عشق سينگار، نهايت نينهن جي نورڙن
ٿيو روشن دنيا ساري
148 منهن منور محب کا آيا حسن همکو نظ، هم دوبارهه دوست کي
ديدار ليئي منتظر
149 محب مولا ٿرا پيارا کناسان دوست ديدارا
150 ميري دل کو جلايا جدائي ستم، هٿي هٿي دير کيٺا کيون نه آيا صنم
151 منهن مهتاب گلابي صورت عجب حسن دلدار دائ، وهوا زيب
زينت زلفان دا ابرو سيف اولاردائي
152 من موهي مست کيتوئي دلبر — هک خيال ڏتوئي شام سحر
153 مرحبا آيا هٿي مرسل — حسن صحي سلطان ايهو
154 موهي من مخمور سهٺا — ميغ مئيء کي محبت ماري
155 منهنجو سکندي سيوئي جمارويو —سهٺا دردوندي جي سنڀار کيو
156 مين ٿيوان صدقي صنم — تيڏي سهٺي سينگار د، رات کو
روشن کيٺا هٿي — رخ ميڏي دلدار دا
157 ملک هزاري والا هٿي سچ سلطان ماه، چاک بهاني آيا تي جوگي جوان
ماهي.
158 مرشد ميڏا عاشق اعليٰ رهبر رکيل شاه ڏنم
159 نهم واقف اس باتون کا -آيا زوري زور اندر وچ عشق مچايا شور
160 نينهن لاوڻ تي نڀاوڻ — بهون مشکل بات و، سوين پيڙان ڏيون
پيڙان — ڏک ڏينهان رات وو
161 نال دمان دي اور اندر وچ — قلبي ذکر کماوڻ سک
162 ريا چوک چشمن جا وهي — جاتي لڳا سي ٿيا صحي
163 وچ وک هٿي ٿوري گهٽي چڏ آسرا آرس نه کر
164 وچ معرفت ميدان پر گردان سر هوئ، حاجت نهين اَب عقل کا
مڙکڻي مگر هوئا
165 ويتر واند نهين دم هک تلدي، پوندي پور اُسانون پلپلدي
166 وهوا محبت دا ميدان ڏنم — جنگ اکبر دي وچ جوان ڏنم
167 واند نهين هک تل وو يار — ڏيندا سور نه سام، آيم حسن هکل وو
يار — جلدي جيءَ جڳائيئي
168 ورد وظائف وهوا مليا نينهن نعمت
169 هٿي هٿي کري هيئن تي چوان — مون کي هوت هنڙي ويو چڏ، هن در،

جون دانهون ڏيان – سهڻل بنان ڪنهن ڪي ڪڍي
هئي هئي اگي چو نہ مُيم – اچي ڏيل ڏکڙن پر پيم 170
هئي هئي ڪران مئين سڻ لوڪ ڪلد، واقف نہ ڪوئي سيڏي درد دلدا 171
هم ڪو لگا تيرا طلب – يڪ خيال هوئا روز شب 172
هوءِ دانهان ڪريندي درد دل – جل ٻل جدائي دا هيل 173
هڪ هڪايت هويا جس دل – ڪردي اور خيال نهي، جب ساق، سڏ جام پلايا- ٿيوڻ مست محال نهين 174
هس ڪس نيتوئي يار وي ميا، من ميڏي لٽ ڦر زوري 175
هستيون هاٿ وڏائي وڃائڻ وو، ڪم اوڪو ٿي نينهن نڀائڻ وو 176
ياد هميشہ سانون سهڻا دلبر هئي، خيال هڪو هڪ شام سحر هئي. 177
بي لولاڪ سارا بنايا هئي قادر، محابي نبي مصطفیٰ شاهہ سرور 178

بيت

اُتي جاڳ سجاڳ ٿي سگهي ڪر سنيار 181
اُتي جاڳ سجاڳ ٿي نہ سمهہ ويندو وقت 181
باري باب برهہ دا بيشڪ مخفي مير پڑهيندن 182
بيشمار شهابان وانگر ٿيون مينڪون اکيان 182
پچڻ اچي ها پرين دوست هلي مون در 183
پياري خان پنهل دي سانگي پڇديان وات وندر 183
جو ڪيتا هئي عشق مگر ڪيا ڪري قسمت 184
چوري چوڙ چير وچ پنهل ڪيچ سڌائي 184
ڪون اکيندا عشق سهانگا ساڏي ليکي ڏل 185
لاٿي ليڪا يار ڏنهين ڪر حجت هڪ نہ پاوين 185
محبت نال فريب نہ ملدا هئي اوڪا عشق ڪماوڻ 186
مليا يار پرين جا جيئن منهن منور ماهہ 186
نال غمان دي عمر گذاريم تي سڪندي سڪندي ساري 187
عشق اگڻ آيو جنهنجي گهر گهڙي 187
مين دانهين ٿي در دلبر دي ڳئيان فتم پور فريادي 188
سڏ استاد ڏتا استادي سچ سمجهايا معنیٰ 188
ڪاهڻ پاڄهون ڪيچ ڪي وڃي ڪين رسن 189
الف اول اسم الله جل عالیٰ شانهو سنيارياٺون سڪ ساڻ 190
ب- بيٺون برابر برهہ جو ڀرو پاتائون 190
ت: تيٺون تحفہ يار جا آيا سچ سلام 190
ث: ثيٺون سدا سڪ پر رهن تا ثابت 190

ج: جيمون جڳائي جيءَ کي ڪيائون بيدار 190
ح: حيئون حڪم حق جو سچ صفا چائو 191
خ: خيئون خبر تن کي جيڪي محبت منجهه مرن 191
د: دالئون دلاسو دل کي تا ڏيئي سمجهائين 191
ذ: ذالئون ذڪر ذاريون ڪري اهي عام نہ ٻڌائين 191
ر: ريئون رباني راهه پر هليا ثابت سهارو 191
ز: زيئون ذوق انهي پر رهندا ڏينهان رات 191
س: سينو سور سهايو سهڻ سڪ ويو 191
ش: شينئون شڪر شاڪرن ڪيو ادب ساڻ اُداهه 192
ص: صوادئون صاحب سڪ جا سونهن منجهه صبر 192
ض: ضئادئون ڏوهن کي ڏسي تا روئن زارون زار 192
ط: طوئي طمع کي ڇڏي حرصون هڏ نہ ڳار 192
ظ: ظوئي ظاهر ڪر نظر لاهي غير گمان 192
ع: عينو عاشقن کي قاتي جو فرمان 192
غ: غينو غفلت کي ڇڏي دلئون دوست سنيار 193
ف: فيئون فرمايو ڏٺي بيشڪ بيپرواهه 193
ق: قافئون قوي قلب کي ڏوئي صفا ڏر 193
ڪ: ڪافئون ڪارڪرن تا چورن واري چال 193
ل: لامئون ليڪا يار سان ڏيهي ڪجهه نہ ڪن 193
م: ميمئون مطلب من جا پاتائون سارو 193
ن: نونئون نعرو نينهن جو هڪل جن هنيا 194
و: وائون ويهه نہ ويسلا جو ازل اڇئو ٿي 194
هه: هي هيٺائي هلڻ آهي نيچائي نعمت 194
لا: لامئون لائق سي ٿيا جيڪي وحدت پر وهلور 194
ئ: الف ايرادي پر آهن آديسي اداس 194
ي: يئون ياد ڏٺي کي ڪرن تا هردم 194
گرفتا دوست نازان دل بہ همدم، ڪزئي قابوئي در گيسوءِ خم خم 197
من سوالي آن ئي در دوست درگيان، من ڪنا عرض ٿئو محب باسٺي مهربان 198
ياد ڪاران من خدايا رب پاڪين پرورا.، هر صبوح عرضو سدائين مئي گري رب درا 201
منا مسڪين الله هٺي ثناگر، ڪنان ق عاجزيءِ هوش آهر 204
ڪنا ياد من ڪريمين قادرارا، همان ڪ خلق الله لئو نهارا 206

پيش لفظ

سرڪار حضرت پهلوان فقير صوفي القادري جي رسالي دعوت العشق جو پهريون ڇاپو اٽڪل 1952ع ڌاري ڇپيو هو. ٻيو ڇاپو 1984ع ۾ سنڌ سجاڳ پريس جيڪب آباد مان سائين رند علي فقير صوفي القادري سان گڏجي ڇپايو سين. گذريل 25 سالن کان فقير سائين جي رسالي تي اڻ تڻ جي باوجود نئين اشاعت جو آغاز نه ٿي سگهيو. مون ناچيز جي راءِ موجب شايد فقير سائين پنهنجي منزليت ۽ روحانيت کي لوڪان لڪائي رکڻ واري ڳالهه تي عمل ڪري ان کي وٿيرڪو ڪري رهيو هجي. نيٺ هي نمائي ڪوشش وري به فتح پور جي مالڪ سائين چيزل شاهه صوفي القادري جن جي اشاري ۽ حڪم موجب ڪتاب کي نئين انداز ۾ ڇپرائڻ لاءِ ڪئي وئي آهي. اميد ته هي پڙهندڙن کي توڙي مريدن ۽ سلوڪ سان واسطو رکندڙ سيني ماڻهن جي روحاني غذا جو سبب بڻجي.

هن کان اڳ محبوب سائين حضرت رکيل شاهه صوفي القادري جو ڪتاب بحرالعشق ترتيب وار چوٿون ڇاپو 1995ع، پنجون ڇاپو 2001ع، ڇهون ڇاپو 2005ع ۽ ستون ڇاپو 2008ع ۾ ڇپرايا آهن. پهريون، ٻيون ۽ ٽيون ڇاپا تمام گهڻو اڳ ڇپرايا ويا هئا.

مالڪ سائين چيزل شاهه صوفي القادري جن جو ڪتاب بحرالعشق سال 1983ع ۾ پهريون ڇاپو، 2001ع ۾ ٻيو ڇاپو، 2004ع ٽيون ڇاپو، 2008ع ۾ چوٿون ڇاپو سهيڙي ڇپرايا آهن. هينئر وري دعوت العشق جي ٽئين ڇاپي جو ڀاڳ ماڻي رهيا آهيون.

دعوت العشق جي پروف ريڊنگ لاءِ سجاده نشين سائين غلام سرور سنڌس ڀائرن فقير عبدالمجيد ۽ فقير صحبت علي جن جو ٿورائتو آهيان. جيڪڏهن رسالي دعوت العشق جي ڇپائي ۾ ڪا غلطي ٿي هجي يا ڪو ڪلام ڇپجڻ کان رهجي ويو هجي، ته ناچيز کي اطلاع ڏيندا، جيئن آئينده ڇاپي ۾ اُها پورائي ڪئي وڃي.

فتح چند ڪنيا لعل ڪارڙا
مارچ 2011ع

سوانح

خاندان

جناب حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ؒ جن ڏومڪي بلوچ خاندان مان گولاڻو شاخ جي اسلامائي پاڙي سان تعلق رکندا هئا. سائينجن جا وڏا صوبي بلوچستان ۾ آباد هئا.

فقير سائينءَ جو والد محترم حضرت ٻڍو فقير ؒ، اتان هجرت ڪري جيڪب آباد شهر جي ويجهو اٽڪل ڇئن ڪلوميٽرن جي مفاصلي تي اوير طرف ڳوٺ رند واهيءَ ۾ اچي آباد ٿيا. ان وقت انگريزن جي حڪومت هئي. انگريزن فقير سائينءَ جي قدر شناسي ڪنديءَ ڪيس ٿوري گهڻي زمين ۽ جاگير ڏنائون. هن وقت حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ؒ جي جتي درگاهه شريف آهي، سا زمين به سائينجن جي پنهنجي جاگير مان آهي.

فقير سائينءَ جو والد محترم حضرت ٻڍو فقير ؒ نهايت نيڪ ۽ خداترس انسان هو. غريبن، مسڪينن ۽ يتيمن سان گهڻو پيار ڪندو هو. ڪيس شعر ۽ شاعريءَ سان گهڻو لڳاءُ هوندو هو. پاڻ مختلف زبانن ۾ شعر چيا اٿن.

حضرت ٻڍي فقير ؒ جي مزار سندس ڳوٺ کان اڌ ڪلوميٽر کن مفاصلي تي، پير گنج بخش ؒ جي قبرستان ۾ واقع آهي.

ولادت باسعادت

جناب حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ؒ سنه 1292هجري ۾ پنهنجي اباڻي ڳوٺ رندواهي جاگيرجيڪب آباد ۾ حضرت ٻڍي فقير ؒ جي گهر ۾ تولد ٿيا.

پيدائش جي ٿورن ڏينهن گذرڻ بعد سندس والده پنهنجي ننڍڙي فرزند کي، وهنجاري سهنجاري، پينگهي ۾ سمهاري پنهنجي گهرجي ڪم ڪار ۾ مصروف هئي ته اوچتو سندس نگاهه وڃي ان پينگهي، تي پيئي ته اتي، يعني پينگهي تي هڪ وڏو دهشت ناڪ ڪاريهر نانگ ڏٺائين جنهن جون اکيون بجليءَ جي چمڪاٽ جيان چمڪن پيون. نانگ کي ڏسندي ئي امڙ سائڻ جي دانهن نڪري ويئي. ان وقت حضرت پڌو فقير رحمه الله جن گهرجي ٻاهران ويٺل هئا. اوچتي دانهن ٻڌي يڪدم گهر اندر آيا ۽ ڏٺائين ته ڪاريهر نانگ ڪر متي ڪنيو ويٺو آهي. اها حالت ڏسندي ئي منجهس اولاد جي محبت جوش ڪاڙو، پاڻ تڪڙا تڪڙا قدم کڻندي اڳتي وڌيو ته اهو قدرتي اسرار غائب ٿي ويو. پنهنجي ننڍڙي فرزند کي صحيح سلامت ڏسي حيرت ۾ پئجي ويا. اهو قدرت جو هڪ معجزو سو جنهن ظاهر ۾ به فقير صاحب کي فيضياب ڪيو.

جيئن پاڻ فرمايو اٿن ته:

پينگهي منجهارون "پهلوان"،
اچي سور ٿيا سونهان سنوان،
اهي ڳالهيون ڳجهيون ڪنهن کي چوان،
سڪندي عمر ساري ويم.

فقير سائينجن ان متعلق وڏيڪ فرمائين ٿا ته:

پينگهي منجهارون پرتو آئي قدم ڪڙڪو ڪيو
رينجهي تن سان روح ويو دل دست دلبر جي پئي

فقير صاحب ننڍڙي لاڪون ئي پينگهي منجهه ئي "عشق ڪاريهر" جا گهايل ٿي چڪا هئا. پاڻ روز ازل کان ولي عاشق الله، عاشق رسول ﷺ ۽ صوفي درويش هئا. ان ڳالهه جي گواهي ڏيندي پاڻ فرمائين ٿا ته:

صورت پرين دا "پهلوان"، ديدم حُسن شاهِ جهان،
ڪيڏي زمين و آسمان، اسيڏا ملاقات ٿيا اول.

انهيءَ مان ثابت ٿيو ته:

جڏهن نه زمين هئي نه آسمان، فقير سائين ان وقت اها صورت ڏٺي ۽ ملاقات ماڻي، مطلب ته ان وقت کان وٺي پاڻ کي مجلس محمد ﷺ حاصل ٿي.

مجلس محمدي ﷺ هر جاءِ سج مثل روشن آهي ۽ ان مجلس جو طالب، ان جي حضور ۾ ان ذري برابر آهي، جيڪو سج کان، ڪڏهن به جدا نه ٿو ٿئي.

حديث شريف ۾ آهي ته:

"من راني راۓ الحق ان الشيطان لايتمثل ربي"......

يعني: "جن مون کي ڏٺو ان گويا خدا کي ڏٺو ڇو ته شيطان منهنجي صورت ۾ ڪڏهن ظاهر نه ٿي سگهندو." ۽ ارشاد الاهي آهي ته:

"نهذا مقام مکنون لا يمسه الا المطهرون."

يعني: "هي اهو پوشيده مقام آهي، جنهن تي پاڪ ماڻهوئي پهچن ٿا."

ننڍپڻ

حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ﷫ ننڍي هوندي کان ئي فرمان بردار، محنتي، باهمت هوشيار ۽ باڪردار شخصيت جا مالڪ هئا. پاڻ ننڍپڻ کان ئي نرم لهجي ۽ شفقت ڀري نظرن سان نهايت خوبصورت انداز ۾ گفتگو ڪندا هئا. ننڍن ٻارن سان راند روند ڪو نه ڪندا هئا. پاڻ هر وقت ڳنڀير ۽ اونهي خيالن ۾ رهندا هئا.

جيئن پاڻ فرمايائون ته:

"خود خيال خاموشي رهي، تو مت کهو مغرور هئي،
سير شبحان الذي، وحدت اندر وهلور هئي."

حقيقت ۾ اهي ڪامل انسان آهن، جيڪي پاڻ کي موت کان اڳ ماري وجود جو ورق ڏوئي، حقيقي مالڪ کي اوڏو اچن ٿا ۽ فرمان الاهي آهي ته:

"موتو قبل ان تموتو"

يعني مرڻ کان اڳ مري وڃ.
ان باري ۾ فقير صاحب جن بہ فرمائين ٿا تہ:

"جستن آوندا ڏکڙي ڏيندا، برسر نازک ناز سهيندا،
پهلي موت ضرور مرجيءَ منصب پايا."

دراصل طالب المولىٰ پهريان موت کي اختيار ڪري، موت جو پيالو پيئي ٿو تہ ان جو نفس مري وڃي ٿو ۽ دل زنده ٿي پئي ٿي، روح نفس کان خلاصي حاصل ڪري ٿو ۽ توحيد الاهيءَ ۾ غرق ٿي وڃي ٿو تڏهن سندس وجود پاڪ ٿي وڃي ٿو.
فقير سائين فرمائين ٿا تہ:

"ماري منائج نفس کي، توحيد سان تابع ڪجي،
پئمال ٿي سواري سهي، نِت نت نوايو سورهن."

حديث شريف آهي تہ:
"نفسه فقد عرف ربه من عرف نفسه بالفناء فقد عرف ربه بالبقاء."
ترجمو: "جنهن پنهنجي نفس کي سڃاتو ان پنهنجي رب کي سڃاتو ۽ جنهن پنهنجي نفس کي فنا سان سڃاتو ان پنهنجي رب کي بقا سان سڃاتو."
نفس جي مرڻ يا قتل ٿيڻ مان مراد آهي تہ هو شرڪ، ڪفر، حرص، حوص ۽ تکبر کي ڇڏي ڏي ائين ڪرڻ سان، سمجهڻ گهرجي تہ ڪامل مرد جو نفس دنياوي لذتن کان پاڪ ٿي وڃي ٿو ۽ صفائي قلب سان، پاڪ روح، معرفت جي عبادت ۾ مشغول رهي ٿو ۽ نفس اماره، نفس "مطمئنہ" جو درجو حاصل ڪري ٿو.
فقير سائينجن ننڍي هوندي کان ئي عشق الاهيءَ ۾ محو هوندا هئا.
پاڻ فرمائين ٿا تہ:

ننڍي لاءِ نينهڙا لايا، پلئي ڏک "پهلوان" پايا،
هنڙين ميلا دا مهل آيا، تون آوڻ دا سنيها گهل.

حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ﷫ ننڍپڻ کان ئي صفائي پرهيزگاريءَ کي تمام گهڻو پسند ڪندا هئا.

تعليم و تربيت

ارشاد آهي تہ:

وعلمنا من الدنيٰ علما

يعني: ۽ مون کان انهن کي معرفت علم لدني حاصل آهي.

حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ﷫ جڏهن ڇهن ورهين جا ٿيا تہ دنيا جي ظاهري دستور مطابق، سندس والد محترم، کيس ڳوٺ جي مولوي صاحب وٽ تعليماتِ قرآن پاڪ حاصل ڪرڻ لاءِ ويهاريو. پاڻ جڏهن صبح جو مولوي صاحب وٽ سبق وٺڻ لاءِ حاضر ٿيا ۽ قرآن پاڪ حفظ ڪرڻ شروع ڪيائون تہ مولوي صاحب حيرت ۾ پئجي ويو. اهو عجب نظارو ڏسي، سندس والد محترم سان احوال ڪيو تہ اوهان جو فرزند ڪنهن عامل ۽ ڪامل استاد کان درس حاصل ڪيل آهي.

جيئن صوفي صاحب جن پاڻ فرمائين ٿا تہ:

هويا حضرت عشق منادي، سڏ استاد ڏتا استادي،
وهواه سبق سکايا هادي، پڙهي "پهلوان" سنيال.

مولوي صاحب جي واتان اهڙي عجيب خبر ٻڌي، سندس والد محترم ڪجهہ دير خاموش رهيو پوءِ اهو پينگهي وارو عجب نظارو ياد آيو ۽ چيائين تہ سندس فرزند، عاشق الله، عاشق رسول ﷺ ۽ ڪامل هستي آهن.

ان متعلق صوفي صاحب وڏيڪ فرمائين ٿا تہ:

کول ڪتابان لفظ دکايا، سبق ثبوتي صنم سکايا
جب مين اس کا مطلب پايا، هوئا مثل چڪور.

سائينجن نور قرآني سان روز ازل کان روشن ٿي، باقي تعليمات کي ترڪ ڪيو جو تہ الله جي ڪامل درويشن کي دنيوي علم جي ڪا بہ ضرورت ڪا نہ هوندي آهي.

والد محترم جو وصال

حضرت صوفي پھلوان فقير صوفي القادري رحمة الله عليه جڏهن ڏهن ورهين جا ٿيا ته سندس والد بزرگوار هن فاني دنيا مان رحلت ڪري دار البقا ڏانهن راهي ٿيا. حضرت صاحب کي والد جي جدائي جو گهڻو صدمو رسيو. اڪثر اڌ رات جو اڪيلائيءَ ۾ قبرستان وڃي پنهنجي والد سائين جي مزار تي حاضري ڀريندا هئا ۽ اتي گهڻو وقت رياضت ۽ عبادت ۾ گذاريندا هئا. صبح ٿيڻ شرط واپس پنهنجي جاءِ تي هليا ايندا هئا.

اهو قبرستان جتان ان زماني ۾ سج لهڻ کان پوءِ ڪو ماڻهون گذري ڪو نه سگهندو هو پر صوفي صاحب ننڍي هوندي ئي هر رات ان قبرستان ۾ ايندا ويندا هئا. ڇو ته الله وارن ڪامل هستين جي ويجهو ڪو ڀوت يا بلا اچي نه ٿو سگهي. ان لاءِ جو انهن درويشن جو خيال عشقِ الاهيءَ ۽ وحدانيت ۾ محو هوندو آهي.

جيئن پاڻ فرمائين ٿا ته:

"عشق جنهن دي اڱڻ آوسي، هردي وچ ڀڻا پوسي،
نت نت درد نهايت ڪاوسي، عشق نهين آسان
جتان لڳيئي سي وت ڇاڻن، اور نه ڇاڻن عام برهه بنايا بي آرام."

هڪڙي رات سائينجن کي گهر وارن بستري تي نه ڏسي، پريشان ٿي ڳولڻ لاءِ نڪتا. ڪيس ڳوليندي ڳوليندي قبرستان ڏانهن رخ ڪيائون. جڏهن قبرستان جي ويجهو پهتا ته فقير سائينءَ کي مستن وانگر ڏسي حيران ٿي ويا ۽ ڪائڻ سوال ڪيائونس، پر پاڻ سوال جو جواب ڪو نه ڏنائون ۽ خاموشيءَ سان گهر موٽي آيا.

جيئن پاڻ فرمائين ٿا ته:

"خيش قريب عزيزان ڳئيان،
بي پرواهان دي پڙ پئيان،

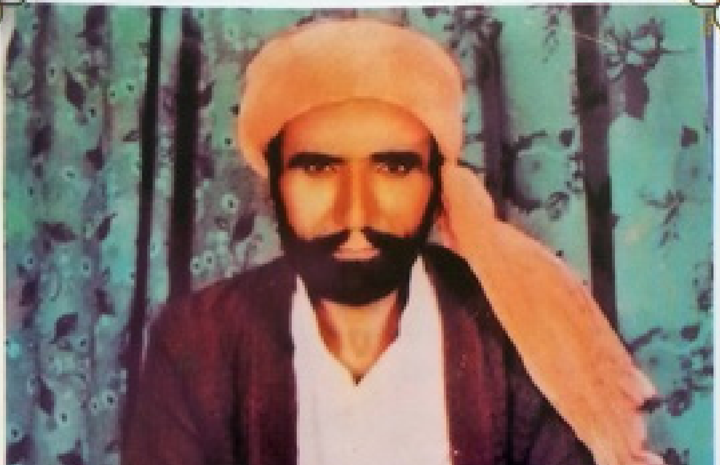

حضرت صوفي رند علي فقير صوفي القادري

فقير بابو غلام سرور عرف سائين پهلوان فقيرصوفي القادري
موجوده سجاده نشين
درگاهه حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري
جيڪب آباد

ان واقعي کان پوءِ ڪيڏانهن بہ ڪو نہ ويندا هئا.

پاڻ ننڍپڻکان ئي ڏينهن جو زماني جي ڪم ڪار کي عين فرض سمجهي، سهڻي نموني سان سرانجام ڏيندا هئا ۽ رات جو واحد جي وحدانيت ۾ گذاريندا هئا.

ان لاءِ پاڻ فرمائين ٿا تہ:

"پهلوان" هڪو هڪ وحدت،
رک رمز اهائي ثابت،
شب خيزي نال محبت،
ديئا بهتر برهہ بهالي

حديث شريف ۾ آهي تہ:

"من عرف الله لم يكن له لزة مع الخلق"

يعني: جنهن الله تعاليٰ کي سڃاتو پوءِ ان کي خلقت جي وچ ۾ ڪجهہ لذت نہ ٿي رهي.

فقير صاحب جن جو بہ اهو ئي خيال هوندو هو تہ اهڙي گجهي عبادت جي ڄاڻ ڪنهن کي بہ نہ پوي

شادي مبارڪ ۽ اولاد

حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ﷫ جون ٻہ شاديون هيون پهرئين گهر مان ڪيس ٽي فرزند هئا.

1۔ سائين رمضان فقير صوفي القادري ﷫.

2۔ سائين مدد علي فقير صوفي القادري ﷫.

3۔ سائين خاوند بخش فقير صوفي القادري ﷫.

ٻئي گهر مان ڪيس چار فرزند هئا.

1۔ سائين رند علي فقير صوفي القادري ﷫.

2۔ سائين لطف علي فقير صوفي القادري ﷫.

3۔ سائين حاجن فقير صوفي القادري

4_ سائين صحبت علي فقير صوفي القادري رحمه الله

انهن فرزندن مان فقط حاجن فقير هن وقت حال حيات آهن. باقي سڀ فرزند هن فاني جهان مان لاڏاڻو ڪري دارالبقا ڏانهن سڪونت پذير ٿيا. سائين جن جا فرزند پنهنجو مٽ پاڻ هئا.

حقيقت ۾ سائين جن جي اولاد ڪنهن به لفظي تعريف جي محتاج ڪا نه هئي.

شاعري

حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري رحمه الله ظاهري دست بيعت ٿيڻ کان اڳ ئي پاڻ شاعري ڪندا هئا. سائين جن هفت زبان صوفي شاعر آهن. سندس شاعريءَ ۾ سرمستي، عاجزي ۽ انڪساريءَ ڪانسواءِ حمد تعريف خدائي ذوالجلال، مداح، سرور ڪائنات ﷺ ثناءِ پنجتن پاڪ عليهم السلام، صفت مرشد پاڪ، همه اوست به شامل آهن.

دراصل فقير صاحب جيڪي به شعر چيا آهن سي اکين سان مشاهدو ماڻي حقيقت پيش ڪئي اٿن.

سائين جن جي شاعريءَ جو گهڻو داستان غائب ۾ داخل ٿيو ڇو جو پاڻ هن فاني جهان سان گهٽ لاڳاپو رکندا هئا. جيئن فرمائين ٿا ته:

"دنيا ڇوڙ خزانے خواهش، دست بردار ٿيو سي
عزت، لذت، منصب، منتا، طرحين ترڪ ڪيو سي،
دردان هوش گوايا، ڪئيا محو محبت."

فقير سائين پنهنجي محبوب سان عشق، ذوق ۽ محبت جي خاطر دنياوي لذتن کي ترڪ ڪري پنهنجي حقيقي مالڪ جي طلب رکي، جيئن پاڻ وڌيڪ فرمائين ٿا ته:

"پهلوان" نہ مانگي دور وَ دگر، اس دنيا کي عزت اعليٰ قدر
مولا ميل مهر سي وه دلبر، جس کا شان هئي صاحب عرب عجم.

حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري رحمه الله شاعري ته ننڍپڻ

کان ئي ڪئي، پر سندس شاعريءَ جو گهڻو حصو محفوظ نہ رهي سگهيو. جڏهن سندس وڏو فرزند سائين رمضان فقير رحمه الله ٿورو وڏو ٿيو تہ پاڻ ڪجهہ تعليم حاصل ڪرڻ کان پوءِ سائين جن جي شاعريءَ کي محفوظ ڪري هڪ ننڍو ڪتاب تيار ڪيو جيڪو "دعوت العشق" جي نالي سان مشهور ۽ محفوظ آهي، جنهن کي سندس فرزند حضرت رند علي فقير صوفي القادري رحمه الله هن کان اڳ بہ دفعا پريس مان ڇپرائي منظرِ عام تي آندو آهي.

دست بيعت

فرمان الاهي آهي تہ:

"يا ايها الذين امنو تقوالله وابتغو اليه الوسيلة"

يعني: اي ايمان وارو! الله تعاليٰ کان ڊڄو ۽ ان جي طرف وسيلو ڳوليو.

حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري رحمه الله جن کي پنجٽيهہ 35 سالن جي عمر ۾ دست بيعت ٿيڻ جو شوق جاڳيو ۽ ڪامل مرشد ڳولڻ لاءِ ڪجهہ سير و سفر بہ ڪيائون.

جيئن حديث نبوي ﷺ آهي تہ:

"الرفيق ثُم الطريق"

ترجمو: "پهريون رفيق جي تلاش ڪريو پوءِ رستي تي هلو."

انهيءَ متعلق حضرت خواجہ غلام فريد رحمه الله فرمائين ٿا تہ:

"تتي جوڳڻ تي چوڌار قران
هند، سند، پنجاب دي ماڙ قران،
سڄ، شهر بحر بازار قران،
متان يار ملي ڪنهن سانگ سبب."

انهيءَ سبب پاڻ سيوهڻ شريف ۾ حضرت لعل شهباز قلندر رحمه الله جي زيارت ڪيائون، سچل سرمست رحمه الله، بيدل فقير رحمه الله ۽ راڻي پور جون زيارتون ڪري واپس پنهنجي آستاني تي آيا، ڪجهہ ڏينهن گذرڻ بعد

سندس ڳوٺ کان ٿورو پريءَ کنڊو خان جي ڳوٺ ۾ جناب عزت المعاب سُلطان العارفين حضرت سيّد رکيل شاهه صاحب نوراني صوفي القادري رحمة الله عليه جن آيل هئا ته انهيءَ ڳالهه جي خبر...

سائين جن کي پيئي ته پاڻ ۽ ملنگ فقير گولاڻو جيڪو هميشه خدمت ۾ گڏ هوندو هو ساڻس گڏجي زيارت لاءِ آيا ۽ ديدار لاءِ بيحد منتظر هئا. ڪجهه گهڙيون گذرڻ کان پوءِ مرشد سائينءَ جي شاهي ڪچهري منعقد ٿي. ڪچهريءَ ۾ سڀ ماڻهو حاضر ٿيا ۽ فقير سائين به باادب ٿي، ڪجهه پريرو ٿي ويٺا. حضرت پير ڪامل مرشد رمز سان نهاري ڏٺو ته اکيون اکين سان لڳي ويون ۽ دل ۾ پڪ ٿي ته مون کي ڪامل مرشد ملي ويو ۽ فرمايائون ته:

"مرشد ميڏا عاشق اعلىٰ،
رهبر رکيل شاهه ڏٺم."

پاڻ ملنگ فقير کي حڪم ڪيائون ته توهان مالڪن کي منهنجي دست بيعت جي لاءِ عرض ڪريو ۽ ٻڌايوس ته فقير شاعري به ڪندو آهي. ملنگ فقير يڪدم اُتي حڪم کي بجا آڻيندي عرض ڪيو جيڪو مالڪن قبول فرمايو ۽ فقير صاحب سان مخاطب ٿي، سندس شاعري ٻڌڻ لاءِ حڪم ڪيو. امر موجب فقير سائين جن "الف" کان وٺي "ي" تائين سي حرفي ٻڌائي جنهن کي سائين جن غور ۽ خاموشيءَ سان ٻڌو ۽ فرمايائون ته "تون رات جاڳيندڙ آهين ڇا؟ فقير سائين نهايت عاجزيءَ سان عرض ڪيو ته:

"قبلا سائين مان ته ڪاهل آهيان، حضور جن پنهنجي ڪرم نوازي ڪن"

جيئن پاڻ پنهنجي شاعريءَ ۾ به فرمائين ٿا ته:

"مان ته اصل ڪٿون لوهه نڪارو پارس منهنجو پرين پيارو، مرد فقير فتح پور وارو فيض والا درياهه ڏٺم" ايتري ۾ ڪچهري برخاست ٿي ته مرشد سائين، فقير کي پنهنجي تنهائيءَ واري

جاءِ ۾ گهرائي، تلقين فرمائي ۽ ذڪرِ الاهي ڏيئي، دست بيعت ڪيو.

جيئن پاڻ فرمايائون ته:

مستي مئي ميران پور والا، شاهه رڪيل هٿ پيتم پيالا، پر
پر ڏيندا عاشق اعليٰ، ساقي شرڪ پيار دا هئي."

ظاهري دنيا وارن لاءِ مرشد جو هجڻ لازمي آهي. حديث شريف ۾ آهي ته:

"من لاشيخ له فاشيخ هوالشيطان"

يعني: "جنهن ڪي مرشد نه آهي، انهيءَ جو مرشد شيطان آهي".

مرشد سائين، فقير صاحب جي راهنمائي ڪري رهبر ٿي راهه ڏيکاري، ڀرپور فيضياب ڪيو جيئن فقير سائين فرمائين ٿا ته:

"فتح پور ۾ ميرا هئي مرشد بحال،
پيري مغان دست ديئا دلال،
نظر سي ڪيئا "پهلوان" ڪو نهال،
دکايا سِڪايا هئي قلبي ذڪر."

فقير سائين پنهنجي پير مرشد محبوب سائين جو روز ازل (ميثاق) کان پڪو ۽ سچو عاشق هو جيئن پاڻ فرمايائين ٿا ته:

"هئي مرشد ميڏا شاهه رڪيل،
مئين دست ڳڌا ميثاق مهل،
مطلوب مليوسي روز ازل،
اهواج ڪلهه دا مذڪور نهين."

مرشد سائين به مٿن گهڻو مهربان هوندا هئا. فقير صاحب پنهنجي ڪامل مرشد کان اسم اعظم ذڪر الاهي ملڻ سان، سندس اندر ۾ عشق مولا جو اولنبو ڪري اٿيو جو پنهنجي جوان مردي ۽ صبر سان برداشت ڪيائون. ان متعلق پاڻ پنهنجي شاعريءَ ۾ فرمائين ٿا ته:

اندر عشق اماڙيان ماريا، اهو مچ محبت پار ڏتا،
لوڻ لوڻ ۾ اولنبي اتار ڏتا، اهو آگ نهين هٿي اجها وڻ دا."

فقير صاحب حقيقي عشق جي آڙاهه ۾ گهڙي پيو. پاڻ ڏينهن رات واحد جي وحدانيت ۾ گذارڻ لڳو. پاڻ اڪثر مخفي حالت ۾ رهندا هئا، جيئن پنهنجي سي حرفيءَ ۾ فرمائين ٿا ته:

"ڪائون ڪار ڪرن ٿا، چورن واري چال،
لوڪن کان لڪيا وتن، بندگي ۾ برحال
عمل عملن صالحن ٿيا، نيڪي ساڻ نهال،
لڏائون ڳجهي ڳالهه، وڃي در پڳا ڏٺيءَ سان.

ايتري قدر جو هڪ ذرو به ظاهر نه ڪيائون

"هڪ سڪ پيو صبر،
آهي مردن جو مرڪ"

باوجود انهيءَ جي اڃان به ڪنهن کي خبر نه پئي ته پاڻ ڪو ڪامل مردِ صوفي درويش آهن.

راز و نياز جون ڳالهيون

هڪ دفعي فتح پور شريف ۾ جناب عزت المعاب، سلطان العارفين، حاضر پرُ نور عارف عامل هاديءَ ڪامل، نور اعليٰ حضرت صوفي سيّد رڪيل شاهه صاحب صوفي القادري ﷫ جن پري ڪچهريءَ ۾ فقير صاحب سان مخاطب ٿي فرمايائون ته:

"حاجي سپ وڃن ٿا حج ڪرڻ مڪي مديني شريف ڇو نه اسان به گڏجي حج ڪري اچئون" فقير سائين نهايت عاجزيءَ سان عرض ڪيو ته "قبلا سائين! مالڪ جن پلجان وڃن، منهنجو حج ته هتي فتح پور شريف ۾ مالڪن جي زيارت آهي. جيئن پاڻ پنهنجي شاعري ۾ به فرمائين ٿا ته:

"بيشمار شهابان وانگر، تيون منڪون اڪيان،
ويڪان پيري مغان دا صورت، مٿين چشم سيو چاٽڪان،
ويڪان ويڪان رج نہ تيوي، اجان نين نهايت بکيان
ڪعب رخ مهتاب ميڏي پيري مغان دا، مٿين ڪر ديدار نہ ٿڪان،
آکي صوفي "پهلوان" تيہ حج هزارين لڪان."

سائين جن ان گفتگو کان پوءِ، هاسو مبارڪ ڪٺي زمين تي وڏي ليڪ ڪڍي ۽ فرمايائون تہ، "فقير هتان ٽپ"!

فقير صاحب ادب سان عرض ڪيو تہ قبلا سائين! سائين جن اڳتي تين ۽ اسان پنيان هلڻ لاءِ تيار آهيون" اجان بہ مالڪ سائين رازو نياز جون ڳالهيون ڪندي وڏيڪ فرمائين ٿا تہ:

"جبل ڇا سان ٽڪبو آهي"؟

ايتري ۾ فقير سائين با ادب عرض ڪرڻ لڳو تہ "قبلا سائين! جبل اڪين جي "پنبڙين سان ٽڪبو آهي" وڌيڪ فرمايائون تہ: ڪاري رات هڪ جبل جي مثل آهي، ان کي اکين جي اوجاڳن سان ٽڪي ڏينهن ڪرڻو پوندو آهي"

اهي انسان جفاڪش ۽ جهاد وارا مرد مجاهد آهن، جيڪي سڀ نفسي خيالات ۽ خواهشون پوئتي هٽائين ٿا، انهن مرد مجاهدن کي هر وقت هميشہ پنهنجي مولا سائين ۽ محبوب مرشد پاڪ جي يادگيري ۽ تارتنوار لڳل هوندي آهي.

جناب امام عالي مقام حضرت علي ﷺ جن جو فرمان آهي تہ:

"اڌ رات جو مٺي ننڊ ڦٽائي، ذڪر مولا ڪرڻ افضل ترين عبادت آهي، سڄي دنيا ننڊ ۾ هوندي آهي اڌ رات جو آسمان ۾ قدرتي چانڊي جهڙي سفيد ۽ وڻندڙ روشني ذڪر ۽ فڪر وارن کي نصيب ٿيندي آهي."

جڏهن فقير اسم الله جي ذڪر ۾ مشغول رهي ٿو تہ ان جي بدن جو هر هڪ وار زبان کولي ٿو ۽ جوش ۾ اچي ..... الله الله ڪري ٿو ۽ ان جي دل نعرو هڻي، هُو هُو پڪاري ٿي ۽ روح هوالحق جو فرياد ڪري ٿو ۽ نفس

ان ورد ۾ مشغول ٿي وڃي ٿو "ربنا ظلمنا انفسنا" ۽ اسم الله جي وجود جي مشق محبوبي ۽ معشوقي مرتبو رکي ٿو. انسان جي وجود ۾ ٻه دم آهن. هڪ اهو جو اندر وڃي ٿو ٻيو اهو جيڪو ٻاهر اچي ٿو. انهن جي مٿان ٻه فرشتا مؤڪل آهن. جڏهن انسان اندر جي طرف دم وٺي ٿو ته مؤڪل الله تعاليٰ جي حضور ۾ عرض ڪري ٿو اي پروردگار! مان اندر دم قبض ڪريان يا ٻاهر وڃڻ ڏيان؟ دم جڏهن ٻاهر اچي ٿو ته ٻه اهو عرض ڪري ٿو ۽ اهو دم جو اسم الله جي تصور سان ٻاهر نڪري ٿو ته اهو نوراني صورت ۾ بارگاهه الاهيءَ ۾ هليو وڃي ٿو ۽ مثل موتيءَ جي ٿئي ٿو جنهن جي قيمت جو مقابلو ٻنهي جهانن جي اسباب ٻه نه ڪري سگهندو ۽ اهو بي بها موتي آهي. ان لاءِ فقيرن کي الله تعاليٰ جو خرانچي چون ٿا:

حديث شريف ۾ آهي ته:

"الا نفاسُ معدودة کل نفس يخرجُ بغير ذکر الله فهوميت"

يعني: ڳڻيل دم آهن. جيڪو دم بغير ياد الاهي نڪري ٿو اهو مرده آهي."

اولياءَ الله هن دنيا ۾ دلي چاهه ۽ چاهت نه ٿا رکن. مگر هن دنيا ۾ گذارڻ جو حڪم بجا آڻين ٿا. هو فقط خدا جو طالب آهي. هو جو ڪجهه چاهي ٿو فقط خدا لاءِ جي ان کي خدا جي نعمت جي ٻه طلب ٿئي ٿي ته محض ان لاءِ جو نعمتون خدا جون ڏنل ۽ ان جو فضل و احسان آهن ۽ فقير صرف خدا جي خاطر ان جي نعمتن جو طلبگار آهي.

فتح پور شريف ڏانهن پنڌ ڪرڻ

حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ﷫ پنهنجي هادي رهبر محبوب مرشد سائين جي زيارت لاءِ فتح پور شريف تائين پنڌ ويندا هئا. ڪڏهن اڪيلا ته ڪڏهن وري فقراءَ ساڻ ڪري. جڏهن اتي پهچندا هئا ته هادي رهبر محبوب مرشد سائين جي حضوري ڪچهري ۾ وڃي با ادب ٿي. سيني فقراءَ کان پوئتي ويهندا هئا. هڪ ڏينهن پري ڪچهري ۾ فقير سائينجن پنهنجي دستور مطابق سيني ماڻهن کان

پوئتي ويٺا ته اوچتو هڪ ماڻهو تڪڙ مان فقير سائينءَ جي اڳيان لنگهيو ته ايتري ۾ پاڻ حضور جن فرمايو ته: "پري ٿيو پري ٿيو پري ٿيو. فقير وٽ عشق جي باهه جو ڪورو ٻري ٿو متان جر ۾ سڙي وڃو." ايتري ۾ سڄي ڪچهري خاموش ٿي وئي. پوءِ پاڻ فقير سائينءَ سان مخاطب ٿي فرمايائون ته:

"صوفي توهان اتان اٿي، اڳتي اچي ويهو متان بيخبر ماڻهو اوهان کي لتاڙن"

پاڻ مالڪن جي حڪم بجا آوري ڪندي اتان اٿي، تورو اڳتي ٿي ويٺا. مالڪن وري ٻيهر فرمايو ته "اچا اڳتي اچو" ۽ پنهنجي پر سان ويهڻ جو اشارو ڪيائون. پاڻ اتان خوف ۽ دهشت مان حڪم بجا آڻيندي ادب سان محبوب مرشد سائين جن جي پر سان اچي ويٺا ۽ ويهڻ سان ئي با ادب ٿي، پنهنجو ساڄو هٿ وڌائي پيري مغان جي پهراڻ مبارڪ جي دامن ۾ پختو وڌائون ۽ عرض ڪيائون ته: قبلا سائين! منهنجي ۽ منهنجي اولاد جي هن دنيا ۾ ۽ آخرت ۾ ٻه پارت اٿئو. اهو عرض سائين جن قبول فرمائيندي چيو ته "هائو فقير ذمو ڪنيوسين."

سبحان الله فقير صاحب پنهنجا ۽ پنهنجي اولاد جا ديني ۽ دنيوي سڀ ڪم، پنهنجي محبوب مرشد سائين جي حوالي ڪري پاڻ تارڪ دنيا ٿيا.

جيئن فقير سائين پنهنجي سي حرفي ۾ فرمائين ٿا ته:

"دالئون دلاسو دل کي ٿا ڏيئي سمجهائين،
ومن يتوڪل علي الله فهو حسبه نڪي ٻئي ڏانهن واجهائين،
ديني دنيوي ڪم ڙا سڀ سائين ڏي پائين،
سچا سي آهين، وڃي ڏرپڳا ڏٿيءَ سان."

ان باري ۾ قرآن شريف ۾ ارشاد آهي ته:

"افوض آمري الي الله ان الله بصير بالعباد

يعني: "مان پنهنجا ڪم خدا جي سپرد ڪريان ٿو بيشڪ الله تعاليٰ

پنهنجي ٻانهن کي ڏسي ٿو. “ ۽ فقير سائين جن وڏيڪ فرمائين ٿا تہ:

لامقصود في الدارين ڏونهين سنسار کنون هٿ چاوڻ
نينهن نعمت ”پهلوان“ سڪ ثابت توڙ نڀاوڻ ”

سائين جن جو اهو ئي واعدو اقرار آهي جو اڄ تائين بہ فقير صاحب جي اولاد جي مٿان بيحد مهربان آهن.

فقير سائين جن سال ۾ ٻہ ڀيرا فتح پور شريف ويندا هئا ۽ اتي تقريباً ٻہ ٽي ڏينهن رهي، پنهنجي مرشد سائين جن جا قدم مبارڪ چمي، اجازت وٺي واپس پنهنجي لانڍيءَ (جاءِ يا آستانو) تي ايندا هئا.

تاج پوشي

هڪ دفعي جناب حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري صاحب جن پنهنجي فقراءَ سميت محبوب مرشد سائين جن جي زيارت لاءِ روانا ٿيا. ۽ پنڌ ڪندي خيريت سان اچي درگاهہ شريف پهتا. دستور مطابق وقت تي شاهي ڪچهري منعقد ٿي. فقير صاحب پنهنجي فقيرن سميت مرشد سائين جا قدم مبارڪ چمي ڪچهريءَ ۾ ويٺا. مرشد سائين سندس ۽ فقراءَ جو حال احوال ورتو. ڪچهري برخاست ٿيڻ کان پوءِ فقير سائين پنهنجي جاءِ تي اچي آرامي ٿيا. رات جو سيني فقراءَ لاءِ ٻنيءَ مان ننگر آيو پر فقير سائينءَ لاءِ جيڪو ننگر مالڪ سائين پاڻ واپرايو ان طعام مان پنهنجو اوبر، خاص فقير جي مٿان ڏياري موڪليو. پاڻ اهو ننگر نوش ڪيائون.

صبح جو دستور موجب مالڪ سائينءَ جي ڪچهري ٿي. گهڻي پنڌ ڪرڻ ۽ اوجاڳن سبب فقير سائينءَ جون اکيون اٿلي پيون هيون ۽ اتي حاضر ڪو نہ ٿي سگهيا. مرشد سائين ڪچهريءَ ۾ ڪيس ياد ڪيو. پاڻ اهو حڪم ٻڌندي ئي يڪدم پنهنجي جاءِ تان اٿي ڪعبتہ الله شريف ڏانهن منهن مبارڪ ڪري ٽي دفعہ آهستي، حيدر حيدر چئي اچي دربار ۾ حاضر ٿيا. پيري مغان پنهنجي طالب کي پر ۾ ويهاري فرمايو تہ ”اسان

کي طالب توهان جهڙا کپن" پوءِ ڪيس تاج پوشي ڪرائي، خاص هدايت ڪيائون تہ "هاڻي اوهان ماڻهن کي تلقين ڪري ذڪر الاهي ڏيئي دست بيعت ڪريو. هي فيض امانت تحفو توهان جهڙن سچائي وارن فقيرن لاءِ آهي، ڇاڪاڻ تہ اهي پنهنجي گهڻي محنت، رياضت ۽ عبادت سان حاصل ڪن ٿا. فقير هاڻي پاڻ کي نہ لڪايو" مرشد سائين، فقير صاحب تي گهڻو مهربان هئا، جو فيض الاهيءَ جي رنگ سان نوازيائون.

جناب امير المئومنين حضرت امام علي عليہ السلام جن اهڙن ئي فقيرن لاءِ فرمايو تہ:

"ابصر طريقه وسلک سبيله و عرف قنارٗ وقطع عماره فهو من اليقين علي مثل ضوءِ الشمش."

يعني: ان الله جو رستو ڏٺو ان جي راهہ تي هليو ان جي نشانين کي سڃاتو ان جي راهہ جي دشوارين کي عبور ڪيو اهو يقين سان ان درجي تي آهي، گويا اهو سج جي روشني ۾ سڀ ڪجهہ ڏسي ٿو."

دراصل جڏهن اولياءَ الله پهريان جناب حضرت امام علي عليہ السلام جي نظر سان ان جي وجود ۾ علم، هدايت، فکر ۽ تقويٰ پيدا ٿئي ٿو. جهالت ۽ دنياوي محبت ان جي وجود مان نڪري ٿي. ان کان پوءِ اهو تلقين جي لائق ٿئي ٿو ۽ پيغمبر خدا حضرت محمد صلي الله عليہ وسلم جن جي بيعت ڪري ٿو پوءِ مرشدي مرتبو حاصل ٿئي ٿو.

اولياءَ الله جي نظر ڪامل آهي ۽ ان جي زبان سيف الله آهي ڪامل جي ڳالهہ زبان تان نڪرندي ئي قبوليت ماڻي ٿي.

جيئن حديث شريف ۾ آهي تہ:

"لسان الفقراءِ سيف الرحمن"

يعني: فقيرن جي زبان الله تعاليٰ جي تلوار آهي.

هاديءِ رهنما فقير صاحب کي وڏيڪ حڪم فرمايو تہ هاڻي اوهان هادي شهنشاهہ حضرت سيد صوفي چيزل شاهہ صاحب صوفي القادري ﷫ ڏانهن وڃو. پاڻ حڪم جي تعميل ڪندي با ادب اٿيا ۽ جناب عزت المعاب حضرت سيّد چيزل شاهہ صاحب صوفي القادري

ڏانهن روانا ٿيا. سائين جن پاڻ پنهنجي آستانه عاليه تي ڪچهري فرما هئا. جڏهن فقير صاحب ويجهو پهتا ته پاڻ سائين جن، فقير جي محبت ۾ اٿي بيٺا ۽ شفقت ڀري نظرن سان خوش آمديد چيائون. ليڪن فقير سائين کي اهو مناسب نه لڳو ته سندن مرشد سائين اُٿن. تنهن تي عرض ڪيائون ته "قبلا سائين! اوهان اسان جهڙن ناچيزن جي اڳيان نه اٿو." تنهن تي مرشد سائين فرمايو ته "پهلوان" تنهنجي اڳيان نه اٿون ته پلا بيو ڪنهن جي اڳيان اٿون؟ فقير سائين ٻيهر عرض ڪيو ته مالڪ سائين ڪنهن جي اڳيان نه اُٿن." تنهن تي پاڻ فرمايائون ته "چڱو ادا ٻيهر ڪنهن جي اڳيان نه اٿنداسين." ڪچهري برخاست ڪري سائين جن اٿيا ۽ فقير سائين سان گڏ پنهنجي خاص ڪمري ۾ وڃي ويٺا ۽ محو گفتگو ٿيا. گهڻي دير کان پوءِ فقير سائينءَ کي اجازت ڏنائون. هئي ڏينهن فقير سائين پنهنجي محبوب مرشد سائين کان اجازت وٺي واپس پنهنجي ماڳ (جيڪب آباد) رسيا.

امر موجب تورا تورا ماٿهو دست بيعت ڪيائون. بس فقط آمر جو ادب بجا آندائون. فقير صاحب پاڻ کي باطن ۾ رکڻ جي گهڻي ڪوشش ڪندا هئا ته جيئن ظاهر نه ٿيان. اهڙيءَ ريت پنهنجي شاعريءَ ۾ به اظهار ڪيو اٿن.

"لڪڻ لاءِ هيلا هزارين ڪيا اٿم،
اڇي عشق آفت اندر ۾ پيو اٿم.

پر عشق الاهي لڪڻ جهڙي شيءِ ناهي. فقير صاحب نيٺ ظاهر ٿي پيا ۽ پنهنجي باقي حياتي الله سائين جي محبت ذڪر ۽ فڪر ۾ گذاري رهڻي ڪهڻي

جناب حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ﷫ تمام گهٽ ڳالهائيندا هئا، گهٽ سمهندا هئا. سندن چهرو مبارڪ گهڻي رياضت ۽ عبادت جي ڪري زرد هوندو هُيو.

پاڻ پنهنجي شاعريءَ ۾ ٻه فرمائين ٿا ته:

"لڳا تير جگر چير لنگهه پار پئي هئي،
دل درد رنگ زرد هيٺان حال ٿئي هئي،
خوشي خواب ڏي جواب ننڊ نيڻين ڳئي هئي،
غم نوش خاموش پيش پيش ڏکان دي."

ڪڏهن ڪڏهن پنهنجي يڪ جاءِ ويهي هلڪي آواز سان ٻول ڪلام ٻه چوندا هئا. مگر انهيءَ سان گڏوگڏ اکين مان نير جاري هوندا هئن. هر وقت ڏکويل حالت ۾ هوندا هئا. جيئن پاڻ فرمائين ٿا ته:

"دلڙي مني دي باند هئي، ساعت نه هڪڙي واند هئي،
روئڻ اساڏي راند هئي، ڪڻ ساهه پر سُڏڪيان اُڇل،
هوئي دانهان ڪريندي درد دل جل ٻل جدائي داهيل،

فقير سائين سادو سفيد پوشاڪ ڍڪيندا هئا ۽ سادو ڪاڙو ڪائيندا هئا. صفائي پرهيزگاري، پاڪائي، با وضو با ادب، سخاوت ۽ سچائي اختيار ڪندا هئا. هر وقت دانشمند، باهمت ڪامراني سان اُجاگر هئا. ننڍين ۽ وڏن سان پيار ۽ اخلاق سان ملندا هئا. سخي ايترا هئا جو ڪو ٻه ماڻهو وٽن ايندو هو ته ڪيس بامراد ڪندا هئا. فقير صاحب پنهنجي ٻني ٻاري جو ڪم ڪار ٻه عبادت سمجهي پاڻ ڪندا هئا.
انهيءَ متعلق فرمايو اٿن ته:

"لاشون ليڪا يار سان ويهي ڪجهه نه ڪن،
الله يرزق ني رحمتن اها ئي طلب رکن،
منهن ڏيئي مونن ۾ اهي ڪنبدي ئي ڳتن،
ڪري حيلا ساڻ هٿن، وڃي ڌر پڳا ڏٿيءَ سان."

فقير صاحب جن جي ڪرامت مان جيڪو ٻه ان وغيره ٿيندو هو سو ننگر ٻنيءَ لاءِ رکي ڇڏيندا هئا ۽ جڏهن فقراءَ وٽس ايندا هئا ته انهن لاءِ

ننگر پاڻيءَ جو بندوبست پڻ پاڻ ڪندا هئا. پاڻ ڪڏهن به ڪنهن سائل کي خالي هٿين نه موٽايائون.

ارشاد الاهي آهي ته:

واما سائل فلا تنهر

يعني: پوءِ ڪنهن به سائل کي ڇڙٻ نه ڏيو.

جڏهن مالڪن طرفان تاج پوشي ڪرايائون ته پوءِ زماني جي هلي چلي ۽ ڏيتي ليتي پنهنجي وڏي فرزند سائين رمضان فقير ﷫ جي حوالي ڪيائون. فقير سائين فرمائيندا هئا ته هن دنيا ۾ جيڪا به دولت آهي سا ڍونڊ مثل آهي ۽ هن جا طالب ڪتا آهن.

حديث شريف ۾ آهي ته:

"الدنيا جيفة طالبه کلاب.

يعني: دنيا ڍونڊ آهي، ان جا طالب ڪُتا آهن."

واضع رهي ته الله تعاليٰ ان فقيرن کي جي اسم الله جي حاضرات جا صاحب آهن. کين اها قوت عطا ڪئي ته اگرچه اهي چاهين ته غيب الغيب جو مؤڪل ۽ علم ڪيميا جا مؤڪل سنگِ پارس کي، جيڪو لوهه کي سون بڻائي ٿو آڻي انهن کي ڏيئي سگهن ٿا. پر اهي اهل الله فقراءَ جيڪي هميشه ظاهر ۾ غني دل ۽ باطن ۾ مجلس نبوي صلي الله عليه وسلم جن جي خدمت ۾ حاضر ٿين ٿا. اهي مؤڪلن جي مراتب قوم ڪيميا ۽ سنگِ پارس جي طرف نظر کڻي به نه نهاريندا. پر اهي فڪر فاقه سان پنهنجو خون جگر کائين ٿا. ڇو ته دنيا لعنتي آهي.

پاڻ وڏيڪ فرمائيندا هئا ته:

جيڪي مرد مولا وارا آهن سي نفس کي ماري مجائين ٿا.

جيئن پاڻ فرمايو اٿن ته:

"سمجهايو مون کي پيري مغان، صوفي سڏائج "پهلوان"،
ڇڏ حرص دنيا جي طمع، ڪر صاف دل وارو صحن"

فقير سائين روزانو معمول مطابق ئي وقت حضوري ڪچهري

پڻ ڪندا هئا. صبح، شام ۽ سماع، ڪچهري ۾ فقراء راڳ ويراڳ به ڳائيندا هئا.

فقير صاحب ظاهري پنهنجي سڄي زندگيءَ ۾ نه ڏهاڪي ۽ نه وري چلي ۾ ويٺا. پاڻ گهمندي ڦرندي زماني جي ڪم ڪار کي مدنظر رکندي پنهنجي مولا ۽ محبوب مرشد سائين کي راضي ڪيو.

جيئن حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائي رحمة الله عليه فرمايو آهي ته:

"جهڙو چاليهان نه چاليهه، تهڙو پسڻ پرين جو
کهڙي ڪاتب تو ڪري، پنن متي پيهه،
جي ورق ورائين ويهه، ته به حرف مڙوئي هيڪڙو."

اهوئي جوان مرد ۽ سورهين جو ڪم آهي، جو اندر ۾ نفسي خواهشن ۽ سياهي غير جا سمورا، پردا ساڙي خاڪ ڪري پنهنجي نفس کي ماري پاڻ جيارن ٿا.

سائين جن جو حليه مبارڪ

رنگ زردي مائل
ڪشاده پيشاني
ابرو هلال وانگر
ڏگها چمڪدار وار
وڏيون ڳاڙهيون لال چشم
نڪ نوڪدار
شهپر سنت نبويءَ موجب.

موزون سونهاري مبارڪ، قدرتي رنگ سان گڏوگڏ مهندي جو ڳاڙهو رنگ به شامل هو.

پير لڪ دار
قد موزون قامت.

اهم واقعات

هڪ دفعي جو واقعو آهي ته جناب حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ﷫، فقيري اظهارڻ کان اڳ ۾ پنهنجي زمين ۾ هر ڪاهڻ لاءِ ويا ته سائين جي مدد لاءِ چار پنج ڄڻا، جوڙن سميت گڏ ويا ۽ ڪم ۾ مصروف ٿي ويا. ڇا ڏسن ته پري کان هڪ مست مجزوبي حالت ۾ نظر پئي آيو ۽ رستو ڇڏي فقير صاحب ڏانهن رخ ڪيائين. ويجهو ٿي فقير سائينءَ سان مخاطب ٿيندي هلڪي آواز ۾ چوڻ لڳو ته "واه جوان واه! اڃان به پاڻ کي لڪائي هر ڪاهين ٿو." فقير صاحب کيس جواب ۾ آهستي چيو ته "جيڪڏهن تون مون کي ظاهر ڪندين ته آءٌ به توکي هن وقت ئي ظاهر ٿو ڪريان." مجزوب اهو ٻڌي خاموش ٿي ويو ۽ با ادب اتان روانو ٿي ويو. ڪجهه وکون اڳتي هلڻ کان پوءِ نظرن کان غائب ٿي ويو. اها حالت ڏسي سيئي ساٿي گڏ ٿي فقير صاحب کان ان راز بابت معلوم ڪرڻ پئي چاهيو. پر پاڻ کين اهو راز نه ٻڌايو ۽ فرمايو ته اهو ماڻهو منهنجو واقف ڪو نه هو جيئن اوهان ڏٺو تيئن مون به" فقير صاحب جي جواب تي سيئي ساٿي خاموش ٿي ويا.

اها ڳالهه حق آهي ته الله سائين جا سچا عاشق هڪ ٻئي کي ڏسن ۽ سمجهن ٿا، پر عام کي نه ٿا ٻڌائين. عابد شخص هر روپ اختيار ڪري سگهن ٿا، ڪي ظاهر ۾ ته ڪي وري باطن ۾.

فقير صاحب جن واصل ڀلا درويش هئا. مرد ڪامل جي لاءِ ڪجهه به مشڪل نه آهي، هو صاحب عيان آهي، جو ڪجهه ظاهر ۽ پوشيده آهي، اهو سڀ کيس معلوم ٿئي ٿو.

هڪڙي پيري جناب حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ﷫ ۽ ملنگ فقير گولاٽو (جيڪو هميشه سندن خدمت ۾ گڏ هوندو هو) تنهائي ۾ ساٿس آستانه عاليه ۾ ويٺل هئا. ڳالهيون ڪندي ملنگ فقير حجت ڪري سائينءَ جي ٻانهن مبارڪ کي ورتو. ايتري ۾ پاڻ جلالي ۾ آيا ۽ فقير جي هٿ کي اڇلائيندي فرمايائين ته "اسان الائي ڪٿان جا پريم نگر جوڳي آهيون. هن دنيا ۾ ڪنهن سانگ سبب آياسين نه ته

اسان کي کهڙي ضرورت هئي هت اچڻ جي: جيئن پاڻ پنهنجي شاعريءَ ۾ بہ فرمائين ٿا تہ:

"سڪ صاف قديمي عشق عجب،
لڳو روز الستي تانگهہ طلب،
هتڙي راز رهايو آڻي سانگ سبب،
آهي آدم ڪئون اسان جو عشق اول،
پيو پيچ پنهل سان روز ازل،
لکيو لوهہ قلم ميثاق مهل."

وصال

حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ﷫ کي پنهنجي محبوب مرشد سائين سان تمام گهڻي محبت ۽ عقيدت هئي. پاڻ پنهنجي مرشد پاڪ سان بيحد عقيدت ڪندي فرمايائون تہ:

"منهنجو مرشد سڀ جو مرشد آهي، سندس ڪاميلت تي شڪ پنهنجي ذات تي شڪ ڪرڻ آهي."

هڪ ڏينهن فقير صاحب جن پنهنجي آستاني تي ڪچهريءَ ۾ ڪرم فرما هئا تہ هڪ فقير فتح پور شريف کان آيو. فقير سائين اينديڙ ماڻهوءَ کي خوش آمديد ڪيو. معلوم ٿيو تہ حضرت محبوب مرشد سائين جن جي طبيعت مبارڪ نيڪ نہ آهي. اهو احوال ٻڌي پاڻ ڪجهہ وقت تائين خاموش رهيا. ٿوري دير کان پوءِ ڪچهريءَ ۾ هٿ مٿي ڪري بارگاهہ الاهيءَ ۾ التجا ڪيائون تہ "يا رب العزت تون رحيم، ڪريم، ستار، غفار ۽ ڪل شيءِ ٿي قدير آهي. منهنجا پساهہ پورا ڪر تہ جيئن مان پنهنجي محبوب سائين جي جدائيءَ جو ڏک نہ ڏسان. هيءَ دنيا مون کي ناپسند آهي. مان پنهنجي اصل وطن وڃڻ چاهيان ٿو تون رحم وارو مالڪ مهربان آهين. مون کي آخري صدمي کان بچاءِ. جو مون ۾ صدمي سهڻ جي سگهہ نہ آهي، جيئن مون مسڪين جو احوال مالڪن تائين پهچي."

دعا بارگاهہ الاهي ۾ منظور ۽ مقبول ٿي. ٿورن ڏينهن اندر فقير صاحب جي طبيعت مبارڪ ناچاڪ ٿي پئي ۽ وصال جو وقت ويجهو ٿيو تہ پاڻ ملنگ فقير سان مخاطب ٿي فرمايائون تہ "افسوس! جو اسان الائي ڪٿان جا مرد هئاسين، ليڪن هن دنيا ۾ ڪنهن بہ نہ سڃاتو." اهي لفظ چئي پاڻ پنهنجي وڏي فرزند سائين رمضان فقير رحمة الله عليه کي گهرائي خاص نصيحت ۽ هدايت فرمايائون تہ منهنجي وصال کان پوءِ مون کي پنهنجي زمين (يعني جتي هن وقت سندس درگاهہ شريف واقع آهي) اتي ئي رکجو منهنجي مقبري مٿان ڪو چادر يا غلاف نہ چاڙهجو ۽ نہ ڪو ڇپرو يا ڪوٺي ناهجو. جيڪڏهن مٿيءَ کي مان ڏيٺو اٿس تہ هو مالڪ آهي." اهي لفظ چئي سال 1358هجري جمادي الثاني جي ڇهين تاريخ تي سومر ڏينهن صبح جو ائين وڳي هن فاني دنيا کان رحلت ڪري دارالبقا ڏانهن راهي ٿيا.

حديث شريف آهي تہ:

"الا ان اولياءَ الله لايموتون بل سط من الدار الى الدار."

يعني: اولياءُ الله مرن نہ ٿا، بلڪ هڪ جڳهہ کان ٻي جڳهہ ڏانهن منتقل ٿي وڃن ٿا.

سائين جن جي نصيحت ۽ هدايت موجب حڪم جي تعميل ڪيائون پئي ڏينهن تي ڏسن تہ مولا سائينءَ جو عجب نظارو آهي جو سائين جن جي مزار شريف جي مٿان سائي رنگ جي چادر پيل آهي. پاڻيءَ جون پريل مٽيون رکيل آهن ۽ هڪ ملنگ رياضت ڪندي نظر آيو.

اهائي مولا سائينءَ جو پنهنجي پيارن جي مٿان شفقت ۽ مهرباني آهي جو دنيا ۾ بہ ۽ وصال بعد بہ پنهنجي رحمتن جي برسات ڪري ٿو.

ڪجهہ ڏينهن گذرڻ بعد جناب فيض المعاب حضرت صوفي سيد چيزل شاهہ صاحب صوفي القادري رحمة الله عليه جن فقير سائينءَ جي آستانہ عاليہ تي تشريف فرما ٿيا. فقير سائين جي وڏي فرزند سائين رمضان فقير کي پنهنجي مبارڪ هٿن سان تاج پوشي ڪرائي. فقير صاحب جو جاءِ نشين مقرر ڪيائون ۽ خاص هدايت ڪندي فرمايائون تہ "جيئن

فقير صاحب جا مقرره اصول هئا. توهان به ان جي نقش قدم تي هلجو" فقير صاحب مالڪن جو حڪم اکين تي رکي، باادب عرض ڪرڻ لڳو ته قبلا سائين! اندر حويليءَ ڏانهن مالڪ جن، قدم مبارڪ گهمائين. عرض قبول پيو ۽ مرشد سائين اندر حويلي ڏانهن گامزن ٿيا. جيئن حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ﷫ پنهنجي پيري مغان جي قدم مبارڪ پري اچڻ جي آس هئين بيان فرمائي آهي:

"آوي رانجهن آويءَ منهن مهتاب وڪاويءَ
اڱڻ اساڏي تي ول ماهي، قدم مبارڪ پاوي"

ان وقت فقير سائين جن جا گهر ڪچا ۽ ڪکاوان هئا، مرشد سائين اهي ڪچا ۽ ڪکاوان گهر ڏسي فرمائڻ لڳا ته واهه جوان واهه! مرد ڪکن پر لعل تي نڪتو" وڏيڪ فرمايائون ته واقعي ادا! جهڙو ٽنهنجو نالو "پهلوان" هو تهڙو ثابت ڪري ڏيکاريو اٿئي" اهي لفظ چئي پاڻ سائين جن روانا ٿيا.

حضرت سائين رمضان فقير صوفي القادري ﷫ پنهنجي مرشد پاڪ جي فرمان موجب پنهنجي والد سائينءَ جا نقش قدم ۽ مقرره اصول عين فرض سمجهي سرانجام ڏيندا رهيا. پر فقير سائينءَ کي پنهنجي والد صاحب جي جدائيءَ جو گهڻو صدمو رسيو ۽ دل جو اوير، اندر سانڍي ڪو نه سگهيا. درد منجهان دانهن ڪري پنهنجي شاعريءَ جي هڪ ڪلام پر فرمايائون ته:

ٽل: اڄ وڇڙيا دل دا جاني، سارا فقر ٿيا ارماني.

1. ڪيتني ڏينهن سومر دي تياري، تاريخ ڇهين همواري،
ساڏي سيني وچ ٿيا غم جاري، اها ماه جمادي الثاني.

2. تينو فيض فتح پور مليا، اها هوڪا هرجاءِ هليا،
سهڻل سر هاتي کي جُليا، تيکون مليا تاج شاهاني.

3۔ درگاهہ تيڏي تي سوالي، اهي مور نہ ويسين خالي،
فقير فتح پور والي، ڪر "رمضان" تي احساني

حضرت صوفي رمضان فقير صوفي القادري رحمة الله عليه جي شاعريءَ مان ڪافي ڪلام هئا. هڪ ڏينهن جناب فيض المعاب حضرت صوفي سيد چيزل شاهہ صوفي القادري رحمة الله عليه فقير سائين سان مخاطب ٿيندي فرمايو تہ "اوهان پنهنجي شاعري في الحال بند ڪريو تہ جيئن فقير پهلوان جي شاعري عام ٿئي" پاڻ مرشد سائينءَ جي حڪم موجب جيڪي بہ شاعري مان نڪتل ڪلام هئا، سي بہ غائب ڪري ڇڏيائون. ۽ عشق جو اوير اندر رکي ماٺ ڪيائون.

حضرت صوفي رمضان فقير صوفي القادري رحمة الله عليه پنهنجي والد جي جدائي برداشت ڪو نہ ڪري سگهيا ۽ سندس وصال بعد صرف ٻہ سال حياتي ماڻي ۽ وصال جو جام نوش فرمائي، پنهنجي حقيقي مالڪ سان مليا.

ڪجهہ عرصي کان پوءِ سندس ننڍي ڀاءُ حضرت صوفي مدد علي فقير صوفي القادري رحمة الله عليه جن کي مالڪن طرفان دستاربندي (تاج پوشي) ڪرائي سجاده نشين مقرر ڪيو ويو. فقير مدد علي سائين بہ ساڳئي ريت پنهنجي والد صاحب جا مقرر ڪرده اصول اختيار ڪيا.

ڪجهہ ورهين گذرڻ بعد سائين مدد علي فقير بہ هن فاني جهان مان لاڏاڻو ڪري دارالبقا ۾ سڪونت پذير ٿيا. سائين جن جي ۽ سندس وڏي ڀاءُ جناب صوفي رمضان فقير رحمة الله عليه جون مزار شريف والد سائين جي روضہ مبارڪ اڳيان واقع آهن.

ڪجهہ وقت گذرڻ کان پوءِ جناب فيض المعاب حضرت صوفي سيد چيزل شاهہ صاحب صوفي القادري رحمة الله عليه سجاده نشين درگاهہ فتح پور شريف جن فقير صاحب جي درگاهہ تي تشريف فرما ٿيا ۽ حضرت صوفي رند علي فقير صوفي القادريءَ جن کي دستور مطابق، دستاربندي ڪرائي، درگاهہ شريف جو سجاده نشين مقرر ڪيو. فقير رند علي

سائين جن بطور درگاهہ شريف جي سجاده نشينيءَ جا فرائض پنهنجي پوري ذميواريءَ سان ادا ڪيا.

مختصر حالنامو

جناب حضرت صوفي رند علي فقير صوفي القادري ﷫ سن 1930عيسوي ۾ پنهنجي اباڻي ڳوٺ رند واهي جاگير ۾ حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ﷫ جي گهر پيدا ٿيا.

سائين جن ننڍي هوندي کان ئي سلڇڻا، فرمان بردار، محنتي، دانشمند، باهمت ۽ ڪامرانيءَ سان اجاگر هوندا هئا. فقير صاحب جي پنهنجي والد محترم سان بيحد محبت ۽ پيار هوندو هو ۽ سندس والد بہ مٿس گهڻو مهربان هئا. پاڻ جڏهن چوڏهن سالن جا ٿيا تہ سندس والد صاحب هن دنيا کان وصال فرمايو ۽ ائين ئي پاڻ پنهنجي ننڍپڻ جي عمر ۾ ئي والد جي پيار ۽ شفقت کان محروم ٿيا، پر پنهنجي جوان مردي ۽ همت سان والد صاحب جو صدمو برداشت ڪيائون .فقير صاحب ننڍي هوندي ئي رياضت، عبادت، محنت ۽ عشق الاهي ۾ محو هوندا هئا. فقير سائين ظاهريءَ ۾ ڪو بہ علم پڙهيل ڪو نہ هئا، پر الله وارن درويشن کي ظاهري علم پرائڻ جي ڪا بہ ضرورت نہ هوندي آهي ڇو تہ عاشقن کي الله تعاليٰ جي طرفان علم لُدني عطا ٿيل هوندو آهي.

فقير رند علي سائين ننڍي هوندي ئي تقريباً ويهن ورهين جي عمر ۾ جناب فيض المعاب حضرت صوفي سيّد چيزل شاهہ صاحب صوفي القادري ﷫ سجاده نشين درگاهہ فتح پور شريف کان دست بيعت ٿي. جتان پاڻ حقيقي فيض جو بهرو ورتائون. پاڻ پنهنجي سچي رب جي رضامندي خاطر بچپن کان وٺي آخري دم تائين ذڪر الاهي ۾ دم عروج نزول سان اسم اعظم پڪاوت سان پڙهي پڪو ۽ پختو ڪيائون. فقير صاحب پنهنجي مرشد سائين جن جو سچو عاشق هو ۽ مرشد سائين بہ مٿن بيحد مهربان هوندا هئا.

جناب حضرت صوفي رند علي فقير صوفي القادري ﷫ جن

پنهنجي سڄي زندگي والد بزرگ جي درگاهه شريف تي رياضت ۽ عبادت ۾ گذاري. فقير صاحب سڀ کان پهرين پنهنجي والد صاحب جي مزار شريف جي مٿان ڪچي ڪوٺي نهرائي ۽ پوءِ درگاهه جي پر سان ڪچا مسافر خانا ۽ لانڊيون نهرايون ڪجهه عرصو گذرڻ بعد سندس والد بزرگ جي روضي مبارڪ کي پڪو ڪرڻ جو خيال ۽ شوق جاڳيو. تعمير نئو شروع ڪرائيندي جڏهن آٽرو (چري) تيار ڪري، صبح جو بنياد کڻڻ وارا هئا ته رات ٿي وئي ۽ ٻه فقير اتي ئي روضي مبارڪ تي رهي پيا ۽ اوجاڳو برداشت نه ڪندي ننڊ پئجي ويا. آڌيءَ رات جو جناب حضرت صوفي سيّد چيزل شاهه صوفي القادري رحمة الله عليه جن فقير صاحب جي درگاهه تي ڪرم فرما ٿيا ۽ روضي مبارڪ جو ڪم ڏسي بيحد خوش ٿيا. مرشد سائين پنهنجي خاص فقير سان مخاطب ٿيندي فرمايائون ته "اسان ٻه چڱي موقعي تي پهچي ويا آهيون. ڇو نه فقير جي رياضت اسان ٻه ڪيون." پاڻ ايترو فرمائي اتان ٻه سرون کڻي پنهنجي مبارڪ هٿن سان آٽي آٽري ۾ رکيائون. اهڙي طرح روضي جو بنياد ٻڌي، سائين جن روانا ٿي ويا. صبح جو انهن سرن مٿان فقير صاحب جن ڪم شروع ڪرايو. آخر ڪجهه وقت کان پوءِ. جيڪو هيئنر روضو مبارڪ آهي، تيار ڪري، پر سان هڪ عاليشان مسجد نهرايائون. جتي هاڻي ٻه الله سائينءَ جا بنده پنج وقت بندگيءَ لاءِ حاضر ٿيندا آهن. فقير سائين درگاهه شريف ۾ مسافرن لاءِ ٻه پڪ سرو مسافر خانو ۽ لانڊيون تعمير ڪرايون ۽ پنهنجي محبوب مرشد سائينءَ لاءِ هڪ عاليشان بنگلو تيار ڪرايو. جتي سندن مرشد آرام فرما ٿيندا آهن. مطلب ته درگاهه شريف جو سڄو ڪم پاڻ پنهنجي هٿن سان اولين فرض سمجهي سرانجام ڏيندا رهيا. حضرت سيّد چيزل شاهه صاحب صوفي القادري رحمة الله عليه فقير سائين تي ايتري قدر مهربان هئا جو نه آڌي ڏسندا هئا، نه مانجهي. بغير ڪنهن اطلاع جي فقير سائين جي درگاهه تي تشريف آور ٿيندا هئا. فقير صاحب جن جيڪو ٻه نئون رياضت (ڪم) شروع ڪندا هئا ته سائين جن ٻه انهي ڪم ڏسڻ لاءِ ضرور اچڻ پسند ڪندا هئا.

هڪ دفعي مرشد سائين، فقير سان مخاطب ٿيندي فرمايو ته "فقير تون اسان جي دل ٺاري آهي. اوهان جي رياضت ۽ محبت ڏسي، اسان تمام خوش آهيون." پاڻ وڌيڪ فرمايائون ته "فقير اسان توتي راضي آهيون، راضي آهيون، راضي آهيون. هر ڪنهن کي الله تعاليٰ اوهان جهڙو اولاد عطا فرمائي. جيڪي پنهنجي والد کي مرشد سمجهي خدمت ڪن." ايتري ۾ فقير سائين باادب عرض ڪرڻ لڳو ته "قبلا سائين مان ته ڪجهه به نه آهيان. بس هي ته مالڪ سائين جن جا قرب ڪمال آهن، نه ته بندي کي ڪهڙي طاقت آهي."

هڪڙي پيري جناب فيض المعاب حضرت صوفي سيّد چيزل شاهه صاحب صوفي القادري ﷫ جن فقير سائين جي درگاهه شريف تي تشريف فرما ٿيا ۽ ٿوري دير کان پوءِ مالڪ جن، فقير رند علي سائين ۽ فقراءُ سان گڏ، فقير صاحب جي روضي شريف ڏانهن گامزن ٿيا جڏهن روضي مبارڪ جي دروازي تي پهتا ته سيني فقيرن کي دروازي کان ٻاهر بيهڻ جو حڪم فرمايو سيني حڪم جي تعميل ڪئي. مالڪ سائين جن اسلام عليڪم چئي روضي اندر داخل ٿيا ۽ جواب ۾ اندران و عليڪم السلام جو آواز آيو. سائين جن فقير صاحب جي مزار ڏانهن پنهنجو ساڄو هٿ مبارڪ وڌايو. ان کان پوءِ مرشد سائين جي ۽ اندران گفتگو ٻڌڻ پئي آئي. جڏهن ته سيني فقيرن اها گفتگو پڻ ٻڌي پاڻ ڪجهه وقت کان پوءِ ٻاهر نڪرندي ئي فرمايو ته : "واهه پهلوان واهه! اڃان به پاڻ کي لڪائين ٿو." ايتري ۾ پنهنجي خاص فقير عرض ڪيو ته قبلا سائين اڃا تائين به فقير سائين پاڻ کي لڪائين ٿا؟ تنهن تي پاڻ سائين جن فرمائڻ لڳا "هائو! فقير صاحب اڃان به پاڻ کي لڪائڻ جي گهڻي ڪوشش ڪري ٿو ته جيئن دنيا ۾ منهنجو ڪو نالو نه ٿئي ۽ نه ئي وري ظاهر ٿيان. جيڪڏهن فقير صاحب ٿورو به راز ظاهر ڪري ته هتي الائي ڇا رنگ ٿين! هي ته مٿيءَ جو مان ۽ فقير رند علي جن جي محنت، رياضت ۽ توڪل آهي، جو پنهنجي فقرائي حال ۾ رنگ لاتيون ويٺا آهن" پاڻ اهي لفظ چئي روانا ٿيا.

فقير صاحب جن جي پنهنجي محبوب مرشد سائينءَ سان بيحد پيار ۽ محبت هوندي هئي ۽ وري مرشد سائين جي به مٿس ايتري قدر مهرباني، شفقت ۽ ڪرم نوازي هئي جو پاڻ فقير صاحب سان مخاطب ٿي فرمائيندا هئا ته "فقير توهين همت ڪريو اسان توهان سان هر گهڙي، هر وقت، هميشه ڏينهن رات ظاهر و باطن ۾ گڏ آهيون."

حضرت صوفي رند علي فقير صوفي القادري ﷫ هڪ نيڪ سيرت، ڪامل ولي، درويش صفت انسان هئا.

فقير صاحب جو ڳالهائڻ تمام نرم انداز ۽ خوش اخلاقيءَ سان هوندو هو. ننڍين توڙي وڏن سان پيار ۽ اخلاق سان پيش ايندا هئا. ڪنهن به سائل کي خالي نه موٽائيندا هئا.

حضرت صوفي رند علي فقير صوفي القادري ﷫ جن سفيد ۽ سادو لباس پهريندا هئا ۽ کاڌو تمام سادو ۽ گهٽ کائيندا هئا. ننڊ آرام به ٿورو ڪندا هئا. پاڻ هر وقت صفائي، پرهيزگاري ۽ پاڪائي، باوضو باادب، سخاوت ۽ سچائي سان زندگي بسر ڪندا هئا.

فقير سائين کي الله تعاليٰ چئن فرزندن جي رحمت سان نوازيو.

1_ فقير بابو غلام سرور صوفي القادري عرف سائين پهلوان فقير صوفي القادري
(جيڪو هن وقت درگاهه شريف جو موجوده سجاده نشين آهي.)

2_ فقير عبدالمجيد سائين صوفي القادري

3_ فقير صحبت علي سائين صوفي القادري

4_ فقير غلام مرتضيٰ سائين صوفي القادري

جناب حضرت صوفي رند علي فقير صوفي القادري ﷫ صاحب جن پنهنجي والد سائين جو عرس مبارڪ هر سال پنهنجي نگرانيءَ ۾ جناب فيض المعاب حضرت سيّد چيزل شاهه صاحب صوفي القادري ﷫ سجاده نشين درگاهه فتح پور شريف جن جي صدارت هيٺ عقيدت ۽ احترام سان ملهائيندا هئا. ان دوران محفل سماع ۾ صوفيائي ڪلام، سنڌ ۽ بلوچستان جا اديب ۽ پوري ملڪ جا نامور ڳائڻا حصو وٺندا هئا.

جتي هزارن جي تعداد ۾ پوري ملڪ کان سندس معتقد اچي روحاني فيض حاصل ڪندا هئا. فقير سائين جن عرس مبارڪ دوران صوفيءَ جي پانديئڙن لاءِ في سبيل الله ننگر جو بندوبست به ڪندا هئا ۽ پنهنجي نگرانيءَ ۾ ننگر تقسيم ڪندا هئا. معمول موجب ڪچهريون ۽ مقرره اصول به اختيار ڪندا هئا.

فقير سائينءَ جي حياتيءَ ۾ ئي سندس مرشد سائين وصال فرمايو. فقير صاحب کي پنهنجي مرشد سائينءَ جي وڇوڙي جو گهڻو صدمو رسيو. انهي کان پوءِ اڪثر سندن طبيعت مبارڪ ٺيڪ نه رهندي هئي. انهيءَ دوران جناب عزت المعاب حضرت سيّد صادق علي شاه صوفي القادري رحمة الله عليه سجاده نشين درگاه فتح پور شريف جن جيڪب آباد ۾ پنهنجي بنگلي تي تشريف فرما هئا. جڏهن مالڪن فقير جي طبيعت بابت پڇيو، خبر پئي ته فقير صاحب جي طبيعت ٺيڪ نه آهي. انهيءَ حوالي سان پاڻ فقير سائين جي درگاه شريف تي ڪرم فرما ٿيا. فقير صاحب کي علاج لاءِ ڪوئٽا شهر وڃڻ جو حڪم فرمايو. فقير سائين امر موجب ڪوئٽا ويا. ڪجهه ڏينهن بعد ڪوئٽا شهر ۾ ئي 22 آگسٽ 1992ع ڏينهن ڇنڇر، بوقت 4 بجي شام، هن فاني دنيا کان رحلت ڪري پنهنجي حقيقي مالڪ سان وصال جو جام نوش فرمايو. سندس مزار شريف پنهنجي والد صاحب جي پيرانديءَ وٽ واقع آهي.

ڪجهه ڏينهن گذرڻ بعد جناب عزت المعاب حضرت سيّد صادق علي شاه صاحب صوفي القادري سجاده نشين درگاه فتح پور شريف جن، فقير صاحب جي درگاه تي تشريف آور ٿيا. فقير سائين جي وڏي فرزند فقير بابو غلام سرور عرف سائين پهلوان فقير صوفي القادري رحمة الله عليه کي دستور مطابق دستاربندي ڪرائي، درگاه شريف جو موجوده سجاده نشين مقرر ڪيو. فقير صاحب به پنهنجي والد صاحب جا نقش قدم ۽ مقرره اصول اولين فرض سمجهي سرانجام ڏيندا رهن ٿا. پاڻ سائين جن سورهن سالن جي عمر ۾ جناب حضرت سيّد صوفي چيزل شاه صاحب صوفي القادري رحمة الله عليه جن کان دست بيعت ٿيا.

فقير بابو غلام سرور عرف سائين پهلوان فقير صوفي القادري جن پنهنجي والد صاحب جي ساليانې ورسيءَ سان گڏوگڏ حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري ﷫ جن جو ساليانو عرس مبارڪ پنهنجي نگرانيءَ ۾ جناب عزت المعاب حضرت سيّد سرفراز علي شاهه صاحب صوفي القادري سجاده نشين درگاهه فتح پور شريف جن جي صدارت هيٺ هر سال وڏي عقيدت ۽ احترام سان ملهائيندا آهن. صوفيءَ جا پانڌيئڙا پوري ملڪ کان هزارن جي تعداد ۾ اچي شريڪ ٿي فيضياب ٿين ٿا.

جناب حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادريءَ جن جي دربار عاليه شريف جيڪب آباد شهر کان ڏکڻ طرف، اٽڪل ١٣ ڪلوميٽر جي مفاصلي تي، لڳ جانيديرو روڊ سان شاد و آباد آهي.

ڪلام نمبر (1)

ٿل: اعليٰ شان شرف دلبر دا هئي
سهڻل سائين ميڏي سر دا هئي

1۔ عاشق اعليٰ شان امير ايهو ميڏا مرشد مرد فقير ايهو
عارف عامل فاضل پير ايهو سيّد آل نبي انور دا هئي
2۔ گندم پاند پياري پارس دا مرشد پيري مغان واهه وارث دا
سچ ظاهر باطل وچ وسدا ڄاڻي جو ڪوئي حال اندر دا هئي
3۔ وهوا نال پرين دي پيار ڪيتم ڪر سهڻل ڪون سينگار ڏٺم
غم دور تيا ديدار ڪيتم اکيان ڏيک صورت دل ٺردا هئي
4۔ "پهلوان" صفت ڪر پياري دا مرشد رکيل شاهه سونهاري دا
هادي وارث هئي وچاري دا ڪرّت عين اسم رهبر دا هئي

ڪلام نمبر2

ٿل: آوي رانجهن آوي منهن مهتاب ويکاوي
اڱڻ اسا ڏي تي ول ماهي قدم مبارڪ پاوي

1۔ سهڻا تيڏي سڪ وچ مرسان
سر دا سانگا مول نه کرسان
ٻانهن اولار تي ننديان ترسان
مولا محب ملاوي

2۔ وهوا واهه وصل دي گهلي ئي
مفت محبت سانون ملي ئي
رمز ايها رڳ رڳ وچ رلئيءِ
سدان سڪ سهاوي

3۔ چاڙ سجاڻ تي نينهڙا لاتم
من ميارن سِر تي چاتم
رانجهن سائين سچ سڃاتم
مرجان چاک سڏاوي

4۔ مين ماندي کون ميل الاهي
رانجهن تخت هزاري دا سائين
اي "پهلوان" نال سدائين
ڪِل مِل محب الاوي

كلام نمبر 3

ٿل: اُداسي هون درشن دكا يار مجهكو
پياسي هون پُر جام پلا يار مجهكو

1۔ دهان لب نہ هسدي آنكون برسدي
آيا بره برسر يهي بار مجهكو۔

2۔ اگر سيس هئي دركار نہ كرتاهون انكار
جهكائي هوئي هون چلا تلوار مجهكو۔

3۔ لگا آگ اندر اُلنبي اناكر
جدائي جلايا نہ كر ڏار مجهكو۔

4۔ پرين "پهلوان" كو ديدار دي دو
ملي محب منتار سردار مجهكو۔

ڪلام نمبر 4

تل: اکيان عشق واليان دي ڳوڙها نت ڳڙهن
سڏڪيان سور ڪنون ڏيندي روز رڙن

1۔ ننديان نيڻ نهر وهندي عشق اثر
سڪندي سور ڪنون روزون روز ڪسر
ڳجها مرض لڳا تيسي ڪون مِهر
دارون دوست ڪما آپ طبيب بڻن.

2۔ دل وچ درد دڪن جاري زخم جڪن
اکيان عشق واليان دي ڪيوين آب سڪن
ديدان نال طمع دي پرين طرف تڪن
جهاتيان مار نهار تي نيڻ ڪڻن.

3۔ اندر عشق پئي نيٽين نند ڳئي
اکيان آب وهاوڻ دا ڪوئي ريت رهي
آوت محب منا ويسن درد لهي
مين پڪار رهيان سهڻل سڏ سڻن

4۔ اي "پهلوان" سڏي ڪيتا وس وڏي
دلبر بار جدائي والا جوڙن ڏي
قدمين خاڪ سهڻل دي سرمان سونهن ميڏي
پاوان خوب اکيان زياده زيب ڪڻن

5- ڪلام نمبر

ٿل:آبرو صيف صنم مجگان تير ماري
سيني پار ڳيا هويا زخم جاري

1- مجگان تير سڏا دلبر مار ڳڏا
مجلس محب والا دل ڪون دام وڏا
جلن جيرا سيني وچ رمز رڏا
آڙهه عشق اندر ايها آگ پاري

2- ابرون صيف ستن چشمان نال چٽن
ڪجل ريهه رسم روزون روز لٽن
ڪالي نانگ زلف ڏنگ مار ونن
وهوا زيب زنخ عجب سينڌ ساري

3- تيڏي طلب طمع وچ ماندي مست گهمان
چوڙي سور نهين ڪيوين سيج سمهان
ملي محب ميڪون. چپين قدم چمان
ديدان دوست ڏنهين ميڏي چشم چاري

4- ميڏي ڪولهه آوي ٿيرا دوست پاوي
وچڙي گهٽي ڏينهان دي سهٽل ڳل لاوي
اي "پهلوان" پرين تان قربان جاوي
وارث رک وفا عاجز نال آري

كلام نمبر 6

ٽل: ايهو قول كيتم اقرار در دلبر دا ڇوڙ نہ ويسان

1۔ سڪ صنم دا ڏتا سودائي خوب خاموش طلب تنهائي
مخفي مجلس ورد سدائي تسبيان ڇوڙ شمار
دم دم دل دا ڏوڙ پڙهيسان

2۔ مين غلام خادم پنجتن دا زير قدم ٿيوان خاڪ صحن دا
صدق صدق ٿيوان باب امن دا سيّد سام نہ وسار
نال ادب دي عرض ڪريسان

3۔ سائل صاف ثناگر بنسان در سخي پنجتن دي پنسان
ٻکيا رحمت بهرا گهنسان ڏيسن خير سنيال
لڪ پلايون تنهن محب منيسان

4۔ برڪت والا باب ايهوئي اڱڻ عجب آفتاب ايهو ئي
سرمان صحن تراب ايهوئي ڪجل نيڻين نار
ڪر وت ڏونهين اکيان پئسان

5۔ ساڳي صاف جناب لڌوسي آل نبي مطلوب ڳڌوسي
سڄ "پهلوان" ايهو ڇئو ٻول ٻڌوسي نينهن لڳم نروار
نال توڪل دي توڙ نييسان

ڪلام نمبر 7

ٿل: افراد عمر گذري ساري ۔ مئين سولان نال گذاري

1۔ مئين ڏکڙي بکڙي پياسي ڪيتا اندر عشق اُداسي
هڪ ساعت سک دي خاصي نهين پايا دردان ماري

2- ايها پيڙ اندر وچ پئي ئي سينا جوش ڪنون جل گئي ئي
سڙ سوک ڪباب جو ٿئي ۽ ميڏا سنڌ سنڌ هئي آزاري

3- هيٺي آس اميدان رکدي تتي طرف تساڏي تکدي
سهڻا حالت ساڏي ڏکاندي آ ۽ يال صنم هڪ واري

4- "پهلوان" پرين دي سانگي خود بدر منير دي وانگي
دل رات ڏينهان پئي تانگهي آ ۽ دوست ڏيوين دلداري

ڪلام نمبر 8

ٿلھ: انصاف عشق تيڏي آوڻ دا

وچ سنڌ سنڌ سور جڳاوڻ دا

1 جتان عشق ازل دا آءِ رها | سيني اندر ڏيندا سور سها
نت نڌيان وانگر نيڻ وها | هئي ڪاريگر رمز روئاوڻ دا.

2 جاڻون عاشق بي آزار نهين | دل درد ڪنون دم ڏار نهين
سهندي نال صبر او بيزار نهين | سانگا لائي ساھ بچاوڻ دا

3 اندر عشق اماڙيان مار ڏتا | ايها مچ محبت بار ڏتا
لون لوڻ وچ اولنبي اٿار ڏتا | ايها آگ نهين ئي اُجهاوڻ دا

4 "پهلوان" پچڻ آيا محب متا | ايها ڳالھ آليندين قسم اُنا
نارون دست محب دي مئين آپ ڏتا | پوسي رحم پرين ڪون پلاوڻ دا.

كلام نمبر 9

تــل: آي مبــارڪ مــاه ســانون – تــاب تيــڏا پــانودا
چؤن مثــل محبــوب رخ – تيــرا تجــلا آونــدا.

1_ هــوصــفا صــورت صبح ہر — شــمس لالــي لاونــدا
روۓ انــوركي تصــور — نــازكر وكــانودا

2- ســونهن ســرور كا سدائين — حســن حمــلا پاونــدا
كياكرون صورت صفت — حيــران هــو دل جاونــدا

3- ســونهن پــر ســجدا كيــا — اوكــب نهين ســرچاوندا
نينهن واليان كون نصيحت — كــونــ كــر ســمجهاوندا

4- "پهلــوان" صــوفي ثنــاگر — مصــطفيٰ كــي نــام دا.
پرگيــا ســينا محبــت — ڏكــي نهين دل ماونــدا.

ڪالم نمبر 10

ٿل: آرام آش زِڙدا شزا – بياڪي زهيران زُڙٽغان

1- آهان ڪي ديدار ديسغان آرام عشقا زيسغان
اٺزيءَ اوهير بيسغان چمان سميني گواڙٽغان.

2- دل سوگهين هَندي تهين ٿيدارغي چيئي نٿين
معلوم اي مرضئ ڪئين درمان دلبر گون ٿوان.

3- نيستي مني دردي دوا آش دوست ديدارا سوا
ديرهه نصيب ڪسي موا رَندان رڙانا رقتغان

4- اي "پهلوان" لوني ٿرا بيارا خدا مئين دلبرا
سڪين مناق سرورا محبوب ماندا ٿڙ ٿوان.

ڪلامن نمبر 11

ٿلھ: آيم عشق ڪري ٿئيا ٿئيا
سر ننگا نت نيهن نچايا.

1- چشمان ڏونهين دلبر واليان فئير ڪريندين ديد دوناليان
اصل اُنهان دي چنڊ دي چاليان چوڙ سيني وچ هنئيان.
زخم ايهو نت سور سهايا.

2- مجگان تير تمامي ماريا آبرون صيف صفا اولاريا
دلبر ڏاڙي خاطر ڏاريا لٽ ڦر دلڙي ڳئيان
رڳ رڳ دي وچ رمز رلايا

3- جنگي حملا حُسن ڪريندا اُڻ عوشاقان تي زور پريندا.
تيغ محبت نال مريندا مرول جيئو مئيان
محب مسيح تي ويکڻ آيا.

4- خويش دلاسي ڏيوڻ آون پند نصيحت ڪر سمجھاون
متيان ميکون محض نہ ياون پڪي عشق دي پئيان
جا مان جٽيان سو ڳل پھرايا.

5- اي "پهلوان" کون مفت محبت مليا سهڻي پيري مغان هٿ
قلبي ڪاز ڪماوڻ وحدت صاف سچاتم سنئيان
اسم اعظم اساون پير پڙهايا.

ڪلام نمبر 12

ٿل: آچي عشق لاتيون — عجب هي بهاريون
ڏنائين ذوق ذاتي- اندر ۾ اتاريون

1- تي اظهار آيو قدم عشق پايو
سدا سڪ سهايو لٿا غم غباريون

2- ٻولي پڪي لات پچري اندر بات
هردم ڏينهان رات هُو هُو هونگاريون.

3- قلبي شهودي ورد هي وجودي
سدا سر سجودي ٿا نِوڙي نهاريون

4- صوفي "پهلوان" سڪ پڙهايم حرف هڪ
اندر ڪي اُمالڪ الف سان اُجاريون.

ڪلام نمبر 13

ٿل: ايها باهہ برهہ دي سيني ساڏي ٻلدا
ساڙيا جسم جدائي جيرا جان پيا جلدا.
1۔ پنهل ڪيچ تياري ڪيتوئي ڇوڙ ويچاري
برسر آيم باري اوکا پنڌ جبل دا
2۔ ماڻا محب ڪريندا نازين نال مريندا
پنهل پيار نہ ڏيندا اسيڏا ساهہ نڪلدا
3۔ مُنڙي مفت گهائيي سهڻا ترس نہ آئيي
ڪيتوئي بيپرواهي آسيڏا دلبر دل دا.
4۔ دوستي دلبر والي اندر آتش ٻالي
ڏاڍي ڏک ڏيکالي — ساڙيا سڪ سانول دا.
5۔ تۆبن ساهہ نہ سردا ساعت سال گذردا
يالين حال اندر دا اپٽي هجر هنيل دا.
6۔ جائي جانب هس هس نيتوئي زوري دل کس
نهين ٿي ميسڙ دا مس لِکيا روز ازل دا.
7۔ اي "پهلوان" پيارا هڪ دم ڪر نہ وسارا
آيا الست اِشارا نهين ٿي اج نہ ڪلهہ دا.

ڪلام نمبر 14

تل: آڪ سدا آسناد حسن دا
ول ول ڪر گفتار ايهو.

1۔ ٻال ڪنون اکيان ڪب نهين رجلي — دم نہ تيوي ڏار ايهو
نت واجهاون جهاتيان پاون — ويکڻ چشم هوشيار ايهو
2- عاشق عين ڏونهين آپس وچ — پيش ڪرن پچار ايهو
نيڻ نهار تي عذر آلاون — مجگان سانون بار ايهو.
3- دل ذهن اکيان سڀ عضوي — وٹج ڳڏا وٹجار ايهو
ڪل مقيد محبت ڪيتا — دام وڏا ديدار ايهو.
4- برقعا پوش بشر دا آيا — آپ ڪيتا اختيار ايهو
صاف سجاتم صورت ساڳي — عشق ڏتا اعتبار ايهو
5- سچ "پهلوان" نظر ڪر صورت — ڏيک اندر انوار ايهو
نال هڪايت هوت لڏوسي — سيني وچ سنيار ايهو.

كلام نمبر 15

ٿل: الاهي اذن سي آحمَد – بنا صورت بشر آيا
بتا مومن حُسن اصلي – ڪهو ڪس ڪو نظر آيا

1- نبي سهڻا ثنا لائق ڪها تعريف خود خالق
ڪلامي پاڪ حق ۾ حق صحي ثابت خبر آيا.

2- صفت معراج ڪي محفل ڪيئا هئي مصطفيٰ منزل
نهين ڪوئي سوا مرسل فلڪ بر سير ڪر آيا.

3- محمَد سيّد ثقلين محابي دوست ڪي دارين
نبي پهني هوئي نالين عرش پر قدم ڌر آيا.

4- يهي مخلوق سي مولا ڪِئيا هئي مصطفيٰ اعليٰ
وسيلا اُمتي والا شفيع روزي حشر آيا.

5- وڏائو ورد ڪودن رات اي مومن محبت سات.
پڙهو صلي عليٰ صلوات بشاني پيغمبر آيا.

6- مبارڪ اي ملا مقصود سدا سڪ محمدي موجود
ثنا گر "پهلوان" خوش نود محبت من اندر آيا.

ڪلام نمبر 16

تل: آيا علي بهادر ليئي مدد پيغمبر
پايا هئي شرف ڪعبه تؤلد هُوئا هئي اندر

1ـ شمشير علي اُنايا — بهتر هُوئا هئي چايا
اسلام آمن بنايا — سائي پر خوب خوشتر

2- حيدر ڪيئا چڑهائي — مشهور هئي لڑائي
ڳٽ ڪفر ڪو تڑائي — لڪ يڄ ڀڳي هين لشڪر.

3- ڪئيا ڪرم الاهي — بر مرتضيٰ سدائي
ثابت صفا گواهي — بولا نبي برادر

4- ڪل فقر پيشوا هئي — هادي هئي رهنما هئي
مطلوب مرتضيٰ هئي — اعليٰ امام رهبر

5- مجهول ڪم نصيبي — ڇوڙي بوهها حبيبي
حالت صفا حقيقي — پاوي ڪهان برابر

6- جو اس گلي ڪو ڇوڙي — در دوسري پر دوڑي
منهن آپني ڪو موڙي — هئي حال اُس ڪا آبتر

7- جس دل پر هئي محبت — حيدر ڪا حُب ثابت
ڏستي نبي شفاعت — پاوينگي روز محشر

8- حيدر هئي شان والا — حيدر امام اعليٰ
حيدر براڌن مولا — ساقي هئي آب ڪوثر

9- خواهم علي عنايت — شيرِ خدا ڪا شفقت
فرمائو نظر رحمت — يا شاهه "پهلوان" پر.

ڪلام نمبر 17

ٿلھ: أنايا فتح ڪا آلم هات حيدر
مددگار همدم نبي سات حيدر

1- حيدر پڙها حرف نصر من الله مجاهد ڪي تلوار پايا تجلا
دفع ڪر ديا دور ظلمات حيدر

2- خندق، بدر، اُحد، خيبر هلايا زبردستِ بير الم فتح پايا
متابع ڪيئا قوم جنات حيدر

3- بلايا هئي مولا نبي ڪو عرش پر صدق بر فلڪ سير ڪيئا پيغمبر
تا موجود معراج ڪي رات حيدر

4- والله مجڪو قسم هئي خدائي علي مصطفيٰ ڪو ندانم جدائي
کها دم قدم جان جسمات حيدر

5- نظم "پهلوان" پڙھ سخي مرتضيٰ ڪا محبت سي آسناد شير خدا ڪا
نِداڪر مدا حي مناجات حيدر.

ڪلام نمبر 18

ٿل: اِسم آسد الله الغالب – علي مدد پيغمبر دا
علي مدد پيغمبر دا – هئي ساٿي سهڻي سرور دا

1_ ٿيا اِذن الاهي راز آمر
وهان جايا علي ولي انور
گئي بيبيءَ بيت الله اندر
تي آيا ساقي ڪوثر دا

2- ڳهن گهوڙا گهوٽ تيار هوئا
ختم سيئي سيپار هوئا
جب قدم ولا هسوار هوئا
مقبول تلاوت حيدر دا

3- جب علي غزا دا خيال ڪيتا
ڪر اُحد، بدر پئمال ڳڏا
شمشير جهلڪ تي جهال ڏتا
جا فتح ڪيئا ڳڙهہ خيبر دا

4- جب علي مقابل آتي هين
او ياگ لرز لڪ جاتي هين
تب ڪافر فتح نہ پاتي هين
دهشت ديڪ دلاور دا.

5- جس پر حيدر وار ڪيئا
سر ڌڙ سي جلد اُتار ديئا
شمير لگا لاچار ڪيئا
ڪنڌ ڪات ڪروڙين ڪافر دا

6_ علي امن اسلام دا هئي
سچ سهڻا شاهہ جهان دا هئي
علي پيارا حق سبحان دا هئي
ٿيا ڪرم علي تي قادر دا.

7_ علي هر مظهر وچ وسدا هئي
توحيد طريقت ڏسدا هئي
ايها صفت سيڏي وارث دا هئي
قربان وڃان اُنهين رهبر دا

8_ علي فتح ڪا سائين هئي
او سخي امير سدائي هئي
بر حيدر رحم الاهي هئي
ٿيا اعليٰ شان بهادر دا

9۔ جب سائل آن سوال کيتا — علي نظر سخاوت نال کيتا
گهن ٻانهن ڏونهين ئي لعل ڏتا — ويکو شفقت شاھ تونگر دا

10 درگاھ علي کي سوالي هين — او سات يقين رجالي هين
سائل کبي نہ خالي هين — علي دست خزانا پروردا

11 اسين مطرب تي تي ڳاندي هون — کر ثنا صفات سناتي هون
اَسين پن گهن تکڙي کاندي هون — سخي حيدر والي ننگر دا

12 "پهلوان" صفت گوشاھ دا هئي — خوش خادم اي درگاھ دا هئي
علي حيدر شير الله دا هئي — کر سيّد مدد ثنا گردا

ڪلام نمبر 19

تل: برهـ بازار ۾ بيشڪ - هوئا ليلام هو گئي لڪ

1- محبت ۾ هوئا مستان آڪيلا ڪڙ رها هئي جوان
ڪيئا هئي قيس ڪو مجنا پلڪ سونا نہ چوڙا سڪ

2- جسم سي ڪل جدا ڪيئا شريعت ڪو شرف ديئا
بهانا يي بنا هوئا ڪها قم براذني عاشق

3- ديئا سر ناز سي دولا صفا سولي اوپر جهولا
هڪل سي حرف يي بولا ڪها منصور انا الحق

4- پڙها ڪر "پهلوان" هر هر سدا صلوات سيّد پر
جسي ڪي آل ڪو پرور بلايا دوست ديئا دڪ

ڪلام نمبر 20

ٿل: ٻڙي روپ سي حسن حملا دکايا
هوئا هوش حيران جب عشق آيا.

1۔ عبرت پر خاموش هم هون درد نوش
سيني لگا جوش صورت ستايا

2۔ ڪيئا حسن هات گهني ليئي ڪات
همين مرحبا بات ڪر سر جهڪايا.

3۔ ميري گلي پر آيا حُسن خنجر
ڏيري ڏيري قاتل چلايا.

4۔ ڪر "پهلوان" ياد صورت ڪي آسناد
آني ڪا امداد ستڙي جگايا

ڪلام نمبر 21

ٿل: بات بره دا ڪل برحال جتان عشق اولنبا لايا
بـــار اُجـــار ڪريـنـــدا لعـــل

1 محبـت مـن وچ ڪوڙيا ڪورا	رمـــز تجــلا تـــاب ظهـــورا
تي ڳيا سينا سرخ سمورا	خود ڏيندا غير نڪال
2 باهــ برهـــ دي انـدر ٻلـدي	جوش ڪنون پئي جندڙي جلندي
دود دهـن درد داتهـن نڪلـدي	ســچ ثابــت ســهڻا ڳالهــ
3 برهـــ بـدن وچ لايـا ديـرا	عشــق مبــارڪ پايــا ڦيــرا
وسم سدا ايهو صحن سهيرا	ڪــر ڏينـدا نينـهن نهـال
4 هويـا حضـرت عشـق منـادي	ســڌ اُســتاد ڏتــا اُســتادي
وهـوا سـبق سـڪايا هـادي	پڙهـــ ”پهلـــوان“ ســـنيال

ڪلام نمبر 22

ٿل: ٻڻ سڪ دي سانگ مزور نهين
پيا ٻانهپ ڪر منظور نهين

1يچ ڏي بيزاري غير ڪنون — تي تارڪ خود مختيار بنون
وفي انفسڪم هڪ حرف سنون — هئي گواهي دلبر دور نهين

2سچ شان فقر دا شاهي هئي — خود بهتر بي پرواهي هئي
هڪ وحدت قلب صفائي هئي — تي منتا وچ مغرور نهين

3جب هڪ دي نال هڪايت هئي — ڦر ڏونجها ڪرڻ شڪايت هئي
هڪ سر هڪ بارِ وڪاوت هئي — در در ليلام ضرور نهين.

4هئي مرشد ميڏا شاهه رڪيل — مين دست ڳڌا ميثاق مهل
مطلوب مليوسي روز ازل — هئي اڄ ڪلهه دا مذڪور نهين

5ير ڪر ساقي جام ڏيئا — گهن شوق شرب "پهلوان" پيئا
ايهو سڪر سلامت قلب ڪيئا — مين پيني فسق فجور نهين

ڪلام نمبر 23

ٿل: بيوس جندڙي جلدا پور پون پلپل دا
نال سڪايل دي ول سهڻا منهن ڏي مُحب نہ ڪلدا

1 رخ صنم دا صورت سهڻا	اکيان ڏونهين قاتل کهڻان
وهوا بيپرواهي رهڻا	حُجت ڏاڍي نال نہ هلندا
2 خويش قريب عزيزان ڳيئان	بيپرواهان دي پڙ پئيان
ڏيک حُسن مستاني ٿيئان	رخ پياري پاڪ پنهل دا
3 رخ ايها ڪر ڪعبہ مانون	سجده ڪرڻ ثواب اسانون
خبر نہ پيئي بي دردان نون	ٿيا تابع نفس عقل دا
4 سچ "پهلوان" صحي ڪر جاڻين	جتان سور اُتان تي ساڻين
لذت ڏيک ڏکان دا ماڻين	وهہ ڳيا قلم ازل دا

ڪلام نمبر 24

ٿل: بيوتا مهربان پرور- حبيب الله ڪُزي سرور

1 بيوتا رحم رازقين ... محمّد محب رب پاڪين
ڪزي مختيار لؤلاڪين ... شرف اعليٰ ئين تئي انور

2 نبي پيدا اش نورئين ... خدائي محب منظورين
نبوئتِ نام مشهورين ... ڪزو ششتا سئي رهبر

3 همو ڏا ڪرِ دان خدائي ئين ... محبت مصطفيٰ ئي ئين
رسولئي رهنمائي ئين ... شود شافي درو محشر

4 تئي سڪئي سرا مستين ... اميدوار "پهلوان" آستين
تئي دامن مني دستين ... منا خادم تئي دلبر.

ڪلامن نمبر 25

تـل: بيسـو آخـت اظهـار ازلـي اصـيلين
ڪِ سـبحان صـورت اي جلـوه جميلـين

1 تئي حُسن سيّد بي مثل بي حد. ڪـذئي ملـــڪ مقيـــد
وفـــادار جليلـــــين

2 شـــفييان گـــون شـــفقت ڪزي راز رحمت ڪِ والشوف ثابت
همـــي حـــرف حيلـــين

3 شـــافي مصـــطفيٰ ئـــين حبيبي خدائين جهانا سمائين
آنيســـل ســـبيلين

4 صوفي "پهلوان" گِند زمين عرش هر هندۃ نظـــر آخـــت آحمَـــد
دوئـــي نـــ دليلـــين

ڪلام نمبر 26

تل: بيا بيا ڪِ دلبر زهير بيسغان
اشتي دوستي در دان فقير بيسغان

1 ذي ظاهري آ مجلس ڪزي — دل گفتو مارا بي وس ڪزي
اي ڏيهه ڏڪان ني جسو بس ڪزي — ني پرديس ٺمي ڪِ دير بيسغان
2 اي دردان دلئي غان ٽ بيابي صحي — چمان گريسو گريبان مينٿوُن کهي
هوءِ هئي ڪزو ايشين واڙٿون وهي — ني معافي ڪن نازان ڪِ ڦير بيسغان
3 صورت پاڪ پرينئي غين حُسني جمال — صفت چي ڪناني وسين بيمثال
همان مجلساني شمو شغ محال — دلا دم پدم يادگير بيسغان
4 سوالي نہ خالي سخي تئي درا — دست بستو مارا گزمان گرا
ڪيزان ريجهي سورحمي ڪوي دلبرا — اٽزي ڦچمان اوهير بيسغان
5 ماندائين مغموم ڪزي "پهلوان" — وس گون نازان نيائي من آخت نوان
عاصي اميدوارِ تئي رحمتان — ڪنئي مهرباني اوڪير بيسغان

ڪلام نمبر 27

ٿل: بر سر بار صبر دا چاوڻ۔ منصب خان حسين دا هئي
نيزي دي هسواري والا۔ سر سلطان حسين دا هئي

1 وچ ڪربل دي مير مسافر | جنگ يزيد اڙايا جابر
هويا شير شهيد بهادر | غم ارمان حسين دا هئي

2 ظاهر ظلم ڪيتا هئي ظالم | فوج مخالف هويا فالم
سيّد سات صبر تيا ثالم | صفت بيان حسين دا هئي

3 گهوٽ اهوئي غازي هويا | امر اداه ڪر راضي هويا
ترڪش تير اندازي هويا | جسم نيشان حسين داهئي

4 حضرت حُر همت ڪر آيا | مرد قوي ميدان ملهايا
پيش حسين شهادت پايا | اي دربان حسين دا هئي

5 مومن غم وچ پڙي هوئي هين | سوز ڪنون دل سڙي هوئي هين
ملمت بهتر پڙي هوئي هين | هٿ درمان حسين دا هئي

6 دل ڪون بهون خيال اهوئي | ڪر تعريف سٽاوان ڪوئي
مولا چاتي صفت سيوئي | اي قدريدان حسين دا هئي

7 مثل حُسين دگر شهزاده | هويا نهين نہ هوسي پيدا
نانا بابا امان دادا | هر هڪ لاثان حسين دا هئي

8 خيبر هڪل نال هِلايا | بير المرسي پاني لايا
اُحد بدر وچ تيغ چلايا | اهو بابا جوان حسين دا هئي

9 عاصي ڏاج قبول ڪيتا هئي | اِذن شفا اقرار ليتا هئي

مولا جنت بخش ديئا هئي — اُم اعليٰ شان حسين دا هئي.
10 صاف سچائي اي دلبر دا — عاشق پيتا جام زهر دا
تيا فرمان بردار امر دا — سچ آخوان حسين دا هئي.
11 مرسل مير حبيبي حضرت — پايا قدم عرش پر ثابت
هئي دارين جسي ڪا بعيت — نانا جوان حُسين دا هئي.
12 الله پاڪ فضل فرمايا — شافي شاه حُسين بنايا
ڪر مولا تعريف سنايا — وچ فرقان حسين دا هئي.
13 حور قصور بوراق برابر — جو رهتي هين جنت اندر
جمله شاه شبير ثناگر — خود رضوان حُسين دا هئي.
14 مين غلام سخي سرور دا — خادم خاص اهوئي در دا
صوفي صاف ثناگر بر دا — اي "پهلوان" حُسين دا هئي.

ڪلام نمبر 28

ٿل: تخت هزاري دا مالڪ - هڻ جهنگ سيال آيا.
چاڪ سڏايا رانجهن - ٿي منجهيان وال آيا

1۔ رانجهن ميٺا دل ڪس - نيتوئي ڪيتوئي بيوس
من ڪون ياون مجلس - اي حُسن جمال آيا

2۔ مفت ڪريندا ڪيڙا نال جوڳي دي جهيڙا
سئي سئي ڪيڙي جهڙا۔ خود ڪر پئمال آيا

3۔ شان شهانا شاهي۔ منصب پايا ماهي
جانب جوڳي جائي - سيڏي ڪرڻ نهال آيا

4۔ ٿي "پهلوان" گولي ٻانهپ دا ڪر بولي
چنڊ چوڏهن دا جهولي - جُهل بدر بحال آيا.

ڪلام نمبر 29

ٿل: ٿيا مولا ڪو منظور محمّد منصب پايا هئي.
مُرسل منصب پايا هئي اسيڏا شافي آيا هئي.

1۔ اعليٰ شرف الاهي ڏيئا — دعوت عرش اوپر ڪر ليئا
اِهــا سـير سـفر مشهور الله آپ ڪرايـا هئـي.

2۔ آيا قدم نبي دا باري — ڍُرگيا بت بهتان ڪفاري
جب جلوا ڪيئا نور۔ ڪسرا ڪوٽ گرايا هئي.

3۔ برگزيده حق دا پيارا — اُمت ڪا سردار سونهارا
ڪر ظاهر ذڪر ظهور حضرت حال سنايا هئي

4۔ گهن "پهلوان" پناه پنجتن دا —صدق صدق اهو باب امن دا
تــي محبــت وچ مخمـور فـدارين سـجايا هئــي.

ڪلام نمبر 30

ٿلھ: ثنا بولون بهادر ڪا - شبيري شاهہ صابر ڪا

1- حُسين عاشق بلايا هئي - ستم سر پر اٺايا هئي
بهادر سر ڪٽايا هئي هوئا مختيار ڪوثر ڪا

2- صنم سي بي ستم هوگيا - پسر پيارا ڪٽا ديڪا
وقت اوئي صبر ڪاٿا - شهادت شاهہ اصغر ڪا.

3- غلمان حور سب جنت- تمهاري طلب پر حضرت
سوالي تي وڪا صورت الاهي آل انور ڪا

4- سوالي "پهلوان" آيا- دلئون ڪي مطلبون پايا
فيض في الحال پهچايا سخي دربار حيدر ڪا.

ڪلام نمبر 31

ٿل: ثنا شاهه محمّد اعليٰ عبادت
ديئا عشق اعتبار سانون صداقت

1 آيا نبي پاڪ سيّد سونهارا — منصب حبيبي پايا پيارا
محمّد محابي اي لؤلاڪ سارا — خالق بنايا بتو دوست حرمت

2 صحي مير مرسل محبوب حق هئي — بتو زير فرمان سارو خلق هئي
دوئي دور هوگيا نظر نور حق هئي — بره ڪول پردا دڪايا محبت

3 شرف ڪعبہ قوسين صاحب سدائي — معشوق احمّد عاشق الاهي
والشوف آيت آيا گواهي — شافي شود شاهه يؤمل قيامت

4 إنا اعطينا ديا قرب قادر — لؤلاڪ لما حرف ولا شبهه ظاهر
هئي بيان "پهلوان" ثنا صاف سرور — ياسين، طه مزمل پر ثابت

ڪلام نمبر 32

ٿـل: پـچـن جيـڏيون تيـو چـا تـي
منهنجـي دل دوسـت سـان ڦـاتي

1 چون جيڏيون مونسان جهيڙين | چـو تـي مانـدي ڦـرين اهـڙي
لڳـو تـي مـرض هـي کهـڙي | سـرون سـينگار چـو لاٿئي
2 سـهيليون سـڀ اچـن مـون وٽ | چون تيون ڳالهه اسان جي وٽ
ڪيان ڪيئن نت نوان هن ڦٽ | وهـي تـي قلـب ۾ ڪـاتي
3 اهـڙو آڙاهـ ٻـاريو تـي | اولانـبن سـان اٽـاريو تـي
اجهـائڻ چـو وسـاريو تـي | سيني انـدر آڳ لـڱن لاتـي
4. چـوي "پهلـوان" درد ڏکـن | جيءَ جيري ۾ زخـم جڪـن
سـڪ جـي خبـر سـيئي رکـن | جنهن کي سـور تيـا سـاتي

ڪلام نمبر 33

تل: پيو پيچ پنهل سان روز زال
لکيو لوح قلم ميثاق مهل

1 سڪ صاف قديمي عشق عجب | لڳو روز الستي تانگهه طلب
هتڙي راز رهايو آٿي سانگ سبب | آهي آدم ڪؤن اسان جو عشق اول
2 اهي عشق ستايل سور سهن | روبون آب اکين تي روز وهن
سدا شوق منهنجون شب خيز رهن | ڏيئي جلد جڳايا حسن هڪل
3 آهي عشق وارن کي خاص خبر | هٽي نينهن ڪيا ناسور اندر
سهندا سور سهوئي ساڻ صبر | ناهين دانهن نه داد فرياد عدل
4 سون کي صنم سڪايو هڪ حرف ڳجهو | ويو دام ڏئي جو پول پڳو
هٿ پيري مغان "پهلوان" سچو | پاتو مطلب سارو حال اصل

ڪلام نمبر 34

ٿل: پنڌ پيم هيڪل ڙي آديون — اڄهو ناهي عمل
اڳي ٿي ڏاڍو ڏاهـ ڏونگر جو

1 ـ صلاحان سرتين جون ڪين قبول دلڙي اديون
2 ـ هوش عقل حيران ٿيا ٻڏي حجر هڪل ڙي اديون
3 ـ سڪ نه ٿيا آهن سنگتي ائين چيم چل چل ڙي اديون
4 ـ بخت ڏسي بيزار ٿيو وٺي ويو موڪل ڙي اديون
5 ـ حاجت سڀ هنڙي رهي توڙ نيندس توڪل ڙي اديون
6 ـ لوڏيندس ٻانهن لڪن ۾ جهاڳيندس جبل ڙي اديون
7 ـ ڪيچ پڄائج "پهلوان" ڏيئي پاند پنهل ڙي اديون

ڪلام نمبر 35

ٽل: پيري مغان سانون سچ سمجهايا ـ اسم اعظم علم حفاظ

1 مسلامن وچ صاف وڇاوڻ   يڪ يقين ڪر سيس نواوڻ
قوم قيام سدا سجدا پاوڻ   عروج نزول دي نال نماز

2 دور ڏٺي ڪيڍ ڪوڙو هستي   صاف صحن ڪر دل دي وستي
خيال هڪو هڪ حق پرستي   سِڪ رندان والي ريت رواز

3 تن تراب تي هٿين ڪون مارڻ   مچ محبت والا ٻارڻ
جاڳ جسم وچ اسم اٿارڻ   رگ رگ دي وچ هُو آواز

4 اور "پهلوان" ايهو حرف سهايا   الف اندر وچ خوشبوءِ لايا
اور اسانون پڙهڻ نه آيا   الف نه وسري جاءِ جناز

ڪلامن نمبر 36

ٿل: پڙ پر پاڪ شهيد ٿيا۔ منهنجا ماريا مرد امير
ماريا مرد امير – ايهي درد ڪيا دلگير

1 پاڻي گهرياڻون گهوٽ ڪان — روئن ٻار صغير
ڪوفي ڪوڙهيا ڪين ڏين ٿا — خيال نہ ڪن خنزير

2 چڪي ڪان ڪمان مان — ٽڙيا هڻن ٿا تير
ڏسي حال حُسين جو — منهنجي جيءُ پر پون ٿا جهير

3 دلبر دنيا ڪؤن لڏي — پياسي هليا پير
رضا تي راضي رهيا — لکيو لوح قلم تقدير

4 حب اٿم حسنين جي — پنجن تنن جي اُڪير
پاڻ ملائج "پهلوان" چوي — مون کي زياده ٿيم زهير

ڪلامن نمبر 37

ٿلھ: جابر دنيا جا ڇڏ جشن
آهي عشق مولا جو امن

1 دولت خزانا مال زر — پنھنجا نہ اٿئي پيارا نہ ڪر
ساٿي نہ تيندا منجھہ قبر — سيڪا ايتھون چوڙيون وڃن

2 ڪيئي دنيا ڪان ويا لڏي — هي دؤر سينگاران ڇڏي
ڏڙ ڏوڙ سان ويو تن گڏي — ڪاٿي خوشيون ڪاٿي حسن

3 ڪيئي دنيا جا دادلا — ڏس گھوٽ سي ڪاڏي ويا.
داخل دروني گور تيا — ويا ناھہ تي نازڪ بدن

4 ماري منائج نفس کي — توحيد سان تابع ڪجي
پئمال تي سواري سھي — نت نت نوايو سور ھن

5 سمجھايو مون کي پيري مغان — صوفي سڏائج "پهلوان"
ڇڏ حرص دنيا جي طمع — ڪر صاف دل وارو صحن

ڪلام نمبر 38

ٽل: جتان عشق الاهي آوندائي – ڪهه قم قم جلد جاڳاوندائي

1 آيا محرم حال منير ايهو — ڏيئا صاف سلام سفير ايهو
ٿيا ناصح آپ نقير ايهو — ڏي متيان سر سمجهانو ندائي

2 خاموش ايهو مخمور ڪري — وچ وحدت دي وهلور ڪري
ڪوئي مرد هووي منظور ڪري — سڪ سؤ سؤ سورسها وندائي

3 ڪل مشرق مغرب زير زير — چؤطرفون پاون چشم نظر
جٽ رخ اکيان اتي حق حاضر — ايهو برهه بصير بناوندائي

4 بس مصلي محبت معاف ڪيئا — سڪ صحن اندر دا صاف ڪيئا
ڪر ڪعبه قلب طواف ڪيئا — سر سهجون سجدا پاوندائي

5 اظهار هويا اثبات ايهو — ڏيئا خيال يڪا دن رات ايهو
سمجهايا ذات صفات ايهو — "پهلوان" پلايون پاوندائي.

كلام نمبر 39

تل: جو كرنا ٿا كار كوئي كين كمايوسي
كوئي كين كمايوسي ايوين ساڏ سڏايوسي

1 حيف هماري سنجهي سونا ٻانهن سرانڊي غافل هوبا
ياد نه كيتم يار هئي هئي وقت وڃايوسي.

2 دست بگوش تي بانگان مارڻ تِكي خاطر لوك پكارڻ
گم شد كي گفتار سات ٿقوت پايوسي.

3 خواهش نفسي كاوڙ پيوڻ تابعدار طمع دا تيوڻ
دم دوستي والا مارڻ كهني شرم نه آيوسي

4 نام ٻڙي دفتر ۾ ڏيئا امر اداهه هم ذرا نه كيئا.
تي موتيون كي وڻجار. كوڙي كين وهايوسي

5 رك "پهلوان" هميشه هوشياري ذاتي اسم اندر وچ جاري
دل والا دربار – وحدت نال وسايوسي.

ڪلام نمبر 40

تل: جتان لڳئي سي وت جاڻ
اور نہ جاڻ عام برھ بنايا بي آرام

1. عشق جنهان دي اڳ اوسي — پردي دي وچ پهٽان پوسي
نت نت درد نهايت ڪوُسي — عشق نهين آسان
2. دل ڪون دلبر رمز رلايا — مجگان تير تفنگ چلايا
سينا صاف خطنگ بنايا — ڏتم جوڙ نيشان
3. جتان عشق الاهي آيا — عقل اُٿان پير نہ پايا
سر اڏي تي آپ نوايا — ڪپ دي ڪيا ارمان
4. چئي "پهلوان" فقيرن وانگي — پاتم الفي سهڻل سانگي
رات ڏينهان دل دلبر مانگي — ويک تيوان قربان

ڪلام نمبر 41

ٿل: جتان لڳي آهي عشق الاهي – حق هُو هُو پڙهن سدا ئي

1 دم دم دلبر دوست سنياريان — پلڪ پرين کي ڪين وساريان
ذوق ذڪر منجهہ عمر گذاريان — جاگر جيءَ سهائي.

2 حق هڪ ڄاڻي جنهن سڃاتو — هُو پڙهي سارو مطلب پاتو
غير پليتي دل ڪؤن لاٿو — اندر اسم وهائي

3 واٽ وندر جي وڃڻ مهانگو — لاهي هلندا سر جو سانگو
لاحد ڪؤن ٿيو تن جو لانگهو — ويندا لڪ لنگهائي

4 چئي "پهلوان" پنڌ پڄايان — آءُ ڪجهہ پاڻ وهيٽي ناهيان
ڏيندمر ڏس پلايون ٿي پايان — رهبر راهہ رسائي.

ڪلام نمبر 42

تــل: جلـد جهتيـو آهـي عشـق عقـاب
شـم هٽـي دل ڪـي چنبـين چـايو

1 چٽـگ چـواتي انـدر لائـي
سينو سـاڙي سـور جڳـائي
تيـز برهـ جـو آهـي تـاب
سيڪ ڏيئي سارو جسم جلايو

2 عشق وارن ڪي وانـد نـ ڪائي
جيءَ جلائـي جـاڳن جـائي
سڪ سمهڻ ناهي ساعت خواب
شب خيزي سچي سڪ سڪايو

3 ڦـم ڦـم جـا ڪـن پيـا لولي
لا نـومي جـا ٻـڌم ٻولي
نـدا نعـرو نيـنهن نـواب
حڪم هڪل ڏيئي هي حال ٻڌايو

4 جلـڻ جـاڳڻ جيڪـي جـاڻن
محبـت وارا موجـان مـاڻن
روز الستي خـاص خطـاب
مليـو آ مـردن منصـب پـايو

5 چئي "پهلوان" پيري مغان هٿ
سچي صوفي ڪـان مليم محبت
روشـن روحـي شـغل شـتاب
ثابـت سيـني منجهـ سـمايو.

ڪلام نمبر 43

ٿلھ: جدا دم دوست ڪا نہ سري
ڪيان ڪيئن ڪيچ تيم پري

1 ڪيچ ڪشالا ڪسر، ڪرڙا ڪوھ ٻجھن تا ڏونگر
پيرين پيادي سخت سفر، ڏسي ڏونگر منهنجو هانءُ ٿو ڏري

2 ڪيچ ڪشالا شجن، جاتي ھڏ ماس رت تا رجن
راضي مٺي تي شل هوت هجن، گهران اچي گهوٽ قدم ڌري

3 مارن تا محب جا ماٺا، ناز ونڻ نہ تي مون ڄاڻان
ڪيان ڪيئن پهو ڏس سهٽا، ڳلتين منجهہ جيءُ ٿو ڳري

4 نہ تي مون پائيان ڏونگر ڏوري، پرين مل مهل سان اوري
اتي "پهلوان" سر گهوري، سڙي سورن ساھ ٿو نري

كلام نمبر 44

تل: چوكان حُسن چكا كي بيدار كيئا
وصلي درشن كا حال هوشيار كيئا

1 رؤ رؤ كي رات پر سويا نهين — ميري حاجت بجا باعث هويا نهين
آكي زخم اندر والا ڏويا نهين — دلريش هميشه آزار كيئا

2 ديا دانهن قبول سوال كرو — اپني عشق ستائي پر خيال كرو
نظر رحمت كي سات نهال كرو — مين هٿ جوڙ ادب انتظار كيئا.

3 ايهو عشق ستائي نه هسديني — نت آب اكيان دي برسديني
لگا درد دگر كو نه ڏسدي ني — جو گوشي كر گفتار كيئا

4 كر "پهلوان" ثقوت صبر — نعمت ناز پرين دي انا برسر
محبت شاهي اُمر كا لگا بهتر — دل دانهن ليئي ديدار كيئا.

ڪلام نمبر 45

ٿل: چاڪ بهاني رانجهن آيا – تخت هزارين دا مالڪ

1 ڏيک حسن کون لڳم نظارا   موهه ڳڏا من ماهي پيارا
پيچ ميڏي دل پايا پڪ

2 مفت ڪروڙ ڪريندي ڪيڙي   سونهين رانجهن ساڏي ويڙهي
سرها صحن ٿيم لاشڪ

3 صاف نظر ڪر جهاتي پاتم   ساڳي سر سلطان سڃاتم
دور دئي ڳيا شور شڪ

4 بارش حسن بسنت بهاري   چوڏهن طبق ٿيا گلزاري
مشرق مغرب ارض و فلڪ

5 الم نشرح هئي ڳالهه ايهائي   احد احمّد فرق نه ڪوئي
هرجاءِ نور نظر هئي حق

6 سچ "پهلوان" حڪايت هويا   دل اسيڏي ڪون وحدت ڏويا
پيري مغان والا صاف سبق

كلام نمبر 46

تـل: حبيبي هاشـمي حضـرت مبارڪ آرهـا رحمـت

1 پڪـارا پيـار سـي پـرور — بلايـا بادشـاهـ سـرور
اشـارا عـرش ڪـي اوپـر — ڪيئا هئي دوست ڪي دعوت

2 خـدا خـود واعـده ڪيئـا — شـفاعت ڪـا اِذن ديئـا.
حبيـب الله ڪـر ليئـا — محبت مصـطفيٰ ڪي سـاٿ

3 الاهـي رحـم فرمـاوي — سـوالي هـون صـنم آوي
اڳـڙ سـيڏي قـدم پـاوي — فيـه ميري ليئـي اي بـات

4 سـوالي "پهلـوان" تـو در — يهي شفقت همين سي ڪر
ڪـرم سـي پـاڪ پيغمبر — دڪـادي نـور ڪـي نعمـت

ڪلام نمبر 47

تل: حسن ڪا جلوه ڏنهين سنسار پلايا
دنيا عقبا آب ڪجا اظهار پلايا
1۔ رخ ڪعبۂ محراب ابرو جب نظر آيا
مسجد و مندر مجهي ديدار پلايا
2۔ هس هس ليئا دل ڪس همين بيوس بناديا
خوف و رجا دلدار ڪا گفتار پلايا.
3۔ خم زلف پر قابو هوئا دل مست محوَ هئي
دين و ڪفر ڪا دانش تڪرار پلايا
4۔ صورت صنم ڪا "پهلوان" وهواه نظارا
ڪِيا عزت و ذلت ايهو انوار پلايا.

ڪلام نمبر 48

ٿل: خوب حسن دا جلوه جنگي
هر دم حملا ڪريندا وهوا
1۔ سُتيان نون سڪ جلدي جڳاوي
نندیان وانگر نيڻ وهاوي
پيئندا خون جگر دا وهوا
2۔ محبت چٽ ميدان چڙهاوي
صاف مجاهد ڪربره ڪڙاوي
لاهي سانگا سر دا وهوا
3۔ چئي "پهلوان" اها اج نہ ڪلهه ڪنون
ڏاج مليو سي روز ازل ڪنون
تحفا طرف دلبر دا وهوا.

كلام نمبر 49

تل: دل ديكر درد ليكر يهي واپار مشكل هئي
سوا رخ ديكني محبت ايسا پيار مشكل هئي

1 درد كي دانهن كرتا هون دهائي دک سي پرتا هون
سجاڳي سوز رؤ رهنا سوا آزار مشكل هئي

2 مثل ميّت كفن پوشي درو دنيا درد نوشي
حكيمون حاب خود كرنا سوا بيمار مشكل هئي

3 دل ديئا تو سر كيا هئي اگر دركار هوا هئي
سجدي روبرو كرنا عذر انكار مشكل هئي

4 كهو كب دوست آتا هئي پيا درشن دكاتا هئي
پكاري "پهلوان" دلبر جدائي يار مشكل هئي

ڪلام نمبر 50

ٿلھ: ديا عشق آتش النبي اندر
جدائي جلايا هئي جان و جگر

1 لڳا عشق عبرت ۾ خاموش هون — هوئا سور ثابت درد نوش هون
ڪ مدفون مخفي ڪفن پوش هون — بره زندگي ۾ ڏکايا قبر
2 ڪيئا قائم اليل صائم صفا — ديا ورد يهي صنم کي وفا
بتادو ڪيي آتا هو دلربا — همارا تواب هو رها هئي حشر
3 دامِ دنيا ۾ گرفتار هون — قطئير في القفس لاچار هون
لڳا بره کي مرض بيمار هون — ڪيئا درد دلگير هين چشم تر.
4 فتح پور ۾ ميرا هئي مرشد بحال — ڪ پيري مغان دست ديئا دلال
نظر سي ڪيئا "پهلوان" ڪو نهال — سکايا ڏکايا هئي قلبي ذڪر

ڪلام نمبر 51

ٿل: دم دم دلبر دوست سنياريان – هوت ٻنان هٿ ڪيئن گذاريان

1 طعني تنڪي لوڪ مريندي مهڻي ماٺو منهن تي ڏيندي
سهمان سيڏي جيءُ جليندن پرچ پرين تيون معاف مياران

2 عشق النبي اندر ڏيندي ماس مُٺي دي رڳ رت هڏيون
سڪ سهڻل دي ساڙي چڏيون ڦٽ ڦٽ دلڙي تي ٻڱي ڦاران

3 مين بيقدري بيڪس ڏاري نال پنهل دي ڪيتم ياري
نڪر فراق من محبت ماري آمِل ماهي مئين جهليا جهٽڪاران

4 چئي "پهلوان" تيڏي سڪ وچ مرسان يار هڪوئي اورنه ڪرسان
گهوٽ ملي گهر پيني گهُرسان سهڻل سانگي سيج سنواريان

ڪلام نمبر 52

تل: ديا عشق اسانون خاص خبر
تحقيق تسلا هئي خاطر

1 وهوا ويتر ويس وتايا هئي   خود بشري برقعہ پايا هئي
سانون عشق صفا سمجهايا هئي   ويکو حسن همہ آيا هئي نہ دگر

2 خم ميم دا ويک تي پل نہ رهو   اعليٰ احمدؐ کو انسان مگو
ين پول دئي مشرک محض مشئو   پاوين صاف صداقت نال نظر

3 لولاک لما افلاک حرف   ڪعبہ قوسين ويکو شان شرف
تک عرش زمين آسمان طرف   جملہ ملک متابع زير امر

4 "پهلوان" سمجه خاموش ڪرين   مليا جام محبت نوش ڪرين
ست جهگڙا هُل تي هوش ڪرين   مخفي مام اها رک آپ اندر

ڪلام نمبر 53

ٿل: دل اکيون جند جان — محڪم پيچ پنهل سان پاتو

1 پنهنجو پاڻ پيو اتو رايو ظاهر بشر بهاني آيو
ساڃي سر سلطان سڪ وارن صاف سڃاتو

2 عاشق ڀاڄهون پيو ڪير سڃاڻي مام انهيءَ جو مطلب ڄاڻي
ٻاري ٻره ٻيان نينهن نياڻ نازڪ ناتو

3 جاچ اندر ۾ جهاتي پائڻ دم عروج نزول جاڳائڻ
سيني منجهه سبحان سير سيوئي اندر اوراتو

4 دل اکيون رڱ رڱ ۾ محبت نت نوان سڪ آهي ثابت
لونءِ لونءِ ۾ ”پهلوان“ عشق آريءَ جي اچي لونءِ لاتون

ڪلام نمبر 54

تــــل: دل دم دم دوســـت ســـنياري
ڏس ٻئـــي در ڪـــين نهـــاري

1 اچــي لعلــڻ ليئڙو پــايئي چــوري دل ڪــي چــوڪ چڪــايئي
منهنجا ســاڳي ســور جڳــايئي تــب ســهندس شُــڪر گــذاري

2 پنهنجــو ســاجن ســچ ســچاتم جــڏهن نيــنهن لڳــو دل قــاتم
لِــون نـنـيـڙي لاڪــون لاتــم ڏِس ڏاڍائــي تــو مــاري

3 اوهــو ڏيــنهن مبــارڪ تيــندو مــوتي محــب مُنــيءَ وٽ ايــندو
اچــي دوســت دلاســو ڏيــندو ايهــو آب اُچــي ڪــي پيــاري

4 ”پهلــوان“ پچــڻ ڪــاڻ هيــڪر اچــي حالــت هــي ڏس دلبــر
مــان اڱــڻ ٻهــاريــان تــي هــر هــر ســهڻل خــاطر ســيج ســينگاري

ڪلام نمبر 55

تل: دل ڦر ڳيا پنهل پيارا ـ مينڪون درد جدائي دي ماريا

1 ڪيچي ڪيچ ڏنهين ول مڙ ڳيا — ڪلهڙي ڇوڙ اتان خود چڙهـ ڳيا
مينڊي سڙ ڳئي سُرمان لڙهـ ڳيا — اکيان رو ڳوڙهي ڳچ هاريا

2 آون ياد صنم ديان ڳالهيان — مِني مرڪڻ مجلس واليان
ڪر ياد پئي سور اتاريان — ڏکڙي روزون روز وڌارا

3 صدمي سول سنگت ڪر چاتم — ڳل هار ڏکان دا پاتم
مينڊي مهجوري دا لاتم — تڏان تيڙم دم نہ وسارا

4 شل سٽت سنيهڙا آوي — سهڻا ماندي ڪيچ منگاوي
وڃڙي ورهاندي ڳل لاوي — گهوريان مال مڏي سر سارا

5 "پهلوان" پرين دي مجلس — ڳڏا زوران زوري دل کس
مينڪون برهـ بنايا بيوس — ڏتا نوئن ناسور نظارا

ڪلام نمبر 56

ٿلهه: درد وندن سان دلبر۔ ڪاوڙ ڪا نه ڪجي
دوست دلاسو ڏجي

1۔ برهه سندي بيماري جيءَ منجهان تي جاري
آهيان محبت ماري حال پڇڻ هي گهرجي

2۔ هئي هئي جي تم هولي سور پيا تم جهولي
روئي پسايم چولي ڳوڙهن سان تي پجي

3۔ سڻ تون سوال صنم ڪر ڪاهل تي ڪرم
اڱڻ منهنجي تي قدم پيير پرينءَ جو هجي

4۔ ڏوهه ڏکي جا ڏسي وچ نه پرين تون رسي
هي ”پهلوان“ عاصي ماندي سان نڀجي

ڪلام نمبر 57

ٽل: دوست ڳنڍئي دل ڪس وو يار۔ زوري حڪم هلائيئي
برهہ ڪيتم بيوس وو يار۔ نازين نال نوايئي

1 جس دن يار ميڏي دل لُٽيئي   نازين نال نماڻي ڪئيئي
خون ڪيتئي هس هس وو يار   ماري ترس نہ آيئي

2 دلربا دل دست ڪيتوئي   نال نگهہ دي مست ڪيتوئي
آوندا روز رقص وو يار   هٿين هوش گنوايئي

3 سڪ سڪ ساري عمر گذاريم   رورو آب اکيان دا هاريم
ڪيتوئي ڪونہ ترس وو يار   ول ڪيون نہ واجهايئي

4 ياڳين عشق ازل دا آيم   ساڙ ستيم سڪ سول وهايم
نهين ميسڻ دي مس وو يار   ڪاتب قلم وهايئي

5 حرف هڪو منظور ڪيوسي   ذاتي اسم ظهور ٿيوسي
من اندر مجلس وو يار   هڪو وحدت وائي

6 خاص خضر ٿي سبق سڪايا   مئين پيري مغان هٿ مطلب پايا
ڏي "پهلوان" ڪون ڏس وو يار   هادي سچ سمجهايئي

كلام نمبر 58

تل: دکي درد هميشہ ڪربل والي سفر دا
پاسي پلڪ نہ تيسي ايها آڳ اندر دا
1۔ چوڙ مدينہ عالي آيا هويا مير مسافر
ڪربل دا ميدان ملهايا خان حسين بهادر
برسر صدمي چايا بابا علي اصغر دا
2۔ شادي ڳاني سهري ميندي سيّد سيج نہ ماٹي
ڪر ظالم ظلم صغير ستايا پر نہ ڏتوني پاٹي
ابتر آب نہ ڏيون مارن تير قهر دا
3۔ بنت نبي دا پسر پيارا پينگهي ملڪ لُڏايا
حسن حسين ڏونهين شهزادي نبي ڪلهان تي چايا
شير شهيد بهادر هويا هاٹ شمر دا
4۔ مشرق مغرب ارض و فلڪ هئي چوڏهن طبق تمامي
جن بشر حيوان ملائڪ عرش ٹيا ارماني
هئي هئي حجر شجر وچ هويا هُل حشر دا
5۔ رک "پهلوان" محبت من وچ ثابت سڪ پنجتن دا
صوفي صاف ثناگر بردا علي حُسين حسن دا
پيش امام اسيڏا صاحب صاف صبر دا

ڪلام نمبر 59

تل: ڏون پهرين دا راهه مسافر – وطن ڏنهين واجهاءِ
اِتاهين گهڙي پلڪ داجاءِ

1 دولت دنيا مال خزاني ميل پهون ڪيتي ديواني
ايهانيسي نال نه چاءِ

2 ڪهني بات ايهائي هئي بس طالب دنيا محض مخنث
ڏتا حرف حديث هُلاءِ

3 نه رک پيارا دنيا فاني ڇوڙ وقت نه تي ارماني
ايها اپڻان ڪر نه الاءِ

4 رک "پهلوان" قلب صفائي نينهن نعمت عشق الاهي
پڙهه حق هُو الا الله

ڪلام نمبر 60

تل: ڏيئي پيار ڪيئي ڏار - سڙي ساهه سڪندي
لڳا نينهن رات ڏينهن - درد ايها دکندي

1 لڳا تير جگر چير لنگهه پار پئي ئي   دل درد رنگ زرد هيٺان حال ٿئي ئي
خوشي خواب ڏي جواب ننڊ نيٽين ڳئي ئي   غم نوش خاموش پيش پيش ڏکاندي

2 مهجور مخمور پون پور پلپل   فراق وچون خاڪ ٿيا جسم جل جل
هڏ ساڙ رت ڪاڙهه ڳڏا باهه ٻلبل   دل ريش هئي هميشه اندر چاڪ چڪندي

3 سوين سور منظور ڏک پلئي پايم   تنهنجا ناز غماز ڇم اکيان چايم
هر دم ايها غم پيچ يار نه آيم   ول ول وچوڙي راهه تيڏي تڪندي

4 "پهلوان" قربان ٿي نينهن لائي   محبت صوفي هٿ مليم ذوق ذاتي
دوئي دور پُر نور ٿيم صاف چاتي   هويا هڪايت لڳم لوچ هڪ دي

كلام نمبر 61

ٽل: ڏکڙي دانهان کردي — رورو سڏکيان پردي
آگ اندر وچ دود ڏهن — دل ساڙيا درد هجر دي

1 مئين بي قدري بيکس ڏاري سڪندي عمر گذاريم ساري
دوست نہ ڏيندا کا دلداري نهين چتندا زخم جگر دي

2 واهوا واند نهين هک تلدي سمهڻ نہ ڏيندا سک سانول دي
تو بن سهٹا عشق هنيل دي هک ساعت سال گذردي

3 رورو رهيان يار نہ ملدا نکوئي صنم سنيها گهلدا
محرم حال اساڏي دل دا او واقف خاص خبر دي

4 سچ "پهلوان" مين ياد کريسان نام پنهل دا گهن دي ويسان
تي نماڻي نينهن نبيسان مئين خاک صحن سگ در دي

ڪلام نمبر 62

تل: رُخ صنم آفتاب انور – دلربا ديدار ديدم

1 جب ڪيئا حملا حسن روز ازل اظهار ديدم
هويهو هويا هڪايت باصدق اعتبار ديدم

2 جب عقابي عشق آيا تيز تر لامار ديدم
دل اُٺا ليئا چنبون پر شمر لگا آزار ديدم

3 مشرق و مغرب پر مولا سلطنت سينگار ديدم
جب اُٺا آنکون عرش پر سيدال ابرار ديدم

4 راز احمدؐ ڪا خدا خواهد همين اقرار ديدم
ملڪ ساري ڪا محمدؐ مصطفيٰ مختيار ديدم

5 والشوف پڑهہ ڪر "پهلوان" آيت عجب گفتار ديدم
روز محشر پر شفاعت ڪا اِذن اختيار ديدم

ڪلام نمبر 63

ٿل: رخ ويک لبان دي لعلي – سک آگ اندر وچ بالي

1 رخ روشن حسن سونهارا لڳا ويکڻ نال نظارا
بت بسم بنايم سارا جل آيم جوش جلالي
2 سئي متيان ڏيون لوکان کل يوڳ ڪريندن توکان
ڳئي دل کون ڪيوين روکان سر آيم نينهن نرالي
3 من محبت ڪيتا ماندي تيا سوءِ صنم دي پاندي
هک وقت نهين ول واندي ديدار حسن دا خيالي
4 جب جانب دست ملايا مئين فيض فتح پور پايا
پر صوفي جام پلايا ايها مئي ميرانپور والي
5 "پهلوان" هکو هک وحدت رک رمزاهائي ثابت
شب خيزي نال محبت ديئا بهتر برهه بحالي.

كلام نمبر 64

ٿل: زرب زياده دي چڪي هين – چوڪ چشمان يار ڪا
لادوا در شن سوا۔ اي درد مين بيمار ڪا

1۔ حال من هرگز مگن، فڪري نصيحت ناصحا
هئي طبيبان ڪونهين۔ معلوم ملم آزار ڪا

2۔ يڪ نظر آيد حسن ديدم دئي را دور ڪن
آڪي گنوا ديا عقل جلوا يهي انوار ڪا

3۔ گم شدم درغم نہ دانم۔ خير شر اعمال چيست
هاٿ مين حاجت نہ رهہ گئي تسبيئي زنهار ڪا

4۔ مهجور هون مخمور بيخود – محو محبت پر شدم
ڇٽ گيا خوفو رجا خواهش ڏونهين سنسار ڪا

5۔ با صدق صوفي طريقت قادري ڪردم قبول
دين هئي ايمان مذهب عشق اي دلدار ڪا

6۔ "پهلوان" پايا نجاٿت عشق پر آزادگي
معاف ڪر ديا محبت مصلحت تڪرار ڪا

ڪلام نمبر 65

تل: سڄڻ دي وال سهڻا سلسل - مقيد ڪر ڳڏوني دل

1 زلف آسود هن رنگدي ايها واسينگ پئي ونگدي
صفا سنگچوڙتي ڏنگدي ٿهاري ڪار دا ڪائل

2 زنخ لب رخ حسن انور جبين آبرون چشم بهتر
زياده زلف زوراور ڪروڙين پئي ڪهن قاتل

3 ڳيا خم زلف ۾ دل ڦس هوئا قابو بنا بيوس
ڳڏامن موهه مٺا مجلس سيوئي سور تيا شامل

4 محبت من اندر پئي ئي ويهڻ آرام رهه ٿئي ئي
عمر ارمان وچ ڳئي ئي تيا دل درد ۾ داخل

5 آيا برسر برهه باري ڪيئا دل درد آزاري
زخم سيني اندر جاري نهين دارون ڪوئي درمل

6 نديلا نينهڙا لايا پلي ۽ ڏک "پهلوان" پايا
هٿين ميلا مهل آيا تون آوڻ دا سنيها گهل

ڪلام نمبر 66

ٿل: ساڳي حسن سلطان اوخود نهين دگر
خم ويک ميم پل نہ جا مومن مگو بشر
1۔ احد احمؔد ۾ فرق ڪهنا تو هئي ڪفر
سو يقين ۾ تسلا خوب هئي خاطر
2۔ هڪ هڪايت هئي صداقت ڪا عجب اثر
خود عاشقان اعتبار هئي هرجاءِ حق نظر
3۔ چن توڙدام دل سي دور دئي ڪر
توحيد ڪا مطلوب سي معلوم ڪر خبر
4۔ شفقت ڪيئا پيري مغان "پهلوان" پر
وحدت صحي ثابت سڪايا هادئي رهبر

ڪلام نمبر 67

تل: سُتڙي چوڙ رهاڻ – ڪيچ ڏهون هڻ هل وي
ماندي منزل ماڻ – نال پنهل وڃ مل وي

1 هئي هئي ميندي سُڪڙي ويندي ڏاڍي ڏنگڙي سيج مريندي
گهٽي دي گهڻ گهاڻ ڳئي سينگار ڪجل وي

2 مفت جدائي برسر آئي آڳ وڇوڙي اندر لائي
هئي ووپار وچل ڪاڻ تن من ڳئيهه جل وي

3 ايري دانهان ڪر لنبيان ٻانهان سڏڪيان پر ڪڻ تڏڙيان ساهان
سونهن ڳيم ڪوماڻ ٿيا حيران عقل وي

4 آب اکيان وچ وهندي رهندي سور وڇوڙي ساري سهندي
ڦٽيا پيير پهاڻ آيم پنڌ جبل وي

5 تل وچ دردي دانهان ڪردي آءُ پنهل نہ تہ ماندي مردي
وسم نهين ويجهاڻ روئندي رُوهہ رهيل وي

6 ڏيوين ولدي ملسون جلدي خواهش ايها ساڏي دل دي
آءُ وساءِ وتاڻ نال "پهلوان" دي ڪل وي

كلام نمبر 68

تلـ: سـور سـهائڻ سـڄ آيـو هُـو سـهايو
سـر عـوشـاقان ميـر محبـت

1 عاشق آل نبي جا پيئي — سوره سرها ٿيا سر ڏيئي
كوفين تير وسايو هو سهايو — سيّد ساڻ صبر ٿيا ثابت
2 حسن حسين امام سونهارا — ڳُرت عين علي جا پيارا
شرف شهادت پايو هو سهايو — راز ڏسي ٿيا راضي حضرت
3 آڏو آيس عشق نظر ۾ — مجنا مست بيهاريئي بر ۾
ايها رمز رهايو هو سهايو — سك سفر ۾ آيس راحت
4 عاشق شمس هنيو دم شاهي — قم براذني حكم هلائيئي
جيئري كل كلايو هو سهايو — جلد جدا كيو دوست پنهنجي هٿ
5 شاه منصور كيو ٿي اولي — حرف انا الحق پاڻ ٿو ٻولي
سولي پكڙ چڙهايو هو سهايو — عشق الاهي آهي آفت
6 ميرانپور ۾ مست مجاهد — مرشد صوفي شاه عنايت
نيزي سر جهلايو هو سهايو — ناز پرين جي كئي هي حالت
7 عزت فرحت لذت گهورن — صوفي الف اندر ۾ اورن
پيري مغان سمجهايو هو سهايو — اي "پهلوان" وسارن وحدت

ڪلام نمبر 69

ٿل: سئينون ساڙيا درد هجر دا ۔ نت ناز ڪنهن دلبر دا

1 مجگان تير محب دا سندا ابرو صيف لڳا دل ڦٽندا
ديدان چوڙ دوناليان چٽندا نيزا لڳئي چوڪ نظر دا

2 پيڙان ڏيون پيڙان زوري گجها مرض لڳا دل دوري
پئي جيء اندر وچ جهوري ميڏا ڏکڙا حال گذردا

3 جتان عشق مبارڪ آيا بڻ حاڪم حڪم هلايا
هت جوڙ عقل موڪلايا نهين حاجت هوش هنردا

4 "پهلوان" عجب آشنائي هت پيري مغان دي پائي
صوفي شاهي شغل جاڳائي اهو راز تيم رهبر دا

ڪلام نمبر 70

ٿل: سهڻي صورت جي اڳي ٻڌم هاڪ
هاڻي منهن ڏسي من ٿيو مشتاق

1 جلوو جلد حسن جو آيو تاب تکو | پاريو مچ محبت اها درد ڏکيو
خطرا خام سڙي ويا، رهيو خيال هڪو | نيڻين خوب نظارو ٿيا پيئي ڪن عوشاق
2 ثابت نينهن وارن کي آيو نور نظر | جاچي جن ڏٺو تن کي خاص خبر
سيني سور سمايا جاري زخم اندر | پلپل پور پون ٿا ڦٽي دل فراق
3 وهواه هاڪ حسن جو هر جاءِ هُل هڪل | ماڻا مست ملڻ ڪارڻ آهن عشق هيل
مون کي شوق جاڳايو مرشد شاهه رکيل | پانيان لک پلايون آهيان پيرين خاڪ
4 ليئو اندر پر پائي ڏس "پهلوان" | ڳالهيون نراليون ڪيان ڪيئن بيان
سهجون سر نوائي سمجهيا سالڪ جوان | ڪعبه حسن ڪري ٿا پائن سجدو پاڪ

ڪلام نمبر 71

ٿل: سونهن پرٿي سيّد تي ڪرم ڪيو آ قادر
ڪرم ڪيو آ قادر مالڪ مهر نظر

1۔ حجر شجر خمز بحر شمس قمر ارض فلڪ
تون سردار سڀ جو تابع سارو خلق
عاصي عابد زاهد ٿيا سوالي تنهنجي در

2۔ شڪر مبارڪ سر تيون شاهه شفيع تي آيو
قدم ڪرم سان پنهنجو پرين اسان وٽ پايو
تون محبوب خدا سچ سچا تم سرور

3۔ نينهن نبيءَ سان منهنجون دل اڪيون ويم اڙي
محبت من جي اندر آيم هونگ هٽي
ٿيان سوَ وار صدقي تو ٿئون خير البشر

4۔ صفت ثنا سهٽل جو هر دم ڪر "پهلوان"
پيار پرينءَ جو لڳم سڪ سيني منجهه سنوان
هن هيٺيءَ جو حضرت پارت اٿئي پيغمبر

كلام نمبر 72

تل: سبحان سير ثابت معلوم هوئا هئي مذكور
شب روز خيال يک هئي محبت كيئا هئي مخمور
1 ظالم زخم زياده آزار هئي اندر ۾ تنها سكوت غمزه
يهي درد كا دستور
2 دل دست تن مقيد بهتر هئي خود بنانا لب چشم گوش صائم
سالم صفات منظور
3 نيٽي نظر ۾ كرلي مكائي مقدس كر جهات سات اپني
موجود ويک معمور
4 ساقي بدست شفقت "پهلوان" كو پلايا پي جام شرب وحدت
اب هوگيا ڏئي دور

ڪلام نمبر 73

ٿل: شاهي اُمم سلطان مرسل مجتبا آيا
رحمت الاهي عاصيان ڀري شفا آيا
1۔ سچ سيّد ثقلين هئي محبوب حق سرور
او برگزيده ذوالجلال و رهنما آيا
2۔ آيا تجلا نور ڪا ظلمات پر ظاهر
اُتر گيا انڌير اي بدر دُجيٰ آيا
3۔ ڪيا عرش پر سير سيّد حق بلايا هئي
ملڪ فلڪ مولا ڪها هئي مرحبا آيا
4۔ حضرت حبيبي ڪبريا ڪا شان هئي اعليٰ
صلوات حق تحفا ڪيئا بر مصطفيٰ آيا
5۔ ورد وظائف "پهلوان" پڙهه صفت سيّد ڪا
ڪشفو ڪرامت ڪيا ڪرون بهتر وفا آيا

كلام نمبر 74

تل: شوق شهادت كا برسر آيا هئي
برسر آيا هئي مين شكر الايا هئي

1۔ خنجر خيال اٹا كيئي حسن كنا
خوش مردي مرد ڈنا ۔ مين سيس نوايا هئي

2۔ لائق لعل بصر چوڑن تير نظر
ثابت سيني اندر – سٹ كر چلايا هئي

3۔ گل رخ سونهن لب قاتل عين عجب
ساڈي مرگ سبب – كجل پايا هئي

4۔ چشمان چوك ديا مجكو مار ليئا.
ديد شهيد كيئا ۔ جب دوست دكايا هئي

5۔ حكم حُسن "پهلوان" نت نت ڈيندا نوان
نازين نال اسان كون موت منايا هئي

ڪلام نمبر 75

ٿل: شاھ علي جو لاڏلو حق پيارو
دولھہ لعل حسيني تون نبي جو آل

1 سڻ تون صاحب عرض آڪائين مين هون خادم تون هين سائين
گهن دستين چا دامن لائين ڪر مطلب في الحال

2 سوالي شاھ گدا تي آون در تيڏي تي مطلب پاون
ڪيئي غريب غني ٿي جاون دولھہ آلڪ پال

3 منجهہ سيوهڻ قلندر آيو پير بهادر ڪفر ڪنبايو
منڪر ڪي هٽي زور نوايو پرڪيو پادر نال

4 چئي "پهلوان" مداح فقيري ثنا صفت عثمان اميري
درد دفعي تيا ويا دلگيري لٿا خوف خيال

کلام نمبر 76

تل: شان حضرت کا صحي لائق صفت سردار هئي.
حب پنجتن کي هميشہ ياد چارئي يار هئي

1۔ غير دل سي دور کر خادم محمدؐ کا هوئا
جان سر قربان کر هر دم محبت ۾ رها
فيض فدارين ۾ هئي مرد کا ثابت ثنا
باصفا صديق اکبر او رفيقي غار هئي.

2۔ کر قبول اسلام آيا مرد او کامل قوي
سر جهکا ايسي کها قربان هون اي عاربي
توفيق سي ممبر اوپر کيئا آمر آزانگي
اِسم هو عادل عُمر او قاتلل کفار هئي.

3۔ خاص خادم مصطفيٰ کا با ادب عثمان هئي
لائقو لجدار زنورين جسکا شان هئي
شوق شفقت ۾ هميشہ صاحبي احسان هئي
جامع القرآن او اهلل حيا ابرار هئي.

4۔ هئي اسد الله غالب يا علي شير خدا
ايک هين آپس ۾ عاشق مصطفيٰ ول مرتضيٰ
ذات يک صفات يک هئي هم نمين دانم جدا
نور نرمل کي مدد ۾ حيدري کرار هئي.

5۔ جنگ خيبر ۾ بلايا هئي علي کو پيغمبر
آپ ادر کني کها لبيک بولا شير نر

حيدري نعرا سنا جب موم هوتي هين حَجر
لرز گيا دهشت ۾ خيبر آرها تلوار هئي

6۔ هئي رسولِ الله كا پيارا سدا حضرت حسن
فيض كا درياهه دلبر سونهن صاحب گلبدن
هئي مريضون درد وندون عاجزون ليئي آمن
آلِ نبي سڀ اوليائون كا صفا سينگار هئي.

7۔ عاشقان سرتاج هئي حضرت حسين المجتبا
سر ديا صابر هوئا اي راز ۾ راضي هوئا
عزت بڑها اسلام كا سيّد ستم سر پرسها
سب كهو صلوات جس دل ۾ حسيني پيار هئي.

8۔ بنت نبي خير النساءِ هر دم عبادت كي اندر
مهر سي مولا كيئا راض رحمت كي نظر
جنتي خاتون فرمايا الاهي اسم كر
چادري تحفا ملا ديئا ستر ستار هئي.

9۔ رهنما هئي پيشوا اعليٰ امام المرسلين
اِسم احمّد كا صفاتي هئي شفيءُ المذنبين
نورهئي منظور هئي محبوب رب العالمين
خلتي لؤلاك پهرايا خدا دستار هئي.

10۔ شاهه شبِ معراج ۾ حضرت وهان حاضر هوئا
پهني هوئي نالين عاليٰ عرش پر احمّد گيا
شان اپني دوست كو مولا محبت سي ديا
لطف بر سرور سدا كيئا كرم غفار هئي.

11۔ عبرت هئي ايسي معجزا كوئي نه كيئا هئي دگر
كرد انگشت اشارا نصف هوئا هئي قمر
تا اِذن الله كي آسمان سي آيا اُتر

جسم نوراني بغل ۾ چاند کا چمکار هئي

12 ـ يؤمل قيامت ۾ وهان الله کرتي هين عدل
نيکي بدي ميزان ۾ تحقيق تلتي هين عمل
اپني امت لئي محبوب مانگينگي فضل
راضي خدا کرتا نبي کو مومنا اعتبار هئي

13 ـ حاضر شود مخلوق او ميدان ۾ روزي حشر
يارب حبلي امتي گويد نبي خير البشر
بهري شفاعت آصيان محبوب رابا شد امر
اور سب محتاج هين يک مصطفيٰ مختيار هئي

14 ـ اي حياتي آپ کي مومن محبت ۾ گذار
پڑهہ صدق دل سي درود سرور اوپر ايماندار
صلوات کهتي هين ملائک ذات حق پروردگار
آرها فرقان ۾ اي لاشبهہ گفتار هئي

15 ـ رهنما رهبر رسول الله سي مانگو رحم
هم گدا گر هون ثناگر صاحبِ عربو عجم
هئي ميري فرياد رس مشکلکشا سهٹا صنم
من اميد وارم ک سيّد کا سخي دربار هئي

16 ـ مصطفيٰ کي در سوالي هئي ثناگر "پهلوان"
دست من دامان دلبر سيّدي هردو جهان
کر مدد معذور کي امداد خواهم مهربان
حرمتي حسنين حيدر دُلدلِ هسوار هئي

ڪلام نمبر 77

تل: صفت شاھ ڪا آپ حضرت ڪها
گفت انامدينتلعلم علي باب ها.

1 امير المومنين علي شاھ اول امام حوالي هئي حيدر ڪا چارو مڪام
علي يار پيارا نبي ڪا مدام وارث ولايت ڪا شيري خدا
2 حضرت حسن شاھ دويم امام الاهي امر سي پيئا جلد جام
راضي رضا پر رها شھ جوان فرزند حيدر ڪا هئي باوفا
3 سيم امام حضرت حسين شبير صاحب صبر ڪا هئي اعليٰ امير
شهيد ڪربلا ۾ هوئا پاڪ پير ڪہ امت بچاني لئي سر ديئا
4 چهارم امام زين العابدين سي عارفون سي هئي حضرت حسين
سردار سيّد ڪهو با يقين هئي دادا يئي مرد ڪا مرتضيٰ
5 ڪرون ياد پنجم امام ڪون شتاب محمّد باقر فڪر ڪا نواب
هئي فيض درياھ اعليٰ جناب آل نبي سيّد الانبياءَ
6 ششم امام آپ ابرار هئي جعفر صادق سچار هئي
اَهل شريعت طريقت ۾ سردار هئي صاحب صداقت ڪا اَهل صفا
7 هر وقت هفتم امام ياد هئي موسيٰ ڪاظم ڪا امداد هئي
ميري دل محبت ۾ آباد هئي ثناگر پر شفقت ڪرو سيّدا
8 هشتم امام علي رضا لگا حُب حضرت ڪا گويم ثنا
هئي مطلوب فقراءِ ڪا رهنما اي مرد هر مرض ليئي دوا
9 نهم امام محمّد تقي نام هئي ثناگر پر سيّد ڪا احسان هئي

ميري جان صد بار قربان هئي پارس مجهڪو محبت لگا

10 دهم امام علي نقي حسيني هئي سادات آل نبي

اولاد حضرت علي ڪا صحي آباد پنجتن ڪا گهر هو رها

11 يا زده امام هئي حسن عسڪري ڪيئا دوست فقراءِ ڪا رهبري

سڪايا صنم اي سبق بهتري ديئا معرفت مرد مطلب بتا

12 محمّد مهدي امام آخري ڪي صلوات صلِ عليٰ اجمعين

برحمت ڪيئا ارحم راحمين شڪر "پهلوان" ڪر الاهي ادا

كلام نمبر 78

ٿل: عمر ساري ڳيم سڪندي – قديمي درد پئي دکندي

1 وڇوڙي سور سر سهندي اوجاڳي رات روز رهندي
نهايت نيڻ پئي وهندي زخم جاري اندر جکندي

2 بدن بيمار دل دردي فقط فرياد پئي ڪردي
جدا دم دوست ناسردي ڪڙي راهون تيڏي تڪندي

3 وساريان نہ وسردائي مرض مخفي اندر دائي
ايها ساٿي قبر دائي حشر وچ حال هي ڪڪندي

4 نسنگ تي نينهن آيا هئي صفا سيني سمايا هئي
هڪل هُل هلايا هئي تيس لاچار نالڪندي

5 لڳا "پهلوان" ڪواي غم نڪوئي حال دا محرم
هڪا هڪ خيال هر دم ڏکي جنڊڙي پئي ڏکندي

ڪلام نمبر 79

تل: عشق الاهي نور جستن آپ سمايا
مرحبا منظور تحفه ازلي آيا

1 جستن اوندا ڏکڙي ڏيندا برسر نازڪ ناز سهيندا
پهلي موت ضرور مرجيءِ منصب پايا

2 آڙهه بالي هڏڙي جالي رڳ رڳ ماس جسم دا ڳالي
دوستي دا دستور جيري جان جلايا

3 محرم حال نه هووي ڪوئي جس تن لڳئيءِ چاٽي سوئي
مخفي دا مذڪور مجلس محو بنايا

4 سات سلامت نال امانت نيسون بابلعلم دي برڪت
پيش امام حضور ڏمان ظاهر چايا

5 رک "پهلوان" صفائي جائي عشق بنا ٻي واهه نه ڪائي
تي محبت وچ مخمور صوفي سچ فرمايا.

ڪلام نمبر 80

تل: عشق الاهي حملا ڪرڪي اندر جسڪي آيا هئي.
اندر جسڪي آيا هئي بن حاڪم حڪم هلايا هئي.

1 بار پسر يعقوب ڪي يوسف اوو ج ڪوهه گرايا هئي
سونهن پريا ڪنعان صاحب مرد مصر پر ملايا هئي.

2 ابراهيم آڙاهه ڪي اندر فضل خدا فرمايا هئي.
مولا خاص خليل ڪي خاطر آتش باغ بنايا هئي.

3 اي پياري حسنين ڪون حيدر ڪرت عين بلايا هئي
آل نبي ڪا دونون دلبر شرف شهادت پايا هئي.

4 اي "پهلوان" عوشاقين حالت سر پر ستم اُٺايا هئي.
پرور پرک ليا هئي پيارا عاشق ڪو آزمايا هئي.

ڪلام نمبر 81

ٿل: عشق اندر وچ وڙ ڳيا يار – دل ڪون دلبر رمز رلايا

1 مجنا محبت ڪيو مستانا | ڇوڙ ڏتوئيس تخت شهانا
سڪ ليليٰ دي وچ سڙ ڳيا يار | ڇوڙ خلعت ڳل الفي پايا

2 محبت شاهه منصور مارايا | سر سولي تي سير ڪرايا
نال خوشي دي چڙهه ڳيا يار | عاشق انا الحق الايا

3 تخت هزارا ڇوڙ ڪراهين | چاڪ سڏايا رانجهن سائين
او بين بجا جوڳي بڻ ڳيا يار | هير دي خاطر هي حال هلايا

4 اي "پهلوان" تنهان دا بردا | حسن حسين علي اصغر دا
سات صبر دي وچ ڪڙ ڳيا يار | شمر شڪي شمشير چلايا.

ڪلام نمبر 82

تـل: عربـي سـرا عنايـت – بيسـا رب مهربـاني
گرانــي قــدر قريشــي – ســردار مرســلاني

1 الله بادشــا هــين بيســيال لاطمــائين
وس وحــده خــدائين نســتين مثــال شــاني

2 مقبــول هاشــمي ئــين چوشــين قــدر ڪئــين
اعلــيٰ شــرف تئــين شــاهو گــدا ســلامي

3 محبــوب مُصــطفيٰ ئــين ســرور هئــي پيشــوائين
آن صــاحبي شــفائين بانــد بــوجي اُمتــاني

4 تئــي ســڪ "پهلــوان" ماناختــا نــا غمانــا
گــون دوســت درفشــانا پــيچ ڪلتغــان دلانــي

ڪلام نمبر 83

تل: في ظلم مصباح محبت – عشق اعليٰ نور هئي
وقت او ثابت نهين – عاشق درد سي دور هئي

1 خود خيال خاموشي رهي — تو مت ڪهو مغرور هئي
سير سُبحان الذي — وحدت اندر وهلور هئي

2 مونجهه مستائي مراقب — من اندر مشهور هئي
درد هئي گفتار ڪم شد — بره سي پرپور هئي

3 عشق ڪا اولا سفر — سر پر اٺانان سور هئي
ڪات ڪي نيچي نهايت — سر دينا تو ضرور هئي

4 "پهلوان" عاشق نه خواهد — جنتُ الڪيا حور هئي
طالبُ الديدار مولا — مرحبا منظور هئي

كلام نمبر 84

ٽل: فرياد كرتا هون مگر سنتا نهين صنم
قسمت هماري دست كاتب كيا كيئا قلم

1۔ من مقيد هئي ميري گيسون ۾ گم هوئا
خود ڦس گيا بيوس هوئا در زلف كي خم خم

2۔ چوڙو نہ چيڙو ناصحا مين عشق ستايل
آزاد آب علاج سي الفاظ اي گويم

3۔ خنجر انايا نينهن ني كاٽا هئي قليجا
دل ريش هئي هميشہ لگا لا دوا زخم

4۔ جل جل رها هئي دل تمام تن تراب هئي
داخل هوئا هئي درد ۾ بس بن گيا بسم

5۔ حال من هرگز مڱن فكري دوا طبيب
تمكو پيئي ناسور كا معلوم نهين ملم

6۔ انوار حسن احمدي پروان بنايا
العِشق نار الله ميري جل گيا جسم

7۔ يك بار آوي يار پيئا پاس "پهلوان"
احسان پر قربان مين بوسا كرون قدم

ڪلام نمبر 85

تل:قسمت آندي هتڙي ٻانڌي -آهيان مانڌي مارن ڪاڻ

منهنجو ساهه سڪي تو سنگهارن ڪاڻ

1 ـ ملڪ ملير جو تيم زهير اتم اُڪير پيارن ڪاڻ

ماڙيچن جي محبت من منجهه ٻتم ٻول سچارن سان

2 ـ ڪنهن سان ڪين ڪچان پنڌ روز پڇان

لڙن لڙن منجهه لڇان تر وارن ڪاڻ

ويڙهيچن جو وصل ويهايم

تيو سر سودو وڻجارن سان

3 ـ وچڙي سور سهن ننڊيون نيڻ وهن

پلپل پور پون تا پنهوارن ڪاڻ

رويون روز رسيد منجهان

دانهون درد سوين آزارن سان

4 ـ جاليان ڪين جدا مارو ميل خدا

ڏيندو دوست دوا بيمارن ڪاڻ

شڪر سدا پڙهه "پهلوان"

منهنجو نينهن لڳو لڄدارن سان

ڪلام نمبر 86

ٿل: ڪوله طبيبان ڪيون وت جاوان – دوا جزي ديدار نهين
ناحق نؤض وڪاوان کهنون – برهه دگر بيمار نهين

1 همين ستي ڪو ڪؤن جڳايا   هُل جُهل جهيڙا عشق آنايا
نادنغاري نينهن وڄايا   سوني صبر قرار نهين

2 ڀهون همين اي حيلا ڪيئي   برهه ڪي بات ڇُپاني ليئي
ضؤف جو ضرب ظهورا ٿيئي   اب ميري اختيار نهين

3 منهن مهتاب وڪاوي دلبر   جوڙ گهنان مين ترت تصور
صورت ساري سيني اندر   ملتا هئي منٺار ڪهين

4 پس "پهلوان" صنم جب آوي   پياسي هون پرجام پلاوي
حضرت حُسن همين وڪلاوي   سيّد سام وسار نهين

ڪلام نمبر 87

تل: ڪيڏا بره بيدار جائي جلد جڳاوڻ آيا
جائي جلد جڳاوڻ آيا نؤ نؤ ناز سهاوڻ آيا

1 تخت قلوب تي نِشتا نادر ڪيڏا نعرا شير بهادر
تيا محبت خود مختيار اُلٽا حڪم هلاوڻ آيا

2 ڳل جٽيان تي چمڪن چيريون عشق ڏسيندا ڏيوڻ ڦيريون
ڪر جامان جلوي دار وهوا نينهن نچاوڻ آيا

3 الانسان ڪريندا اولا اندر آپ مريندا شولا
سر عاشق دي اظهار انا الحق الاوڻ آيا

4 حد لنگهيا تي لاحد جاون لامقصودي منصب پاوِن
ڳون ڪري ايها ڪار آب عروج اڏاوڻ آيا

5 نينهن نصيب ٿيو سي نعمت رک "پهلوان" سدائين ثابت
تي هُو هُو نال هوشيار وحدت وِرد وڏاوڻ آيا.

ڪلام نمبر 88

تل: ڪوڙ دنيا دي ڏوڙ ڏنڏا هئي ـ پارس عشق الاهي

1 پل ڏئي پن تي بهادر ٻار برهه دا چاوين برسر
حرص دنيا دي ترڪ طمع ڪر ڇوڙ نه پاوين چائي

2 فوج حسن دا حملا ڪردي مرد مجاهد ڏيڪ نه ڏردي
قدم اڳوتي عاشق پردي ڏيون سر نوائي

3 باهه برهه دي اندر لاتي ٻار اجار صفا ڪر چاتي
عشق بنا افراد حياتي اور خيال اجائي

4 پيري مغان تي ساقي آيا صوفي پر پر جام پلايا
پي "پهلوان" ڪون سچ سهايا شونق شراب سوائي

كلام نمبر 89

ٿل: ڪچان ڪين ڪنهن سان تي اوريان اندر ۾
وِهاري وِڌئي يار سِڪ جي سَتر ۾

1۔ لڳي مونجهه من کي آهي چُپ چپن کي
اوجاڳا اکين کي پيم جيءَ جاڳر ۾

2۔ مراقب مونجهارا ڏنا تي پيارا
لهن سور سارا ڏسان گهوٽ گهر ۾

3۔ مِني مات آهي صبر تو سهائي
مراقب ملهائي گهمي ڏس گوندر ۾

4۔ پرين "پهلوان" کي دلاسو اچي ڏي
جهاتيون نيڻ منهنجا پائن دوست در ۾

ڪلام نمبر 90

ٿل: ڪرم ڪريم ڪيئا سرور پر ديا اِذن شفاعت
مولا پاڪ فضل فرمايا بي شمار عنايت

1۔ ڪُن فيڪون حروف ڪها جب قادر قدرت والا
چوڏهن طبق سنواريا سڀ هڪ حرف وچون حق تعاليٰ
خاص محابي مرسل دي لوٗلاڪ بنايا مولا
اشرف قوم بشر ڪو بولا پاڪ نبي دي حرمت

2۔ پيدا سڀ سي پهلي هويا نور نبي دا هليا.
جن بشر ڪو رحمت والا عجب مبارڪ مليا
قدم قبول اسانون تيڏا بخت اسيڏا ڪليا
آيا معافي شافي احمّد رهي رجاتي امت

3۔ پاڪ نبي دي آوڻ سيتي بت بهتاني پُر ڳئي
ڪفر انڌيرا دام ڏُڪي دا شامت شرڪ اتر ڳئي
جابر جادو سحر سيوئي لوڪان ورق وسر ڳئي
روشن راهه رباني هويا نور نبي دي برڪت

4۔ نور جسم تي نور اسم – تي نور ڪنون آيا هئي
نال ڪرم دي قدم قريشي آن اِتان پايا هئي
ٻُليان رُليان دا تي رهبر دلبر دڳ لايا هئي
شاهه گدا نون سڏ سمجهايا هادي نال هدايت

5۔ حُسن مبارڪ صورت نبوي نور ظهورا ڪيئا
اعليٰ شرف نبي سهڻي ڪو آپ الاهي ديئا

عرش عظيم اوپر احمؐد کو دوست بلا کر ليئا
پاک پوشاک لوا حضرت کو پهرايا خلعت

6۔ آيا سهڻا سرور سيڏي رهبر راهه رباني
آيا شفقت والا شافي عالم تي احساني
آيا هئي محبوب خدا مخلوق وچون لاثاني
ييجا آپ الاهي ايهو کولهه اساڏي رحمت

7۔ خاتم خاص نبييان والا آپ خدا فرمايا
تيا مقبول محمؐد سهڻا مولا شان وڏايا
صاحب کعبه قوسين مقرب مرسل منصب پايا
نال نبي دي مولا کيتا لقاء مهر ملاقت

8۔ کل مخلوق نبي سهڻي دي ادب امر وچ کڙيئي
حجر شجر حيوان الاون اُلٽا سورج اڙيئي
نصف قمر تي نيچي آيا زير بغل وچ وڙيئي
ڏيک سيو حيران هوئا هئي عجب الاهي قدرت

9۔ گود علي کابنا وهاڻان ساعت سويا سرور
عصر تمام ادب سي هويا تيا مغموم بهادر
سڏ کرنبي بلايا سورج آيا اُلٽ اُتر کر
خود مختيار بنايا مولا برسيّد کر شفقت

10۔ دلبر دور نخل سي هويا تئي سبب جدائي
برگ لِسان بنايا مولا پڙهه صلوات سدائي
کر فرياد شجر سڏ ماري مرسل ميل الاهي
سک سهڻل دا سوئي شجر نون ڏتي ايڏي طاقت

11۔ چن چن گُکري کوه اُناکر مخفي موٹ بنايا
احمؐد کي آزمائش ليئي مردود مخالف آيا
سنگليان پڙهن ثنا سرور دا بهتر بات سنايا

چنڪ چنڪ ڪر چوڙ ڏيڻا هئي ابو جهل اوساعت

12 ـ ڪر تعريف سٽاوان هر دم ثنا صفت سهڻل دا
صلي علي عليہ وسلم شان محب مرسل دا
هئي صلوات صفائي ڪرني والا سيڏي دل دا
مومن پڙهو درود سدا رک سيد نال صداقت

13 ـ محشر دي ميدان وچون اُتي سڀ ڪوئي عاجز ڪڙدي
خير و شر اعمالين اپنا ڏيک سمجھ ڪر پڙھ دي
هٿ پير زبان ڪن اکيان پياري شاهد عضوا بڻندي
ايجهي اوکي ويلھ وچون سو حامي تيسي حضرت.

14 ـ لک تعريف نبي نون سونهن لائق صفت پيغمبر
حسن حسين حمايت ميري واه وسيلا حيدر
سائڻ سيڏا بنت نبي هئي شان وڏايا پرور
رنج الم اندوه ڪنون ڏي پنجتن پاڪ نجائت

15 ـ همين گداگر صحي ثناگر جو دم جڳ وچ جيوان
جام محبت مرسل والا پيتم ول ول پيوان
ڪيف ڪمال اُنهي وچ هر دم مست هميشہ تيوان
سرڪ سڪوت صبر دا مليا نينهن نبي دا نعمت

16 ـ پنجتن پاڪ پيارا ڪيتا نال ڪرم دي قادر
چارئي يار نبي سهڻي دي شرف تنهان دا ظاهر
سچ صديق عادل آهل الحيا امير تؤنگر
ڪوثر جام امير پلاوي پيسون حيدر دي هٿ.

17 ـ سائل سوالي در پنجتن دي سڏا ڪريسون يڪا
ايها سخي جناب ڪنون اسين پنسون گهنسون بڪيا
وعم سائل فلاتنهر او مول نہ ڏيسن ڌڪا
دل ڪون بهون اُميد انهان داهئي مشهور سخاوت.

18 ـ ڪر "پهلوان" سوال سدائين چا ڪشڪول اناڪر
بکيا بخشش والا ڀرا گهڻ سون پنجتن دي در
ڏيسن خير نه مارن طعنه پاون فيض گداگر
پوري تيسن مطلب ساڏي دنيا عقبا حاجت

كلام نمبر 91

ٿل: ڪهون هم نادِ علي حيدر، بهادر لوٽ ليئا خيبر

1 جب جو حملا حيدر پايا الم فتح ڪر علي آُيا
سر مرحب ڪا ڪاٽ ڏڪايا فتح ڪيئا نادر

2 اي موسيٰ هارون ڪي حالت علي مدد محبوبي حضرت،
سؤٽ سڳي هن ڏونهين آپس علي نبي انور

3 ملڪ فلڪ سي پلڪ ۾ آيا حضرت نون اي بات سنايا
تيري ليئي معراج بنايا محفل ڪي پرور

4 عرض "پهلوان" علي نون ڪيئا دست هميشہ حيدر ديئا،
پاند پڪڙ ڪر دامن ليئا سام سيّد ڪي در

ڪلام نمبر 92

ٿل: ڪولي اکڙيون نينهن نظر سان پنهنجو پرين سڄاتم

1 بار مٿي تي پنڌ اڙانگا ڏونگر ڏورڻ لڪ ڇا لانگها
سمجهي سر تي چاتم

2 دل کي ايهي درد سهائن سور سدائين سڄ سيبائن
سڪ جا سانگا لاتم

3 سيني اندر دل رڙو سي طالب تي مطلوب لڏو سي
مردي مطلب پاتم

4 چئي "پهلوان" پنهنجي وس ناهيون دم هتڙي دم اُتي آهيون
جاتي لاوان لاتم

ڪلام نمبر 93

ٽل: ڪوڙ حڪايت واليان اکيان۔ حال هڪو ڪر ڏون نہ ملان

1 پڙهہ پڙهہ عالم آپ سڏاون هاسي لنبيان تسبيان چاون
اوراٽان برهہ دا بون نہ ملان

2 ڏيک اکر پڙهہ عاقل اڙدي عشق دي چاڙهي سالڪ چڙهہ دي
اي پنڌ پڇيا تون نہ ملان

3 تاڻن ڍونڍ دنيا سگ طالب هويا حرص تنهان تي غالب
ترڪ ڪيتوئي ڪيون نہ ملان

4 ڪعبہ دل موجود هميشہ نِوڙ نظر ڪر ڏٺا درويشان
تون تڪين بيرون ملان

5 مَحوَ ٿيوڻ تان من مهجوري صبر سڪوت فيہ مخموري
پاوين جهات درون ملان

6 پهلي موت ڪنون مرجاوڻ مشڪل ماس هڏان دا ڪاوڻ
پيوڻ جگري خون ملان

7 چوڙڏئي سڻ حق دا گواهي فثم وجہ الله سدائين
ڪوڙ ڪتابان گون نہ ملان

8 پيري مغان "پهلوان" ڪون ڏسيا حرف هڪو پڙهہ راهون رسيا
اِسم اعظم بيچون ملان

كلام نمبر 94

تل: لڪ مبارڪ مومنو آيا شفيءُ المذنبين
مير مرسل نور نرمل رحمت العالمين

1۔ پيارسي پرور ڪئيا هئي شان حضرت ڪا صحي
لاتقولو رائنا سردار بولو با يقين

2۔ پيشوا پيغمبران خاتم نبي خير البشر
سيدُ الابرار احمد شان شمس العارفين

3۔ حُسن از شمس و قمر زياده حبيب الله حسين
مشرقو مغرب شده روشن بہ جلوائي جبين.

4۔ اي ثنا گر ڪو صنم درشن دڪاتا هو ڪبي
رک اميد "پهلوان" والله مع الصابرين.

ڪلام نمبر 95

ٿلهه: لِڪي لاءِ حيلا هزارين ڪيا ٿم
اچي عشق آفت اندر پيو ٿم

1۔ ڪلائي روئائي ٿو ماري جيئاري ڳاري اجاري لهي مر ويو ٿم

2۔ لڳو سڪ سلامت پڳو شرڪ شامت ايها نينهن نعمت ازلون ڍهيو ٿم

3۔ آيو نينهن نادر وڏائين جيءَ ۾ جاڳر تنهنجا ناز برسر اکين تي ڪنيا ٿم

4۔ چوي "پهلوان" سچ محبت ٻاريو مچ پچڻ ڪاڻ پرين اچ ڪهڙا حال ٿيا ٿم

ڪلام نمبر 96

ٿل: لکيو لوح قلم ايهو انگ ازل جو
دوستي وارو دم ناهين اڄ نه ڪلهه جو

1۔ موهي من مستان ڪيو ورهن ورتو ميان
محو ٿيو مجلس ۾ پنهل کي پرتو ميان
لايو عشق اڳم ناهي جاءِ عقل جو

2۔ وسري شل نه وجود ڪوڻ محب سندو ملاقت ميان
پلڪ پاسي نه ٿيان ڏيندم هوت همت ميان
وڏا قرب ڪرم اٿم ڪوهيارل جو

3۔ صوفي عين صفا ٿيا گيڙو گل پائڻ ميان
حسبي قلبي هڪڙو حرف ايهو پائڻ ميان
لٿا غير وهم ويو ڏکي دل جو

4۔ صوفين جي سردار سان وڃي پاهه پيم ميان
پاڙيندس چئو "پهلوان" ويهي قول ڪيم ميان
بانهپ رهت رسم آهي مون ٻول ٻڌل جو.

ڪلام نمبر 97

ٿل: مشرف ملڪ ۾ مولا الاهي عشق سينگاري
نهايت نينهن جي نورؤن ٿيو روشن دنيا ساري

1 اڳي ٿي عشق جا دڙڪا متي سرڪات جا ڪڙڪا
برهه جي باهه ڏي پڙڪا آهي سونار گلزاري

2 نهين ٻي شيءِ محبت مٽ اڄهو وچي عشق وارو وٽ
نفعو نينهون نهايت ڪٽ وڪر وٽجي وفا واري

3 طلب رک "پهلوان" ايها هميشه حب عوشاقن جا
سڏي ڪندءِ سامر سي پنهنجا ملائيندءِ پاڻ پڪاري

ڪالم نمبر 98

ٿل: منهن منور محب ڪا آيا حسن همڪو نظر
هم دوبارهه دوست ڪي ديدار ليئي منتظر

1۔ صيف ابروهين صفا مجگان محب ڪا تيز تر
چوڪ چشمون ڪا ديا مجڪو لگا سيني اندر

2۔ زيب زياده شد زنخ لب سيم چون دندان زر
شعلء جلوا جبيني روء راشعاع قمر

3۔ سهڻل ۽ گفتار مجلس محب ٽئي وشين هورَ
دست گٽئون دلبري داسو وشين دوستين سفر

4۔ تيو سوالي "پهلوان" آيو پاند پائي دوست در
راز رهبر هي ڏنو سي باب آلِ پيغمبر

كلام نمبر 99

ٿل: محب مولا ٿرا بيارا كناسان دوست ديدارا

1 ٿئي سكين دلا چوشين خدا زانكي شفو روشين
خيالُ ديد دل گوشين مني دل ٿئي طلب دارا

2 سكئي خاموش سودائي محبت مرض مونجهائي
دلي مانختون جائي ديئي درمان بيمارا

3 منا ماندا دلا بيوس نه يانئيسون قذي مجلس
ترا لوئان بيا وارث ديئي آرام زڙدارا

4 كئيشي عشق آساني جدائيئي سهخ گراني
همين حالين همايا نرا زخم جاريئين جا نارا

5 گشي چو "پهلوان" گالي همي دردئي دلي حالي
كناسي رحمتي خيالي مناسكين ق سردارا

کلام نمبر 100

تل: ميري دل کو جلايا جدائي ستم
هئي هئي دير کيئا کِيون نہ آيا صنم

1۔ مين پوکار رها هون وه آتا نهين ماٿان کرتا حسن دکلاتا نهين
پايا ناز نقاب اناتا نهين ميري قسمت پر قاتب چلايا قلم

2۔ سينا طلب تپاکي تندور کيئا لگا نينهن زخم ناسور هوئا
کرو معاف همين جو قصور هوئا دلبر دي دو دوا فرمائو رحم

3۔ مين بن کي گداگر در در قرون ديدان سوءِ صنم کي ڏيان ڏرون
کهان ملتا محب مين ديدار کرون پياري سيس نوامين بوسا کرلون قلم

4۔ "پهلوان" نہ مانگي دؤر دگر اس دنيا کي عزت اعليٰ قدر
مولا ميل مهر سي وه دلبر جسکا شان هئي صاحب عرب و عجم

ڪلام نمبر 101

تل: منهن مهتاب گلابي صورت عجب حسن دلدار دائي
وهوا زيب زينت زلفان دا ابرو سيف اولاردائي

1 مرڪ هسدا دلڙي کسدا دام لگا دلڪو مجلس دا
ڪات هتان ڪر ڪيئي ڪسندا مارتي آپ جيئار دائي
2 حرف هڪوئي ڏسندا وحدت طالب ڪو توحيد طريقت.
اولي تي هٿ ڏيندا حضرت ذاتي ذونق اتاردائي
3 سبق پڙها ڪر الف اليندا لڙن لڙن وچ لطيفي ڏيندا
سيني اندر شمع باليندا رندي رمز ڏيڪار دائي
4 مستي مئي ميرانپور والا شاه رڪيل هٿ پيتم پيالا
پرپر ڏيندا عاشق اعليٰ ساقي سُرڪ پئار دائي
5 چئي "پهلوان" مين جيتر جيوان گولي پيرمغان دا تيوان
پيتم جام ول ول پيوان شرب شفا بيمار دائي.

ڪلام نمبر 102

ٿل: من موهي مست ڪيتوئي دلبر – هڪ خيال ڏتوئي شام سحر

1 آيا پاڪ حسن ڪر حملا سونهن صنم دا پايا شملا
روشن ملڪ هوئا بهتر

2 ابرو ابر غباران بدلي ريءَ ڪجل دي سونهن ڪجلي
دلربا دا لعل بصر

3 زلف زياده ريت رکدي لک سڪايل اکيان تکندي
سلسل والان طرف نظر

4 رخ مبارڪ پاڪ پيشاني ويک ڪروڙين تيون قرباني
صدقي صدقي شمس قمر

5 سچ "پهلوان" سڄاڻ ڳڌوئي ساڳي سر سلطان اهوئي
پا آيا برقع پوش بشر

ڪلام نمبر 103

ٿل: مرحبا آيا هئي مرسل – حسن صحي سلطان ايهو

1 نور ظهور ڪيئا جب جلوا آءُ وسايا ويران ايهو
شاهن شاهہ حسن دا برڪت ٿيا بهتر بوستان ايهو

2 انا اعطيڪ الڪوثر صفت ڪيئا سبحان ايهو
هر صورت وچ ويک گواهي ثابت في فرقان ايهو

3 آيا نور الاهي احمد مت ڪهو اخوان ايهو
هئي مخلوق وچون لاثاني سيّد شاهجهان ايهو

4 ويتر ويس وٽا ڪي آيا مخفي باب بيان ايهو
ذات صفات خدا خود ڄاڻي ڪر مات مگو انسان ايهو

5 خاتم خاص نبيان والا شافي اعليٰ شان ايهو
سڪ سدا سيني وچ ثابت رک صوفي "پهلوان" ايهو

ڪلام نمبر 104

تـل: مـوهـي مـن مـخـمـور سـهـڻـا – مـيـخ مـنـيءَ ڪـي مـحـبـت مـاري

1 آهـي آفـت نـيـنـهـن نـظـارو جاءِ ڪيو جاتي عشق سونهارو
محبت جو مذڪور سهڻا سڪ وارن ڪي تي سُڌ ساري

2 لڳم طرحين تيز امـاڙي دردن مٿيءَ جي سنڌ سنڌ آزاري
سيني ثابت سور سهڻا هوءِ هجر ايها آڙهه پاري

3 ڏکن ڏاڍو ڏيل ڏکايو سڪ صنم جي ايهو ستم سهايو
ڪنيم ڪري منظور سهڻا ناز پرين جا برسر باري

4 چئي "پهلوان" هيٺي هٿ نه ڇڏجن قرب ڪري نيئي گولي گڏجن
مان جهڙي معذور سهڻا ڪوجهي ڪملي بيڪس ڏاري

ڪلام نمبر 105

ٿل: منهنجو سڪندي سيوئي جمار ويو — سهڻا درد وندي ءَ جي سنڀار ڪيو

1 ابرون صيف صفا مجگان تير سٽن — ڪجليان ديد دوناليون ٿا دل کي چٽن
رخ روشن زيب زنخ مرڪيو لب ٿا لٽن — راتيان ڏينهن حسن جو پچار پيو

2 پيار پرين ءَ جو لڳم دل تي دوست گهري — ماٺا معاف ڪيو ماندي هت ٿي مري
من هيٺي جي پچڻ ڪاڻ اچو قلم پري — ڪونهي محبت جهڙو ڪو آزار پيو

3 جيڏي جدائي پايان سورن ساڙيو اندر — ڪاڻ پيئڻ لذت واتون وهه ٿيا ويتر
ڪين سهان ٿي ايذا ناز نه ڪر — خير خوشيءَ سان حُسن جو ديدار ڏيو

4 چاري چشم پيئي راهون روز تڪن — پرينءَ پسڻ "پهلوان" عين اُميدان رکن
ڪين پلينلس پنهنجي حيل هميشه اتم — حلم حُجت ڪڻ پرين مون استغفار چيو

ڪلام نمبر 106

تل: مين تيوان صدقي صنم – تيڏي سهڻي سينگاردا
رات ڪو روشن ڪيئا هئي – رخ ميڏي دلدار دا

1 ضرب از انگشت صدق نصف تي آيا قمر
با ادب قربان هويا سيدُ الابرار دا

2 بجليون سورج صفا معذور هين نيچي نظر
هئي زياده نور اعليٰ حسن او سردار دا

3 جن و بشر مشتاق هين مخمور محبت پر ملڪ
خود خدا خود هو رها عاشق ايهو انوار دا

4 هئي حسينون سي حسين او بي مثل محبوب حق
خوب خواهش "پهلوان" رک رها ديدار دا

كلام نمبر 107

ٿل: ملڪ هزاري والا هئي سچ سلطان ماهي
چاڪ ڀهاني آيا تي جوڳي جوان ماهي

1- رمز رانجهن دا رايا - خوش تي خرڪا پايا
ويس متاڪي آيا - هئي سر سبحان ماهي

2- رانجهن آيا ويڙهي - نظر اساڏي نيڙي
مهٽا برسر ميڙي - چم چايم طعنه ماهي

3- آيا رانجهن پيارا - ملڪ منايئي سارا
وليا ساڏا وارا - مين تيوان قربان ماهي

4- مفت ڪريندي لوڪان - نال اساڏي توڪان
سيڏا سبز تيا دل سوڪان - ڏتا ڪربوستان ماهي

5- سچ "پهلوان" گويا - ويک هڪايت هويا
سيڏي دل کون دلبر ڌويا - وت ڪر احسان ماهي

ڪلام نمبر 108

تل: مرشد ميڏا عاشق اعليٰ رهبر رڪيل شاهه ڏنم

1 اوڪيون چاڙهيون پنڌ جبل دا   جاءِ نهين اُتان هلڻ هيڪل دا
وارث والا مول نہ پلدا   پرين پنيان ايها راهه ڏنم

2 حسن جمال سيڏي رهبر دا   ويس سونهي سدا سر سهڻل دا
ڏيک صورت سيڏا دلڙي نردا   منهن منور ماهه ڏنم

3 مان اصل ڪان لوهه نِڪارو   پارس منهنجو پرين پيارو
مرد فقير فتحپور وارو   فيض والا درياهه ڏنم

4 ڪر "پهلوان" صفت سهڻل دا   پيري مغان مرشد شاهه رڪيل دا
آس پڄاوين سيڏي دل دا   مطلب تيڏي درگاهه ڏنم

ڪلام نمبر 109

ٽل: نهہ واقف اس باتون کا۔ آیا زوري زور اندر وج عشق مچایا شور

1 جڏان عشق اندر وج وڙیا | انا الحق منصور چا پڑھیا
سر سولي تي سالک چڑھیا | تا منصور نهین کوئي اور

2 موت سي پهلي مري پڑي هین | قیامت آگي لگي رهي هین
عشق ستم بر سهي رهي هین | کیا مرنا کیا گور

3 کول کتابان لفظ دکایا | سبق ثبوتي صنم سکایا
جب مین اسکا مطلب پایا | هوئا مثل چکور

4 پڑھہ "پھلوان" ثنا سرور کا | همین مداحي هون حیدر کا
حسن حُسین صحي صابر کا | بانهپ هئي منظور

كلام نمبر 110

ٿل: نينهن لاوڻ تي نڀاوڻ – ڀهون مشڪل بات وو
سوين پيڙان ڏيون پيڙان – ڏک ڏينهان رات وو

1 عاشق آون سر نواون زير ظاهر ڪات وو
مري جيون مرد ٿيون پيون آب حيات وو

2 هڪ حڪايت ورد وحدت ٻي نه وائي وات وو
دم هلاون دل جڳاون اواسم ذات وو

3 مونجهه مستي حق پرستي عاشقان اوقات وو
آپ ڇاڻن سر سڃاڻن اندر پاون جهات وو

4 "پهلوان" صوفي نظر ڪر عشق سو آفات وو
نينهن والا ناز بر سر سهه صبر ڪي سات وو

كلام نمبر 111

ٿل: نال دمان دي اور اندر وچ – قلبي ذكر كماوڻ سڪ
دل سويا جلد جڳاوڻ سڪ

1 چست بدست سكوت صبردا صيف صفاتي چاوڻ سڪ
سركش نفس نهوس اتي كر كاوڙ مارمناوڻ سڪ

2 مجلس نال مجاهد لوكان رك وت حملا پاوڻ سڪ
محبت دي ميدان وچون سوره قدم وڌاوڻ سڪ

3 ساقي دي هٿ جام طلب كر مئيءِ دا سرك اُٿاوڻ سڪ
قاتل كيف كلال كنون خود گهن پي اور پلاوڻ سڪ

4 سچ "پهلوان" برهه دا باري بر سر بار سهاوڻ سڪ
نعمت نينهن نصيب تيوسي ثابت توڙ نڀاوڻ سڪ

ڪلام نمبر 112

تل: ويا چوڪ چشمن جا وهي – جاتي لڳا سي تيا صحي

1 پينگهي منجهاروُن پرت وو اُتي قدم ڪڙڪو ڪير
رينجهي تنن سان روح ويو دل دست دلبر جي پئي

2 پاتم ڳچيءِ ۾ سڪ جو سڳو هاڻي ڪين تُوڙيندس تڳو
مُنهنءِ ڪي ميخ محبت جو لڳو اها اکيڙڻ ڪان رهي

3 شعاع شمع ايهو پريو ڏٺم پرينءِ جو پيچرو
چئي ڪير تو واتون وريو تو ڙي وڃهن ڪاتين ڪهي

4 رک "پهلوان" سڪ يار جو سيّد سچي سردار جو
احمد اچي آذار تيو ويا پوئيل جا ڊپ ڊهي

ڪلام نمبر 113

ٿل: وڃ وڪ هٽي توري گهٽي ڇڏ آسرا آرس نه ڪر

1 ڪا ڏوائتي ڪوهيار ڏي آتي هل گسر گوهيون ڇڏي
اڳي هوت سهڻو تو سڏي اڄ اڄ سجايو تي سفر

2 ڏيئي ٻانهن سرانڌي ڪيئن ڪتن سو حيف آ اهڙي هٿن
سينگار ڪاڻ سڪنديون وتن چوڙن چڱا ڪيئن بيخبر

3 راتيان ڏينهان ڪوسو تڏو ڪاهي ڪمر قابو ٻڌو
تن پيچرو پرجو لڌو آيو ديس دلبر جو نظر

4 وٺ دنيا ڪان دل ڪسي صوفي "پهلوان" تون رهه رسي
سدا ورد وحدت جو وسي لايو دمن دهڪا آندر

ڪلام نمبر 114

ٿلھ: وچ معرفت ميدان ۾ گردان سر ھوئا
حاجت نهين آب عقل ڪا مڙڪئي مگر ھوئا

1_ آسباب برتن بستره ديا سڀ سيو سامان
لايدرڪ لاابصار ڪرنا اي سفر ھوئا

2_ دشوار خوف دوست ڪا –اميد اب نهين
راهي رفيقِ با وفا ساٿي صبر ھوئا

3_ نت نت نگاھ سياهي اوپر –تلين ڪرتي هين
فثم وجه الله هرجاءِ حق نظر ھوئا

4_ ساقي پلايا جام ڪيئا مست "پهلوان"
ثابت صفت اي شڪرڪا اعليٰ اثر ھوئا.

ڪلام نمبر 115

ٿل: ويتر واند نهين دم هڪ ٿلدي
پوندي پور آسانون پلپلدي

1 نيٽين نينهن نسنگ تي آيا هئي | سيني ثابت سور سمايا هئي
ديرا دردان دل وچ لايا هئي | اها جوش ڪنون جند پئي جلندي

2 غم سوز سڪوت هجر دا هئي | سيڏا مخفي مرض اندر دا هئي
ساعت سولان نال گذر دا هئي | ڪيوين عشق ستايل ٻهه ڪلندي

3 رڳ رڳ ناصر نينهن نهوڙ ڳدا | ساري واهان عشق وڪوڙ ڳدا
هؤبيمار بدن ڪون جوڙ ڳدا | هٿ دوست دوا هئي سيڏي دلدي

4 لڳا چشمان چشم نظارا هئي | سانون سانول يار پيارا هئي
سمجھ سچ "پهلوان" اشارا هئي | سدا روز مبارڪ پئي ملندي

ڪلام نمبر 116

تل: وهوا محبت دا ميدان ڏٺم – جنگ اڪبر دي وچ جوان ڏٺم

1 جتان صف صفا چمڪار ڪرن — اوتان شير شهيد قدم پرن
موتو قبلل مامر تي مردمرن — سر ڏيندئي خوش خان ڏٺم

2 جنگ اڪبر هيبت ناڪ صحي — گڏ سوره آون مرد قوي
اُتان حيل حياتي محض نهين — جت وسندي تير ڪمان ڏٺم

3 جنگ آڪبر بيشڪ باري هئي — نت مستان روز تياري هئي
پهلي موت مرڻ مختياري هئي — ڪيئي ڪسندي پئي قربان ڏٺم

4 جڏان مينڪون اها ڪات ڪنا — بيدار ٿيوسي چشم اُنا
اُتان نظر پيوسي ملڪ مِنا — اهو سير صفا "پهلوان" ڏٺم.

ڪلام نمبر 117

تل: واند نهين هڪ تل وويار – ڏيندا سور نه ساهي
آيم حسن هڪل وويار – جلدي جيءُ جڳائيي

1 آبرو ڪعبه قوسين ڪمانا مارن تير شڪار شهانا
چُٽ ڳڏوني دل وويار ٿهري ڪان وهائيي

2 رخ مهتاب صنم سينگاري ويتر مشتاقانون ماري
خوب زلف سلسل وويار گهت پيچ ڦاسائيي

3 ڪر نظر ول جتان واجهاون عين اُمالڪ خون ڪماون
ڏونهين لعل ڪجل وويار چشمان چوڪ چلائيي

4 لڳم لڳم چوڪ نظر دا زخم ريش هميشه اندر دا
من فراق قتيل وويار ديرا دردان لائيي

5 جام محبت والا پيتم راتيان ڏينهان فرق نه ڪيتم
پور پون پلپل وويار سڪ سرس سدائي

6 محبت روزون روز ڪسر هئي خيال هڪو هڪ شام سحر هئي
ڪر "پهلوان" اصل وويار صوفي صاف سچائي

كلام نمبر 118

تل: ورد وظائف وهوا مليا نينهن نعمت
شؤق نهين شيخي دا — كيا هئي كشف كرامت

1 دنيا ڇوڙ خزانا خواهش دست بردار ٿيوسي
عزت لذت منصب منتا طرحين ترك كيوسي
دردان هوش گنوايا، كيئا محو محبت

2 كيا سنسار ڏونهين وت چاٽون جنت حور قصوران
دنيا عقبا پل گيا سانون صاف پلايا سولان
بيخود برها بنايا، آيا لا ۾ لذت

3 تسبيان تي زنهار ڏونهين چن مسجد مڙهي نه ويسان
ونحن اقرب صاف صحي كر سهجون سجدا ڏيسان
هويا حال حقيقي، هك دي نال هكايت

4 رك "پهلوان" صفائي جائي ڇوڙ ڀهون كاپارا
وفي انفسكم وچ سيني دي آيا عجب اشارا
پيري مغان سمجهايا، حرف هكو هك وحدت

ڪلام نمبر 119

ٽل: هٿي هٿي ڪري هيئن ٿي چوان — مون کي هوت هٿڙي ويو ڇڏي
هن درد جون دانهون ڏيان — سهڻل بنان ڪنهن کي ڪيڏي

1 هٿڙي نه جاليندس جدا — موٽي ملائيندم خدا
سرتيون ڪيو دل سان دعا — اچي گهوٽ گولي سان گڏي

2 هيءَ دل دلبر سان ويو — منهنجو باقي بت هٿڙي رهيو
بي قراري برهه جو — مون کي وارتو ويهڻ نه ڏيئي

3 دم دلبر ڪين وساريان — پنهنجو پرين پڪاريان
اڪڙين منجهه ويهاريان — پنهنجون پنبڙيون پڙويلا اڏي

4 وارث وڇوڙو نه سهان — چوتا سڪايو "پهلوان"
شل سونهن سرور جو ڏسان — جڏهن خاص خدمت ۾ سڏي

ڪلام نمبر 120

ٿل: هئي هئي اڳي چون نه ميم — اڇي ڏيل ڏڪڻ ۾ پيم

1 ننڍڙي نياڳيءَ ڪي وتو — ويو سات پيڙو نا پتو
هاٿي پٽي پئي منهن متو — ڪڏي پار پئي هٿڙا هنيم

2 منهن ڏوڙ سرپائي متي — سينگار سارو ڪر ڦٽي
هل ڪيچ ڪوهيارل پٺي — ويهڻ سمهڻ سک وهه ٿيم

3 دردن اچي دل ڪي لتو — سورن صفا سينو رڌو
هوءِ هوت منهنجي نا ٻڌو — رويون سوين سڏڙا ڪيم

4 شل هوت هئيءَ سان نه ملي — تنهنجي عشق ۾ جيءَ پيو جلي
سدا سڪ ايها ثابت هلي — تنهنجا ناز نيڻن تي ڪنيم

5 پينگهي منجهارون "پهلوان" — اڇي سور ٿيا سونهان سنوان
ڳالهيون ڳجهيون ڪنهن کي چوان — سڪندي عمر ساري ويم

ڪلام نمبر 121

تل: هئي هئي ڪران مئين سڄ لوڪ ڪلدا
واقف نہ ڪوئي سيڏي درد دلدا

1 وچڙي ورهان دي دانهان ڪريندي   ساڙي سولان دي سڏڪيان پريندي
هئبت هجر دا ڏونگر ڏريندي   هڪ سڪ ستايا ڏونجها پنڌ جبل دا
2 پلپل پنهل دي اُڪير آون   جيڏيان سر تيان دي مجلس نہ ڀاون
خالي هنڌ پنهل دي ڏاڍي ڏکاون   ڏنگ سيج ماري ڏيک هانءَ ڏلدا
3 ڳيا چوڙ ڪلهڙي تيا رول راهي   ٿئي محبت پئيءِ جدائي
ساعت نہ ڏيندي ايهي سول ساهي   دم دم سنياران ڪڏان يا رملندا.
4 مئين پئي پوڪاران آوندا نہ دلبر   ماٹان محب دي چاتم اکيان پر
پئو پيش "پهلوان" سهہ ناز برسر   عاضي تي راضي حجت نہ هلندا.

كلام نمبر122

تل: هم كو لگا تيرا طلب – يڪ خيال هوئا روز شب

1 سلسل سجن ڪي وال هين عطر چنبيلي دار هين
باندي هوئي تو هزار هين قابو ڪيئا ميرا قلب

2 مستان هون تيري مگر خواهم ٿرا شامو سحر
نعمت ڪبي آتا نظر بيني چشم ابرو لعل لب

3 مسڪين اتنا مت ستا درشن پيا همڪو دڪا
جوئي پڙا هم سي خطا معافي ڪرو مجڪو محب

4 سوالي هم هين ديدار ڪي اي "پهلوان" ڪرتا ڪبي
زيارت حُسن سردار ڪي مولا بناوي او سبب

ڪلام نمبر 123

ٿل: هوءِ دانهان ڪريندي درد دل — جل ٻل جدائي دا هيل

1 دل درد ۾ داخل ٿيم   ڏاڍي ڏکان دا پڙ پيم
پيچ پيچ سيو سڪڙي ڳيم   سڻ سخت سولان دا هڪل

2 مليم غنامت سور هئي   مُنڙي مڙيئي مهجور هئي
خواهش خوشي دا ڏور ڳئي   غمزد هميشه هر مهل

3 ويڙي غمان وچ دل ڳيا   ڄند جان جيرا جل ڳيا
هڏڙي هجر وچ ٻل ڳيا   سڙ پيش پيڙان دا پيل

4 دلڙي مُني دي باند هئي   ساعت نه هڪڙي واند هئي
روئڻ آسيڏا راند هئي   ڪڻ ساه ير سڌ ڪيان اُڇل

5 ايهو مرض ميڏا لادوا   درمل نهين درشن سوا
سهڻي صنم دا يڪ نگاه   اڪسير هئي اعليٰ اصل

6 عاشق لڇن لوُن لوُن اندر   ڪيئي يوڳ ياون بيخبر
ڄاڻن مرد محبت دا قدر   هٿ دوست دي ٿيڙا قتل

7 هر دم ڪران مين يادگير   مرجان ضرب ڏيون زهير
سڪ سرس ٿي آون اُڪير   آزار ازلي هئي رهيل

8 صورت پرين دا "پهلوان"   ديدم حُسن شاه جهان
ڪيڏي زمين و آسمان   سيڏا ملاقات ٿيا اول

ڪلام نمبر 124

ٿل: هڪ هڪايت هويا جس دل – ڪردي اور خيال نهين
جب ساقي سڏ جام پلايا۔ ٿيوڻ مست محال نهين

1 طرحين طرحين تسبيان پڙهدي — نت نت نيت نمازان ڪڙدي
عشق دي چاڙهي سيئي نہ چڙهدي — سِڪيا ڳجهہ دا ڳالهہ نهين

2 آپ اِسم فقير سڏاون — ڪر ڪشالي ڪشف ڪماون
منصب منتادي وچ ياون — اي درويشي حال نهين

3 بخت عقل دار تبا بالا — عشرت عيش دنيادا اعليٰ
حور قصور بهشتان والا — تيسن عشق مثال نهين

4 لڳم شاهي شوق هميشہ — ڏيکان جاءِ رهڻ درويشان
دوران دي وچ عقل پريشان — ديدم در ديوال نهين

5 اي "پهلوان" فڪر هلندي — پيت نہ پاتم سر منزل دي
يار سڪايا ورد اصل دي — وسري ايها شال نهين

ڪلام نمبر 125

ٿل: هس ڪس نيتوئي يار وي ميان
من ميڏي لٽ ڦر زوري

1 لڳئي نيزا چوڪ نظر دي — زخمي دل پئي دانهان ڪردي
درد نہ ٿيسي ڏار وي ميان — دوست ڏڪا ڏتا ڏڪ دلدوري

2 تير حُسن دا تڪا لڳ ڳئيءِ — ڪاوڙ پيوڙ ول وهہ ٿئيئي
فراق والا آزار وي ميان — مرض ڳجها ڳڌا جيءِ ڪون جهوري

3 وقت سهاڳ دي ننيڙي جواٽي — هئي هئي ميڏي سولان ماٽي
ين چوڙي چن هار وي ميان — نٿ بولا سٿ بينسر يوري

4 غم الم ارمان اندر هئي — هڪ سڪ ساڙيا نہ درد دگر هئي
برهہ ڪيتم بيمار وي ميان — پڇي مُردهہ ٿي پئيءِ نڌوري

5 پرين "پھلوان" دا پڇڻ نہ آيا — نہ سلام سنهيڙا نہ ڦيرا پايا
سڪندي ڳئيءِ جمار وي ميان — ننيڙي لاڪون لڳي هم لوري

ڪلام نمبر 126

ٿل: هستيون هاٿ وڏائي وڃائڻ وو
ڪم اوکو تي نينهن نڀائڻ وو

1 جوان اُهي جيڪي عشق ڪمائن | آب اکين تي روز وهائن
موتو قبلل مام منائن | ايهو حال هلائڻ وو

2 ڏک عوشاقن مرڪ مدامي | يوسف ڪيئن ٿيو ڪنعاني
وت وٽجارن مثل غلامي | ايهو لعل نيلام چڪائڻ وو

3 خاص خليل کي باهہ ۾ هنيڙو | يونس پيٽ مڇي جي پيڙو
صابر ڪاج ڪيئن جي تيڙو | ايهائي پرک پڇائڻ وو

4 چئي ”پهلوان“ سنياري سيئي | عاشق آل نبي جا بئي
سورهہ سر ها تيا سر ڏيئي | اها ريت ريجهائڻ وو

ڪلام نمبر 127

ٿل: ياد هميشه سانون سهڻا دلبر هئي
خيال هڪو هڪ شام سحر هئي

1 ڪٺ وچ اڙيان اکيان نپاڳيان ڦس بيوس تي آيم اوجاڳيان
ويک صورت ول تيون سهاڳيان وس چشمان دا ڪرڻ نظر هئي
2 پال نهال تي نينهڙا لايم بار غمان دا سر تي چايم
ڏکڙي آيم جهل جهولي پايم درد وندانون اها خاص خبر هئي
3 لڳم حسن دي تکڙي تيران وچ سيني دي آيم جهيران
ضرب زياده ڏيون زهيران گهول ستان سک ڏک بهتر هئي
4 ياد صنم ديان آون ڳالهيان هڪ مجلس ڏونجها ناز نراليان
پئي رقص آون ڏيون پوانليان مونجهه مونجهاري روز ڪسر هئي
5 تک تک رهيان يار نه ملدا منهن ڏي مُنڙي نال نه کلدا
آپ نه آوندا نه ڪوئي سنهيا گهلدا غم الم ارمان اندر هئي
6 پيچ "پهلوان" سچ پايا هئي پڪ جان جسم ڪون مرساڙي سک
نينهن نيائڻ نهايت نازڪ پيري مغان دا اصل امر هئي

ڪلام نمبر 128

ٿل: يي لولاڪ سارا بنايا هئي قادر
محابي نبي مصطفيٰ شاهه سرور

1 زمين آسمان عرش ڪا بادشاهه هئي — بخش مصطفيٰ ڪو الاهي ديا هئي
شرف ڪعبه قوسين صاحب سدا هئي — هوئا ڪبريا پيارا پيغمبر

2 صحي مصطفيٰ مير محبوب حق هئي — بتو زير فرمان ارضو فلڪ هئي
متابع محمّد ڪا سارو خلق هئي — نه ديدم دگر مصطفيٰ ڪي برابر

3 مومن وسيلا پڪڙ مصطفيٰ ڪو — دي پيار سي دل حبيب خدا ڪو
سو راضي ڪرو اپني رهنما ڪو — محبت پر مخمور ڪر خاص خاطر

4 عاصي سبب فسق هوتي گرفتار — ڪه خود خويش اقرب شود يار بيزار
او سلطان سيد مدائم وفادار — سو مجرم چڙادينگي روز محشر

5 نه هم نيڪ عامل نه مجڪو ڪرامت — نه عالم نهين مال زر ڪا غنامت
ديا شرف شاهي اُمر ڪا محبت — هوئا "پهلوان" پيغمبر ڪا ثناگر

بيت

بيت نمبر 1

اُٺي جاڳ سجاڳ ٿي سکهي ڪر سنيار
النوم اخُو طلاب نه رک دشمن ساڻ پيار
وفي انفسکم افلاتبصرون وٺ نه پانيون وار
نه ڏي واند وجود کي ڪر پرين جو پچار
تڏهين پسين "پهلوان" دلبر جو ديدار
جڏهن راضي هجي يار ته آهي سولو ساه ڪان

بيت نمبر 2

اُٺي جاڳ سجاڳ ٿي نه سمهه ويندءِ وقت
النوم غفلت اخُت الموت ڪر سنيار ستت
مراقبو معراج ٿي ڪر مخفي ملاقات
فنفخت فيه من روحي وچون ناهي وٿ
پري نه ٿي "پهلوان" پنهنجي سائين کئون ساعت
ورد ڪيون وحدت سو ويهي اور اندر ۾

بيت نمبر 3

باري باب برهہ دا بيشڪ مخفي مير پڙهيندن
هجري دي وچ هُل هميشہ نہ ڪوئي لوڪ سڻيندن
مونان هن محراب تنها ندي جامي جيءَ جڙيندن
ٿيا مشغول مراقب دي وچ جلد جهڪائي گردن
عروج نزول دي نال "پهلوان" پر سڏڪيان سڏ ڪرينلن

بيت نمبر 4

بيشمار شهابان وانگر تيون مينڪون اکيان
ڏيکان پيري مغان دا صورت مين چشم سيو چاتڪان
ڏيکان ڏيکان رج نہ تيوي ميڏي نيڻ نهايت بکيان
ڪعبہ رخ مهتاب پيري مغان دامين ڪر ديدار نہ ٿڪان
آکي صوفي "پهلوان" تيم "حج هزارين لکان

بيت نمبر 5

پڇڻ اچي ها پرين دوست هلي مون در
صفا سيج وڇائيان اکڙين جي پر اندر
ڪيڪاريان خوشي سان دوستي ڪئون دلبر
ڪيف فحالڪ انت اجاليس اها جاءِ جوڙيم بهتر
پروان آڏو ادب سان اهي پنبڙيون ڪن ستر
نه تي ماندو "پهلوان" اُهو ڏينهن ڪندو ڏاتر
ميل پرين پرور تہ عيب لهن عاصيءَ جا

بيت نمبر 6

پياري خان پنهل دي سانگي پڇديان واٽ ونڊر دا
سندرا ساهڻ ڪلها ڪاهڻ ايها صفت سفر دا
پاتم پير پهاڙ وچون هئي اوڪا پنڌ پٿر دا
تل وچ دانهان ڪر لنبيان بانهان هيبت ڏيک حجر دا
رس روهہ وچون ڏي هوت همت هئي ڏاڍا ڏر ڏونگر دا
بي ثمران دا "پهلوان" هئي ساٿي سڪ دلبر دا

بيت نمبر 7

جو کيئا هئي عشق مگر کيا کري قسمت
درد دل مجکو بناديئا هئي محبت
مخمور کيئا سور آب يک دم نهين فرحت
غم نوش هون خاموش آيا لا پر لذت
اُنگيا سنسار دونون کا صفا حاجت
پُل گيا هئي خير شر عزت کيا ملامت
رگ رگ پر رها "پهلوان" يک ياد هئي وحدت

بيت نمبر 8

ڇوري ڇوڙ ڇپر وڃ پنهل ڪيچ سڌائي
سينون ساڙ ستيا ارمان ايها پنهون هوت نہ ڪڙ موڪلائي
يار تيڏي ديدار سوا اکيان رورو آب وهائي
ڏنگ سيج ماري چڪ تول پاوي هنڌ ساڏي هجر تپائي
آوي موت نہ آوي ساعت کهندي پيش جدائي
توبن سهڻا يار اسيڏا هئي جيوڙات اجائي
الفراق اشد مِن الموت ايوين عاشقان سچ فرمائي
سڏ کيان ير ير ماندي مردي سودم لبان تي آئي
نال پنهل دي "پهلوان" سانون ميلي آپ الاهي

بيت نمبر 9

ڪون اکيندا عشق سهانگا ساڏي ليکي ذل
مخفي دي وچ محو تيوڻ هئي مين مارڻ مشکل
جڏان نينهن نماڻي لاتا پئي ۽ جي ۽ جنجل
ماس هڏان دي رت رڳان دي سک ساڙ گهتيائي دل
نعرا نادر نينهن دا سٽيم عشق هکل
هئي هئي هوش حيران هويا تي کٽ رهيا عقل
ڳالهه اندر دي "پهلوان" سات صبر دي جهل
ايڏي سور نہ سل ايها کار کهايا کيترا

بيت نمبر 10

لاتي ليکا يار ڏنهين کر حجت هک نہ ياوين
قوم قيام سدا سر سجدي توڙي لک لتاوين
جو کوئي هووي هتئون هرگز کرتا ڊرتا جاوين
خوف رجا دي رهني والا سر بار صبر دا چاوين
مطلب آکي "پهلوان" در پيري مغان دي پاوين.

بيت نمبر 11

محبت نال فريب نہ ملدا هئي اوکا عشق کماوڻ
خاص خوراک عوشاقين والا هئي ماس هڏاندا کاوڻ
موتو قبلل انت موتوا ايها مام وچون مرجاوڻ
لامقصود فدارين ڏونهين سنسار کنون هٿ چاوڻ
والله مع الصابرين سر سختيان بار سهاوڻ
فذکروني اذکرکم کر ياد تي رام ريجهاوڻ
طالب المولا مذکر ايها مردي منصب پاوڻ
نينهن نعمت "پهلوان" سک ثابت توڙ نياوڻ

بيت نمبر 12

مليا پار پرين جا جيئن منهن منور ماهہ
تو وٽ روح رهي ويو هاڻي نہ اٿس بي کا واهہ
نيڻ نهارن اکڙيون طرف توهان جي راهہ
هن جسي ۾ جيئڙو نتو وڃي جاءِ
قطئير في القفس آهي سيني اندر ساهہ
ميليندو الله پنهنجي پرسان "پهلوان"

بيت نمبر 13

نال غمان دي عمر گذاريم تي سڪندي سڪندي ساري
ساڏي ڪولهه سنيها سهڻا نه ڪوئي دوست مڪوئي دلداري
تو بن ساعت سال گذردا سو من ڪون هئي مونجهاري
حالت آکي "پهلوان" ساڏي يال صنم هڪواري

بيت نمبر 14

عشق اڳڻ آيو جنهنجي گهر گهڙي
من محبت سان پريو پوءِ ڏنڊا ويا وسري
هوندي حياتي جي ويا پهلي موت مري
فڪر فنائي پر ڪري نينهون ناصري
شوق انهي پر "پهلوان" چئو ڏنائون دوست دري
ايهائي ذوق ذري ميلائي تو محب سان

بيت نمبر 15

مين دانهين تي در دلبر دي ڳئيان فتح پور فريادي
اي هيٺي دي نال نهايت عاشق کيتائي امدادي
مرشد ميڏي من وچ آپ عجب گل راڏي
سيني دي وچ گل سمايا تيا اندر آبادي
خوشبوءِ خوب خمار لاياتي وسم هوبائي وادي
آڏو دست ڏتائي دلبر لٿا خوف خزان دي
شکر مبارڪ "پهلوان" جو پير مليوسي هادي

بيت نمبر 16

سڏ اُستاد ڏتا استادي سچ سمجهايا معنيٰ
وهواه يار سکايا سانون ڪعبہ قلب بنانا
مکاتي معمور مقدس تيا زير نظر آستانا
سات عروج نزول آداهہ تيا دم دم نال دوگانا
ذاتي اسم تلاوت قلبي تيا سئي سئي ختم قرانا
آکي صوفي "پهلوان" ايها خبر نهين مُلوانا

بيت نمبر 17

ڪاهڻ ٻاجهون ڪيچ کي وڃي ڪين رسن
سور نه سهن سڏڙيا پنهل ڪيئن پسن
سنوان هلن ڪين کي ڳوهن سان ڳسن
مڪر ڪوڙ فريب سان ٿا رهندا هوت رُسن
ومڪرو ومڪر والله خيرُ الماڪرين اهو ڏاڍو ڏاهه ڏسن
پير پرين ۽ جا "پهلوان" چئو ڏکن ساڻ ڏسن
سو ساڏيهه وسن جو سچ ڪنيائون سنگتي

"سي حرفي"

بسم الله الرحمٰن الرحيم.

1۔ الف اول اسم الله جل عاليٰ شانهو سنياريائون سڪ ساڻ
ونحن اقرب اليه من حبل الوريد ائين پرين چيو آ پاڻ
ڳولي يار اندر ۾ سيني منجهه سڄاڻ
وارث ويجهو چاڻ – وڃي ڏر پڳا ڏٽيءَ سان

2۔ ب۔ بيئون برابر برهه جو ٻهرو پاتائون
ان الذين يؤمنون بالغيب آٿي سچ سڃاتائون
اونداهي انڌير جا پردا لاٿائون
هڪ جاٽي جاتائون – وڃي ڏر پڳا ڏٽيءَ سان

3۔ ت: تيئون تحفه يار جا آيا سچ سلام
وما ڪان من المشرڪين اهائي احڪام
شڪ شرارت دل ڪئون لاهي خطرا خام
ريجهايائون رام – وڃي ڏر پڳا ڏٽيءَ سان

4۔ ث: ثيئون سدا سڪ ۾ رهن تا ثابت
اياڪ نعبدو اياڪ نستعين اداهه ڪيائون آيت
هيٺائي جي حال سان گهريائون هي همت
ڪري تلاوت ذات – وڃي ڏر پڳا ڏٽيءَ سان

5۔ ج: جيمون جڳائي جيءَ کي ڪيائون بيدار
اذڪرُ الله خير من النوم آهي سڄاڳي سينگار
اوجاڳا اکين کي ڏيئي دل اوجار
ڪري ايها ڪار – وڃي ڏر پڳا ڏٽيءَ سان

6_ ح: هيئون حڪم حق جو سچ صفا ڄاڻو
ڪُل نفس ذائقة الموت ٿيندو هيڪل حالاڻو
خائف خاصا انهي خوف ڪئون تيا نهايت نماڻو
اهو سامي ساياڻو – وڃي ڏر پڳا ڏٽيءَ سان

7_ خ: خيئون خبر تن کي جيڪي محبت منجهه مرن
پرجهي پنڌ پرينءَ جا اهڙائي ڪم ڪرن
يُبدل الله سياتهم حسنات ائين رويون روز گهرن
ڏسي ڏوهه ڏرن – وڃي ڏر پڳا ڏٽيءَ سان

8_ د: دالئون دلاسو دل کي تا ڏيئي سمجهائين
ومن يتوڪل علي الله فهو حسبه نڪي ٻئي ڏانهن واجهائين
ديني دنوي ڪمڙا سڀ سائين ڏي پائين
سچا سي آهين – وڃي ڏر پڳا ڏٽيءَ سان

9_ ذ: ذالئون ذڪر زاريون ڪري اهي عام نہ ٻڌائين
مراقبو مردن مرڪ گهوٽ گهمن غمگين
من سڪت سلمٓ ومن سلم نجا ٻڌي حرف حسين
تيا خوش خاموش نشين – وڃي ڏر پڳا ڏٽيءَ سان

10_ ر: ريئون رباني راهه ۾ هليا ثابت سهارو
هذا صراط المستقيم پاڻ پرينءَ ڏيکاريو
وٺي واٽ روان تيا ڏسي چڱا هن چارو
اُهي سدا سوڀارو – وڃي ڏر پڳا ڏٽيءَ سان

11_ ز: زيئون ذوق انهي ۾ رهندا ڏينهان رات
ويراڳن وجود ۾ رکيو بهتر بات
لااله الا الله سچائي جو سات
نينهن ڪمائي نات – وڃي ڏر پڳا ڏٽيءَ سان

12_س: سينو سور سهايو سمهڻ سک ويو

العشق نار "پهلوان" جن پلي هي پيو
اها آگ اندر ۾ تن پاڻ قبول ڪيو
چڏي حيل حياتيءَ جو - وڃي ڌر پڳا ڏٿيءَ سان

13_ ش: شينئون شڪر شاڪرن ڪيو ادب ساڻ آداهه
الحمد الله رب العالمين نازن ساڻ نداهه
سڀ صفتون سائينءَ ڪي سدا سونهن تا
ڪري سچارن ثنا - وڃي ڌر پڳا ڏٿيءَ سان

14_ ص: صوادئون صاحب سڪ جا سونهن منجهه صبر
والڪاظمين الغيظو العافين عن الناس ڪيائون ڏور ذمر
ڪاوڙ بغض بخل ڪي چڏي شور شرر
اوهي مهندا مُذڪر - وڃي ڌر پڳا ڏٿيءَ سان

15_ ض: ضئادئون ڏوهن ڪي ڏسي تا روئن زارون زار
وهن آب اکين ۾ پڙهن استغفار
واذا خاطب هم الجاهلون قالو سلاما دلبر ٿيا آهن ڏار
هي صديقن پار - وڃي ڌر پڳا ڏٿيءَ سان

16_ ط: طوئي طمع ڪي چڏي حرصون هڏ نه ڳار
الدنيا جيفتُ طالبها ڪلابَ ائين صحي چيو سردار
ٻڌي حرف حديث جا بيشڪ ٿيا بيزار
پائي آزادي ابرار - وڃي ڌر پڳا ڏٿيءَ سان

17_ ظ: ظوئي ظاهر ڪر نظر لاهي غير گمان
فتبارڪ الله احسن الخالقين اها ٻئي ڪي ناهي توان
حق پرستن "پهلوان" جنهن سڃاتو سبحان
عبد اهي انسان - وڃي ڌر پڳا ڏٿيءَ سان

18_ ع: عينو عاشقن ڪي فاقي جو فرمان
دؤر دنيا جا دوست تؤن ڪيائون قربان

لـيس ماسـوا الله اهـي پـڙهن مـرد مـدام
جـوڳي اُهـي جـوان - وجـي ڏر پڳـا ڏٽـيءِ سـان

19- غ: غينو غفلت کي ڇڏي دِلئون دوست سنيار
الست بربکم قالو بلي، قول کي وَسئون کين وسار
مـردن کـي ميثـاق جـا سـو يـاد آهـن گفتـار
اُهي سامي سخن سچار - وجي ڏر پڳا ڏٽيءِ سان

20- ف: فيئـون فرمـايو ڏٽـي بيشـک بيپرواهـ
وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون اهو ڏاڍي ڏنو ڏاهـ
پيغـامن تـي "پهلـوان" ثابـت رکيـو سـاهـ
پيا لاهـي لاڳاپـا - وجـي ڏر پڳـا ڏٽـيءِ سـان

21-ق: قـافئون قـوي قلـب کـي ڌوئـي صـفا ڏر
قلـوب المئـومنين بيتُ الله خـاص ايهـا خـاطر
آديسـن اچـو کيـو ادب سـاڻ انـدر
لاهـي ميـرا مـر - وجـي ڏر پڳـا ڏٽـيءِ سـان

22-ڪ: ڪـافئون ڪـارڪرن تـا ڇـورن واري چـال
لـوکن ڪـان لکيـا وتـن بنـدگيءَ ۾ بر حـال
عمـل عملـن صـالحن ٿيـا نيکـي سـاڻ نهـال
لـڏائون ڳجهـي ڳالهـ - وجـي ڏر پڳـا ڏٽـيءِ سـان

23-ل: لامئون ليکا يار سان ويهي ڪجهه نـ ڪن
الله يـرزق نـي رحمتـن اهـائي طلـب رکـن
منهن ڏيئـي مـونن ۾ اهـي ڪنبدي ئـي ڳتن
ڪري حيلا ساڻ هٿن - وجي ڏر پڳا ڏٽيءِ سان

24-م: ميمئـون مطلـب مـن جـا پاتـائون سـارو
اطيـعُ الله واطيـعُ الرسـول پرچـائي پيـارو
حـرف پڙهيـائون هڪـڙو ورد وفـا وارو

تيا سرها سهارو- وڃي ڏر پڳا ڏٺيءِ سان

25- ن: نونئون نعرو نينهن جو هڪل جن هنيا
پرجهي پاتو سالڪن سڪ چا چاڻ سڏڙيا
اقرار باللسان وتصديق بالقلب اهي پاڙن تا پنهنجا
اهڙائي پول پڌا- وڃي ڏر پڳا ڏٺيءِ سان

26- و: واءُون ويهه نه ويسلا جو ازل اڇٽوتي
موتو قبلل انت موتوا هي ڪار ڪنا ڪيئي
ازل اڇڻ ڪئون اڳي تيا آجو سر ڏيئي
چڏي سانگا سيئي - وڃي ڏر پڳا ڏٺيءِ سان

27- هه: هي هيٺائي هلڻ آهي نيچائي نعمت
مڙئي محتاج هن جا سپ سائين جي هٿ
ان الله علىٰ ڪل شيءِ قدير آهي لاثاني لائق
جن سچو رکيو سڪ - وڃي ڏر پڳا ڏٺيءِ سان

28- لا: لامئون لائق سي تيا جيڪي وحدت ۾ وهلور
ان الله مع الصابرين ڪيو مرحبا منظور
پرين خاطر "پهلوان" اهي سهن سوين سور
اُهي حاضر تيا حضور- وڃي ڏر پڳا ڏٺيءِ سان

29- ئ: الف ايرادي ۾ آهن آديسي اُداس
رضي الله عنهم ورضو عنه خيال اها تن خاص
شڪائين تا سڪ سان رڳ هڏيون رت ماس
تنا سڪ شناس- وڃي ڏر پڳا ڏٺيءِ سان

30- ي: ييئون ياد ڏٺي ڪي ڪرن تا هردم
فاذڪروني اذڪرڪم پڌي هي حڪم
سنيها سائين جا رکيائون محڪم
ڪري ڪلمون قوت شتم- وڃي ڏر پڳا ڏٺيءِ سان

"بلوچي" شاعري

"بلوچي" شعر 1

گرفتا دوست نازان دل بر همدم
کزئي قابوئي در گيسوءِ خم خم
يزيري دوست زلفان بيس گم گم
اثر عشق عنايت درد ديدم
شدم وهاۋ بيسغن چاري دوئين چم
گجا فرحت فبهہ ماناختون غم
هجر آسي ک شوشي لاف جوران
برهہ بانديءِ داري بي قصوران
منا سوختيءِ حسنيءِ حجابان
مخن گون آجزان هيڙتين حسابان
کنئي دوست دير وَسي نازئي نقابان
جبين آبرو ازهردو شهابان
زنخ لب رُخ نظر بيما هتابان
ملا موکل همي چيارين عقابان
کنت برخيزيک بن قروساني
لقاءِ بيسئون ملاقت مهرباني
دوا ديدار دردي همي دلاني
کنئي دوست "پهلوان" خواهد احساني

"بلوچي" شعر نمبر 2

من سوالي آن تئي در دوست درگيان
من کنا عرض تئو محب باسئي مهربان
مئين دلا حُبين دلبري ديدارا کنا
دست مئين باسو داوني تئين با در فشان
مئين دلي لوٹي گون محبت پنجتنان
هردمي حُبدارين حبيبان ني "پهلوان"
اي هور جوائين جاچسو ديسون دلو قجان
عشق اعليٰ ئين گهبن چيزي در جهان
آهان کِ عشق نينهن مناخت ناگمان
سک سودا يار حکيمي حاجت نيان
برهه بيماري لادوائين مَ ليکوان
صاحبان سکيگان همين سوران ني سمان
تئين کِ آسان چکنئين لوهين کمان
عشقئي حال ايشتو حجري حال ڈد
آهان ک ماناخت همانيان آستين خبر
اي حکم هوتاني منسغان مڙدان امر
ڈک ڈولاپا او سهسغان ستو صبر
رندان گون رمزان ديسغان محبوب ڦ نظر

ڪوٽ قرباني ڪز و ملڪو مال زر
اشتغان تخت بيسغان انبرائي فقر
دور دنيائي اشتغان ڪوڙي اي ورغ
شوق محبوبي گندغان قر بستئي ش قمر
سوختغان سڪا عاشقاني جانو جگر
مشڪلي ڪاري سر ڪلان سوليا برغ
اِورهين ڪاڙچان اير ڪنغ اڏي يا سغر
موتو قبلل انت موتو مامئي مرغ
پوپتي بالا آڙاها عشق غا گهرغ
ڪائنر قوان سورهان نيستين هتر
وذ سري سانگو اشتغ ساهي در برغ
عاشقان انصافين تئي نازان ني گرغ
عاشق تئي نازان نهايت حيران ڪزان
لُتسو دل دوستان بڙتو بت ويران ڪزان
نيزغان نيهنغان نهايت نيران ڪزان
سر اشئي جسايا جدا شمشيران ڪزان
چو دونالي ديد مان جانا جوڙ سان
خنجرين خيال سينغان صيف ڪوڙ سان
دوستان گون دستان سڪ سرڪي چا شينتغان
چوڪ چشمان ني داسو دل قاسينتغان
گوشت هُون جانئي وجودي هوشينتغان
جان توي لنبوان قواوي قاشينتغان
مجلس محباني ملاقت گيرتش
قلب قابو برهه بندئي دزگيرتش

هر گهڙي دوستاني زهير زڙدي زير تش
قر ملغا مانداين أمالك آوكير تش
بيقراري اوائز عينا اوهيرتش
مڙ همايان ڪِ سڪ سوران برسر سهن
گون همي جوشئي جالتو راضيء رهن
وحدتي وايئي وفايا وهلور بن
دل ڪِ گون دوستاني نگاها پرنور بن
آن وسي محبوبي جنابا منظور بن
اسم اعليٰ ئين عاشقاني مشهور بن
درد گون ديدار دوايا دُراهـ بن

بلوچي شعر 3

ياد كاران من خدايا رب پاكين پرورا
هر صبوح عرضو سدائين مئي گري رب درا
بخش معافي كن گناهان كلتغان بازين خطا
رک عشئي شيطاني لينا اش خرابين ڦيشغان
دئي دلارا نور فهما تٿ نصيب كن كلمو آ
مشكلان آسان كن مولا باطفيلي سرورا
حرمتي پاكين نبيا مصطفيٰ پيغمبرا
يک وسين معبود مولا سونهن تي صافو ثنا
جملہ جو سمنڊ مس بان گلين درياهہ
درشک دارکک قلم بن لوهہ بن ارضو سما
انس جن گل ملائک عالمي بن يکسرا
پيشفي معافي ڦذي بن ني كنا پلک قرار
محلتي بازين ملي سش دانب روز قيامتا
عاجزان الله تعريف نوي دستا اداه
كبريائين قدرتاني كارتي بي انتها
احسن الخالق خدائين نيستي ني منو مثال
رب گون رحما وسيئا مصطفيٰ پيدا كزا
صاحبي دارين دلبر سربرا عرشا شزا
رحم رب العالمين وارثي بيسيء وفا
داسئي دستار مبارک قيامتي اذن وشفا

برگزيده ذوالجلالو رهبرين راهي خدا
پيروي پاڪين پرين ئي دگ دوستي ظاهران
حرف توراستين رسولئي اي حديثي حال وران
شاهدين پاڪين ڪلام الله گون سيپاروان
گند شاهرجا حديثئي دين دوستين برادران
جوان بيران حلالين آن حرامي پڊران
اي مناهين مومناران ڏسي هي ڏوهه نه ڪر
ايماني ويري وهاجي محز مردارين مڪر
دروغ، ڏزي، زناهين، غيوت، ظلم، فخر
هر چيارين مذهبان اي حرامان يقدر
اشقني لب لعنتي ئين آنڪ رشوايا گران
نياٽي ئي شاني شوشڪوخ رنگ روئا رستزن
بنت اختاني بهايان ليڪتوزران گران
چين لاچارين لئينا گو وگون چيءِ برن
مال زران اشتئي آن وگون ارمانا رون
بي حيا بي غيرتاني هاٹ هوروگين تڪبرن
آن مخالف اش رسولي روشني رايان رزن
اش خدائي حڪم احڪمان منافق منڪرن
خارضي خنزير سياهين اش مسلمينان درن
موت مهلا آن منافق ڪافرئي بنتومرن
ست اشئي سامي ءِ پيڙان هڏ پهنازئي پرن
محشرئي ميدان نيامان آن وسي هيزئي ڳرن
بوءِ بهشتاني نئيسش دوزخ آس برن
اش همين ڪاران پدينا عاجزين ڪن توبهان

توبهان بخشش اميدوار بي اگر راضي خدا
فاذكروني اذكركم حكم ربي ظاهران
سانهي لفظ ئي هميشين مالڪا فرمائتا
ياد ڪن بندهء خدا يا رب يادئي ڪن ترا
شجهين سچ سفر شئا زير قروا تو شغان
بي قزئي ماسئي مرادا اهل بيت ڪن ادب
قيامتي سر سات سامان ديغ دستئي عجب
پڙهہ دروديا دل قجاني ڪن شفاعتي طلب
توبها گاهي موي دير قلموا پڙهہ روز شب
معاف ڪن مولا گناهان استغفارئي سبب
ٿ اول سمجهين وسارا اي فقيرين "پهلوان"
اش همين ڪاران بدينا وس خدا داسي امان
شوتليا دڳان گهينا برڪتي پنجتنا
من مداحي پنجتنيقان شعر گون سڪي گشان
نينهن مانا ختون نبي اي ذونق زڙدا ناغمان
مئين دلا حب هميشہ دوست ديدارا ڪنان
من وسي ديدان دوئينان قشت قدمان اير ڪنان
بوسئي قدمان قبول ڪن من شزي سير ڪنان
زڙتغان سال زهيران بياڪ مائدا بيسغان
تندغا آرام عشقا سڪ ضوقان زيسغان
من وسي درد درمان دوست دستان ديسغان
مهرباني بي محبان گون وسي دستان ديان
بره بيماري گون ديداري دوا يا دراهن بن
با نصيب ديدار دوستئي قلمو گوء مومنان
من وسي سڪان دليغان درد دوران دير ڪنان

"بلوچي" شعر 4

منا مسڪين الله هئي ثناگر ڪنان ق عاجزيءِ هوش آهر
بلاشڪ بي نيازين پاڪ پرور صفتان لايموتو ڪل قادر
بقادار يوسين ٹئين مسافر دنيا ڪون ڇوڙ ڳئي ڪيئي پيغمبر
سوين سلطان يو شاهو سڪندر تمامي بادشاهو يا گداگر
يهي رستا هوئا سب ڪا برابر ڪفن پوشي دئيسي دست چادر
خزانا ڇوڙ ديئا ملڪ لشڪر اڪيلا هو چلاهين سوءِ قبر
تخت ڪو ڇوڙ سويا خاڪ اندر ڪنئي پلڪي مسافر خوف خيالا
حياتي بيوفا روغين ق بالا نهايت نوشغيئين موت پيالا
صحي چوهر ڪسين موتيءِ حوالا ڳلي گوريغين ڪلئي يڪ مثالا
همي رايئي روان ادنيٰ واعليٰ ڪفن يڪ پهرشيءِ ميراث مالا
جبي تن جيءِ ڪا هوتا جدائي شود بيزار بيتا باپ پائي
نہ ڏيسن رات رهنا پلڪ ساهي تمام تعجيل سي جاون اُنائي
يهي نازڪ بدن ميّت بنائي دروني گور ۾ ديسن دبائي
جسم ڪو جلد مٽي سي ملائي سنواي اقربون ڪاهئي پلائي
ڪرين ڪيا اور حيلا هئي نہ ڪائي يهي رونق بنا ديئا الاهي
گهين ڪاران ڪني مومن سدائي نمازو روزغي فرض ادائي
قبولِ بيئتون قلبي ڪمائي اجب ڪاري ڪنغ زڙدي صفائي
تواضو درد وندائي دوائي بخل بدڪار جوانئي بيوفائي
ڪنغ ظلم ورغ مال پرائي حرامي جوفو و حرص اجائي

ڪنئي ڦولا دلي داسوا وغاهي — ڪئينيي مال ملڪو بادشاهي
ڪيارا پاءِ دارين اي دنيائي — ڪفن يڪ پهرڪي هونا هئي راهي
ذرا زياده نہ نيسين نال چائي — ڳلي گوري هميشي ڪل درائي
ٿهاري اسم الله هَي صحي ئي — همي دروازغا حجت ڪئيئين
مجال عاجزان نـي نابريئن — تڪبر توڙ شيطاني گري ئين
چغل بي عادتو ڊوها ڏريئين — ڦشادي ڦيشغان گامي سريئين
وقودالنار زاني ظاهريئين — عذابي ڦر پليتان پڏريئين
الاهي دئي امانا اش همانهان — قمر بستئيش ڦري ڪاري خطايان
قدر ماسئي ڦذئي نئي بي حيايان — ورروخن بنت اختاني بهايان
همي ذر مومنا ڦا نارويان — ترن ميزان لاڦاگون گناهان
ڪنئي خوفا اشئي قادر قهارا — مرنجيني وسي ماسو ڦزارا
مويئي الڪمه اصحاب ڪارا — همان وقت نئي دست شارا
هموزا حاضرا سيد سونهارا — بچانئي تئي ش آسا عاجزارا
فلاتقل ما افيون اشارا — ولا تنهر مخان سختين ٿوارا
مخان گون والدينا تڪرارا — همان ڪ والدينا دوست داري
گرئي هم سائغان جوان گذاري — ڪريمي دوزخئي ڦيش نہ داري
خدائي رحمتي چونوز گواري — ڪنغ فرضي خدائي بندگيئين
جهل جوانيءَ همي شرمندگيئين — ڪيارا اي دنيا يا نند غيئين
صحي ڪس نئي ڪ چختر زندگي ئين — ڳلي گورئي جهانا گند غيئين
”پهلوان“ گشي پڙهي ڪلمو — آڪ تورڻئي سنگتيئين

بلوچي شعر 5

كنا يالا من كريمين قادرارا همان ك خلق الله لئو نهارا
تئين كمي كريمي قدر تارا خدائي مهرباني رحمتارا
كزئي مهر نظر پنجتنارا حبيبي گوان جسي پيغمبرارا
فتح جنگوءِ علي اين سورهارا كزئي نخ سج مياني ذوالفقارا
وسي هنلي زر مشتين لڑارا علي جنت جهيني كافرارا
كشي بلين علي جورين بدارا سخي شاه دلدلي زينا سوارا
مددگار علي گون شاه يارا مدح گوئان علي ئي جوانهاني
صفت معجزائين منصباني كزءِ گوما علي آ مهرباني
سر قربان علي اي ئوروانى رفيق رهنما ناسوهواني
اصل آكار حيدر عاجزاني علي يا قروشتغان كرت كافران ني
قلاتيا جٿيارين جواهراني سلي تنگو سلي سي نورهاني
تيا اشمار درو درواز غاني ڳلي آلا كڙان ره نيز غاني
همايان خوف علي اي نارهاني ملوكي مرتضي ئي هكلاني
نه دارتي رخاعل گٺلاني جسو شاها كزغن دزفاني
علي سرتاج سوتهين سورهاني محمّد وارثي من خاماني
خدائي دوستين تعريف كناني سوا لكا اشمار پيغمبراني
تئوي سرتاج همان كل تئي سلامي صفتي من كنان شهزادگاني
علي اي پاك هردو گوهراني حكم بيسا امام رب پارا
جني ٿيغان وسي جوري بدارا بهوداني نخاري گڙدنارا

ڏڙيـــري ڪزغـــان زلڪـــوارا زمـي چنـڊي دهـاني هڪهـارا
ترفـوغ سـونهن سـازين دلـدارا ڪڙاڳهہ جنگہ ٽڪوراني پڙارا
هـزارين فـوج گـڙدو غبـارا سـرا جڙ ملهسـا هـوني لـوارا
صـلاحي اي مسـلمي زادگـارا صبر ڪر مين ڪرون شادي تمارا
نيـا خوشـي غـمَ ڪلـين دلارا شهادت لڪتئين ڪئي سـو شـمارا
چيار ڪنڊ گهوڙو نيامـان تلايہ شهيد بيسا ملوڪ مان ڪربلايہ
همـان وقـت سـوز ارمـان امتـارا ڪنئي، هئي هئي اميري قاسمارا
هـزاري مرڪـوي داسـا شـوارا شـهيدان واغ گٽـان بـورڙاني
ٽلـين بـور هـزاري مرڪـواني ڪليا ڪنجي بهشتي ڪيچهاني
شـهيدان آف واڙٽـن ڪـوثراني بهشـتي گـل ميـوا نزبتـاني
بهشـتان نشـتغان لعـل جـوهراني اميد واران حسن حسين ٽئي ميڙواني
حسـيني در فشـاني مجلسـاني دلاحبـي ڪـہ ديـداري ڪنـاني
"پهلـوان" گشـي نبـي ئـي قلمـوا گـون بـي آسـاني

آخري آرام گاه
حضرت صوفي پهلوان فقير صوفي القادري